

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΠΘ' - ΤΕΥΧΟΣ 4 - Απριλίος 2012
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Κλάδου Ἐκδόσεων τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς
Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κηφισίας Ἀμαρουσίου καὶ Ὁρωποῦ κ. Κύριλλος

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΑΗΣ: Κωνσταντίνος Χολέβας

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΔΟΚΙΜΙΩΝ: Κωνσταντίνος Χολέβας, Λίτσα Ἰ. Χατζηφώτη, Βασίλειος Τζέρπος, Δρ. Θ.

ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Χρ. Κωβαῖος, Ίασίου 1 – 115 21 Ἀθήνα. Τηλ.: 210-7272.356 – Fax 210-7272.380.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Ἰωάννου Γενναδίου 14, 115 21, ΑΘΗΝΑ. Τηλ.: 210 72.72.253, Fax: 210 72.72.251
<http://www.ecclesia.gr> e-mail: periodika@ecclesia.gr

Γιά τὴν ἀποστολή ἀνακοινώσεων καὶ εἰδήσεων ἀπευθύνεσθε:

• γιά τό περιοδικό ΕΚΚΛΗΣΙΑ: periodika@ecclesia.gr

• γιά τό περιοδικό ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ: efimerios@ecclesia.gr • γιά τό περιοδικό ΘΕΟΛΟΓΙΑ: theology@ecclesia.gr

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ	196
ΜΗΝΥΜΑΤΑ	
<i>Τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου,</i>	
Πατριαρχική Ἀπόδειξις ἐπὶ τῷ Ἀγίῳ Πάσχᾳ	197
<i>Toῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Τερωνύμου,</i>	
Μήνυμα ἐπὶ τῷ Ἀγίῳ Πάσχᾳ	199
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ	
<i>Toῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Τερωνύμου,</i>	
Ἐόρτιον Γράμμα πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην	
κ. Βαρθολομαῖον.....	200
ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ	
Σύνοδος τῶν Ἐφήβων	201
<i>Toῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ. Εὐσταθίου,</i>	
Προσφώνησις στήν Ἡμερίδα γιά τοὺς Ἕγοντας τῶν Ἡσυχαστηρίων	
Ἀνδρῶν καὶ Γυναικείων	204
<i>Toῦ Δημήτρη Κοσμόπουλου,</i>	
Τρέφων Ἄλλοκότους Ἰδέας.....	206
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	
<i>Toῦ Παναγιώτου Ἰ. Μπούμη,</i>	
Τό Πνεῦμα τοῦ Πατρός («Τό ἐκ τοῦ Πατρός ἐκπορευόμενον»)	211
<i>Tῆς Αἰκατερίνης Καραμπίνη,</i>	
Ἀπόφαση Εὐφωπαϊκοῦ Δικαιστηρίου τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου (ΕΔΑΔ)	
«Ὑπόθεση Ζαφράνας κατά Ἑλλάδος»	216
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	223
ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ.....	248
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ	249
ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ	256

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ Ἀπριλίου τοῦ περιοδικοῦ ΕΚΚΛΗΣΙΑ θα διαβάσετε τά ἔόρτια Μηνύματα γιά τό Ἅγιον Πάσχα τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου καὶ τοῦ Μακαριωτάτου Ἅρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ιερωνύμου.

Θά βρεῖτε ἐπίσης τό Ἐόρτιον Γράμμα τοῦ Μακαριωτάτου πρός τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη γιά τή μεγάλη ἑορτή τοῦ Πάσχα.

Στά Συνοδικά Ἄναλεκτα δημοσιεύουμε τήν ἀνακοίνωση τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῆς Χριστιανικῆς Ἀγωγῆς τῆς Νεότητος γιά τή Σύνοδο τῶν Ἐφήβων, τήν εἰσήγηση τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ. Εὐσταθίου στή Συνοδική Ἡμερίδα γιά τά Ἡσυχαστήρια καὶ τήν εἰσήγηση τοῦ κ. Δημήτρη Κοσμόπουλου, ποιητοῦ καὶ δοκιμογράφου, στήν Ἡμερίδα τῆς Ιερᾶς Συνόδου γιά τόν Ἀλ. Παπαδιαμάντη.

Στήν Ἐνότητα τῶν Γνωμοδοτήσεων θά βρεῖτε τό κείμενο τοῦ Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ κ. Παν. Μπούμη μέθεμα «Τό πνεῦμα τοῦ πατρός - Τό ἐκ τοῦ πατρός ἐκπορευόμενον» καὶ τή μελέτη τῆς Δικηγόρου κ. Αἰκατερίνης Καραμπίνη γιά μία ἀπόφαση τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου.

Ἡ ὥλη τοῦ τεύχους ὀλοκληρώνεται μέτά τά συνήθη ὑπηρεσιακά κείμενα τῶν Κανονισμῶν καὶ τῶν Προκηρύξεων καὶ μέτά τίς εἰδησεογραφικές στήλες τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Χρονικῶν καὶ τῶν Διορθοδόξων - Διαχροιστιανικῶν.

ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Πατριαρχική Ἀπόδειξις ἐπί τῷ Ἅγιῳ Πάσχα

Tῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου

**Πρωτότοκος τῶν νεκρῶν ἐγένετο
(Ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον γ' ἥχου).**

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἐάν ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ ἀφεώρα μόνον εἰς Αὐτόν, ἡ σημασία τῆς δι' ἡμᾶς θά ἦτο μηδαμινή. Ἄλλα ὁ Χριστός δέν ἀνέστη μόνος. Συνανέστησε μεθ' Ἐαυτοῦ καὶ πάντας τούς ἀνθρώπους. Βροντοφωνεῖ σχετικῶς ὃ ἐκ τῶν προκατόχων ἡμῶν Ἱερός Χρυσόστομος: “Ἀνέστη Χριστός, καὶ νεκρός οὐδεὶς ἐν τῷ μνήματι· Χριστός γάρ ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχή τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο” ἀπαρχή δηλονότι τῆς ἀναστάσεως πάντων τῶν κεκοιμημένων καὶ τῶν ἐφεξῆς κοιμηθησομένων, καὶ τῆς μεταβάσεως αὐτῶν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν. Τό μήνυμα εἶναι χαροποιόν δι' ὅλους, διότι ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ κατήργησε τήν δύναμιν τοῦ θανάτου. Οἱ πιστεύοντες εἰς Αὐτόν προσδοκοῦν ἀνάστασιν νεκρῶν καὶ διά τοῦτο βαπτίζονται εἰς τὸν θάνατον Αὐτοῦ, συνανίστανται μετ' Αὐτοῦ, καὶ ζοῦν ζωήν αἰώνιον.

Ο μακράν του Χριστοῦ κόσμος προσπαθεῖ νά συσσωρεύσῃ ύλικά ἀγαθά, διότι στηρίζει ἐπ' αὐτῶν τήν ἐλπίδα τῆς ζωῆς του. Ἐλπίζει ἀκρίτως ὅτι διά τοῦ πλούτου θά ἀποφύγῃ τὸν θάνατον. Καὶ ὁ πλανώμενος ἀνθρωπος διά νά συσσωρεύσῃ πλοῦτον, ἐπιμηκύνοντα δῆθεν τήν ζωήν του, σκορπίζει τὸν θάνατον εἰς τοὺς ἄλλους. Ἀφαιρεῖ ἀπό αὐτούς τήν οἰκονομικήν δυνατότητα τῆς ἐπιβιώσεως, καὶ πολλάκις διακόπτει βιαίως τό νῆμα τῆς ζωῆς των, ἐλπίζων ὅτι οὕτω θά διασώσῃ τήν ἴδιαν του ζωήν.

Ἄλλα, ἀλλοίμονον! Ἡ πλάνη του εἶναι μεγάλη. Ἡ ζωή κερδίζεται μόνον διά τῆς πίστεως εἰς τὸν Χριστόν καὶ διά τῆς εἰς Αὐτόν ἐνσωματώσεως.

Ἡ ἐμπειρία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας βεβαιοῦ ὅτι οἱ ἐνωθέντες μετά τοῦ Χριστοῦ ζοῦν καὶ με-

τά θάνατον, συνυπάρχουν μετά τῶν ζώντων, συνδιαλέγονται μετ' αὐτῶν, ἀκούουν αὐτούς καὶ πολλάκις ἵκανοποιοῦν θαυματουργικῶς τά αἰτήματα τῶν.

Δέν χρειάζεται πλέον ἡ ἀναζήτησις τοῦ μυθολογικοῦ “ἀθανάτου ὕδατος”. Ἡ ἀθανασία ὑπάρχει ἐν τῷ Χριστῷ, καὶ προσφέρεται δι' Αὐτοῦ πρός ὅλους.

Δέν χρειάζεται νά ἔξολοθρεύωνται λαοί διά νά ἐπιβιώσουν ἄλλοι λαοί. Οὔτε χρειάζεται νά ἔξολοθρεύωνται ἀνυπεράσπιστοι ἀνθρώπιναι ὑπάρχεις διά νά ζήσουν ἀνετάτερον ἄλλαι ἀνθρώπιναι ὑπάρχεις. Εἰς ὅλους δι' Χριστός προσφέρει τὴν ἐπίγειον καὶ τὴν ἐπουράνιον ζωήν. Ἀνέστη, καὶ ὅσοι ἐπιθυμοῦν ἀκολουθοῦν Αὐτόν εἰς τὸν δρόμον τῆς Ἀναστάσεως. Ἀντιθέτως, ὅσοι ἐμμέσως ἢ ἀμέσως σκορπίζουν τὸν θάνατον, νομίζοντες ὅτι οὕτω θά παρατείνουν ἡ θά διευκολύνουν τήν ἴδιαν των ζωήν, καταδικάζουν ἐαυτούς εἰς τὸν αἰώνιον θάνατον.

Ο Ἀναστάς Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός ἥλθεν εἰς τὸν κόσμον ἵνα πάντες οἱ ἀνθρωποι ζωήν ἔχωσι καὶ περισσόν ᔁχωσιν. Ἀποτελεῖ μεγάλην πλάνην ἐάν πιστεύμεν ὅτι θά προέλθῃ εὐημερία εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος διά τῶν ἀλληλοπαραγμῶν. Ο Χριστός ἀνιστᾶ τούς νεκρούς καὶ ἀκυρώνει τήν θανάτωσιν αὐτῶν. Ἐχει τήν δύναμιν τῆς ὑπερβάσεως τοῦ θανάτου. Τό γεγονός δέ ὅτι ἐνίκησε τὸν θάνατον, ἐπιβεβαιοῖ τήν ἀπέχθειαν Αὐτοῦ πρός αὐτόν. Ο Χριστός ὁδηγεῖ εἰς τήν ζωήν, καὶ ἐπαναχορηγεῖ αὐτήν, τυχόν διακοπεῖσαν, διότι Ἐκεῖνος εἶναι “ἡ Ζωή καὶ ἡ Ἀνάστασις ἡμῶν”. Διά τοῦτο οἱ πιστοί δέν φοβούμεθα τὸν θάνατον. Ἡ δύναμις ἡμῶν δέν ἔγκειται εἰς τό ἄτοπον της ὑπάρχειας μας ἀλλά εἰς τό ἀναστάσιμον αὐτῆς.

Χριστός ἀνέστη! Καὶ ἡμεῖς θά ἀναστηθῶμεν!

Ἄς ἀκολουθήσωμεν, ἀδελφοί καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, τὸν Ἀναστάντα Χριστόν, εἰς πάντα τά ἔργα Αὐτοῦ. Ἄς βοηθήσωμεν τούς στερουμένους τῶν μέσων τῆς ἐπιβιώσεως νά συντηρηθοῦν εἰς τὴν ζωήν. Ἅς διακηρύξωμεν εἰς τοὺς ἀγνοοῦντας τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ ὅτι δι’ αὐτῆς κατηργήθη ὁ θάνατος καὶ ὅτι συνεπῶς δύνανται καὶ αὐτοὶ νά μετάσχουν τῆς Ἀναστάσεως Αὐτοῦ, πιστεύοντες εἰς Αὐτόν καὶ ἀκολουθοῦντες τά ἵχνη Του. Ἡ ἴδική μας ἀνάστασις, τότε μόνον εἶναι δυ-

νατή, ὅταν προσφέρηται διά τὴν ἀνάστασιν τῶν ἄλλων ἀδελφῶν μας. Τότε μόνον ἡ νικητήριος διακήρυξις Χριστός Ἀνέστη θά ἐνεργή σωστικῶς δι’ ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα. Γένοιτο!

Ἄγιον Πάσχα 2012

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως
διάπυρος πρόσ Χριστόν Ἀναστάντα
εὐχέτης πάντων ὑμῶν

Μήνυμα ἐπί τῷ Ἅγιῷ Πάσχᾳ

Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος καὶ Ιερωνύμου

(Ἐν Ἀθήναις τῇ 9ῃ Ἀπριλίου 2012)

Ἄγαπητοί Ἄδελφοί,

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά

Ἄν δὲ Χριστός δέν εἶχε ἀναστηθεῖ, δέν θά
νπῆροχε λόγος καὶ νόημα νά ἀπευθύνουμε πασχά-
λιους χαιρετισμούς, δταν ἡ ζωὴ γύρω μας δλο καὶ
περισσότερο ὑποβαθμίζεται καὶ ἡ ἀνθρώπινη
ὑπαρξη ἀπαξιώνεται.

Οἱ δύσκολες μέρες πού διέρχεται ἡ χώρα μας
ἔχουν ἔντονη τή γεύση τῶν θλίψεων, τῆς πικρίας,
τῆς κόπωσης καὶ τῆς ἀπόγνωσης πού ἀναδύονται
σε κάθε ἀνάβαση πρός τὸν Γολγοθᾶ.

Ομως αὐτό πού ἔφερε δὲ Χριστός στὸν κόσμο
δέν εἶναι δὲ Σταυρός. Τά Πάθη καὶ δὲ Σταυρός εἶναι
συνέπεια τῶν τρόπων, διὰ τῶν δποίων ἡ ἀμαρτία,
ἡ κοινωνία τοῦ δργανωμένου ψέματος, τά ίδιοτε-
λή συμφέροντα, ἡ υποκρισία καὶ ἡ ἀπλησία ἐπι-
διώκουν νά συντρίψουν τὸν ἀνθρώπο καὶ νά τοῦ
στερήσουν τήν ἐλπίδα. Εἶναι οἱ μέθοδοι διὰ τῶν
δποίων οἱ δυνάμεις τῆς φιλαντίας καὶ τῆς ἐμπά-
θειας ἀποπειρῶνται ἀκόμη καὶ τόν θάνατο τοῦ
Θεοῦ, ἡ, ἔστω, τήν ἔξορία τῆς Ἐκκλησίας μακριά
ἀπό τή ζωή τοῦ λαοῦ Του.

Ομως τίποτα ἀπό δλα αὐτά τά τρομερά καὶ
ἀδυσώπητα δέν μπορεῖ νά ἀντιπαρατεθεῖ στή δύ-
ναμη τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ὑπαρξη τοῦ Σταυροῦ εἶναι γεγονός. Ἄλλα καὶ
ἡ διά τοῦ Σταυροῦ νίκη τῆς ζωῆς ἐπί τοῦ θανάτου,
ἡ Ἀνάσταση, εἶναι ἀδιαμφισβήτητο γεγονός· εἶναι
ἡ ἀδιαφιλονίκητη ὑπέρθιαση τῶν θλίψεων. Ἡ
Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ εἶναι δὲ θρίαμβος τῆς ζωῆς
καὶ ἡ συντριβή ὅσων ἐπιβουλεύονται τήν ἀλήθεια
καὶ προσπαθοῦν νά ἐπιβάλλουν τό σκότος.

Πάσχα σημαίνει ἔξοδος.

Σημαίνει τή διάβαση ἀπό τήν περιοχή τῆς ὁδύ-
νης στόν χῶρο τῆς ἐλπίδας. Σημαίνει τή δύναμη
τῆς ἐναντίωσης στήν παρακμή καὶ στό ἀρνητικό
ρεῦμα τῆς κάθε ἐποχῆς. Ορίζει τήν ἔξοδο πρός
τήν Ἀλήθεια. Σηματοδοτεῖ τήν ἀπελευθέρωση ἀπό
τά δεσμά τῆς ἀνθρώπινης φιλαντίας καὶ τῶν ψεύ-

τικῶν ὑποσχέσεων· τήν ἔξοδο πρός τή συνάντηση
μέ τούς ἄλλους, γιά νά γινόμαστε, μέσα στήν Ἐκ-
κλησία, ἡ κοινωνία τῆς ἀγάπης.

«Δεῦτε» ἀδελφοί μου «πόμα πίωμεν καινόν».

Ἄς μετακυλήσουμε τήν πλάκα τοῦ φόβου ἀπό
τίς καρδιές μας γιά νά φανεῖ καὶ πάλι κενός δ τά-
φος καὶ νά ἀναδειχθεῖ ἡ ζωὴ ἐλεύθερη ἀπό τήν
θλίψη καὶ τήν ἀπελπισία.

Ο Χριστός ἔχει ἀναστηθεῖ καὶ ἡ Οἰκουμένη λα-
μπροφορεῖ, διότι «τό ἄχρονον φῶς, ἐκ τάφου σω-
ματικῶς, πᾶσιν ἔξελαμψεν».

Η καθημερινότητά μας βιώνει συνεχῶς τήν προ-
σπάθεια τοῦ κακοῦ νά δηλητηριάζει τή ζωή μας
καὶ νά πληγώνει τήν ἐλπίδα μας. Ομως «Χριστός
Ἀνέστη». Καὶ ἔκθαμβοι ἀντικρίζουμε τόν ἥλιο τῆς
δικαιοσύνης «πᾶσι ζωήν ἀνατέλλοντα».

«Χριστός Ἀνέστη». Καὶ μας προσφέρει «ἄλλης
βιοτῆς τῆς αἰώνιου ἀπαρχήν».

«Χριστός Ἀνέστη». Καὶ ἡ ἐλπίδα ἀποκτᾶ σάρκα,
δ πόνος νόημα καὶ τό μέλλον φωτίζεται παρήγορα.

«Χριστός Ἀνέστη». Καὶ τά «πάντα πεπλήρωται
φωτός». Η Κτίση ὀλόκληρη ἀποκτᾶ νέα θεμέλια
καὶ γιορτάζει τήν ἔγερση τοῦ Χριστοῦ ἐκ τοῦ Τά-
φου, πάνω στήν δποία στηρίζει πιά τήν ὑπαρξη
καὶ τή σημασία τῆς.

Ἄδελφοί μου καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἄς μήν ἀφήσουμε τίς θλίψεις καὶ τίς ὠδῖνες πού
γεννᾶ ἡ σημερινή δύσκολη κατάσταση τοῦ τόπου
μας νά σκοτεινιάσει τή ζωή μας.

Ἄς ἀφήσουμε τό ἀνέσπερο φῶς τῆς Ἀναστάσε-
ως νά λαμπρύνει τήν ὑπαρξη μας καὶ νά φωτίσει
τόν δρόμο γιά ἔνα καλύτερο αὔριο.

«ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ»

«ΑΛΗΘΩΣ ΑΝΕΣΤΗ»

Μέ πατρικές εὐχές καὶ ἀγάπη

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

† Ο Ἀθηνῶν Ιερωνύμος

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

‘Εόρτιον Γράμμα πρός τήν Α.Θ.Π. τόν Οίκουμενικόν Πατριάρχην κ. Βαρθολομαῖον

Toῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ιερωνύμου

(Ἀθήνῃσι, Ἅγιον Πάσχα 2012)

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 1658

Ἄριθμ.

Διεκπ. 627

Παναγιώτατε καὶ Θειότατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικέ Πατριάρχα, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητέ καὶ περιπόθητε ἀδελφέ καὶ συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Βαρθολομαῖε, τήν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Τῆς μεγάλης ἐκείνης πρώτης καὶ Κυριωνύμου ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος αὕθις ἡμῖν ἐπιφωσκούσης, Πάσχα ιερόν, ἄγιον, μυστικόν καὶ πανσεβάσμιον ἐορτάζοντες, δράμωμεν σύν μυροφόροις γυναιξί καὶ ἴδωμεν τό ἐκ τοῦ Τάφου ἀνατέλλον φῶς καὶ τόν πηγάζοντα ζωήν ἐξ ἴδιου φωτός, τόν ζωοδότην Χριστόν, ὃς Νυμφίον ἐκ παστάδος ἐρχόμενον, φέροντα ἐπί τήν κεφαλήν ὃς βασιλικόν στέμμα καὶ νυφικόν στέφανον τόν ἐξ ἀκανθῶν Αὐτῷ περιτεθέντα καὶ ἐπί τοῦ ὕμου Αὐτοῦ ὃς σύμβολον τῆς νίκης ἐπί τοῦ θάνατου τόν Τίμιον Σταυρόν. Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Αὐτῷ, τῷ Ἀγίῳ, Κυρίῳ Ἰησοῦ, τῷ μόνῳ ἀναμαρτήτῳ, τοῦ θανάτου τό κράτος λύσαντι καὶ θεοπρεπῶς ἐξαναστάντι ἐκ τοῦ μνήματος.

Πνευματικοῖς οὖν ὅμμασιν βλέπων σύμπας ὁ ὁρθοδόξως πιστεύων εἰς τόν Ἀναστάντα Κύριον

θεόλεκτος λαός ἐπί τῇ μεγάλῃ τῆς Ἀναστάσεως ἐορτῇ τόν Ἀρχηγόν τῆς ζωῆς ἐξαστράπτοντα καὶ «χαιρετε» φάσκοντα, καὶ αἰσθανόμενος ὡς ζωογόνον πνοήν δικνουμένην μέχρι τῶν μυχαιτάτων τῆς ψυχῆς τό ἄκουσμα τῆς χαρᾶς, ἦν ἐκόμισεν ἡμῖν ὁ Νικητής τοῦ θανάτου, τό νικητήριον ἄσμα «Χριστός ἀνέστη» ἥδει, σκιρτῶν χαρμοσύνως ἐπί τῇ δόξῃ τοῦ Νυμφίου τῆς Ἐκκλησίας.

Τό χαρμόσυνον καὶ ἐλπιδοφόρον μήνυμα, ὅτι Χριστός ἀνέστη καὶ Ἀδης ἐσκυλεύθη, διακηρύσσοντες ἄπασι τοῖς ἐγγύς καὶ μακράν, ἀκλινῶς πιστεύομεν, ὅτι μόνη ἡ βεβαία πίστις εἰς τήν Ἀναστασιν τοῦ Χριστοῦ πανσίλυπός ἐστι καὶ ἔσται τῆς ὑπό πολλῶν καὶ ποικίλων δοκιμασιῶν πειραζομένης συγχρόνου καὶ μετ’ αὐτήν ἀνθρωπότητος.

Ἐν χαρᾷ οὖν καὶ ἐν ἐλπίσι ταύταις πανηγυρίζοντες τό τοῦ Κυρίου σωτήριον Πάσχα, ἐπιλαμβανόμεθα τῆς ἐορτίου ταύτης εὐκαρίσιας, ἵνα διαβιβάσωμεν ἀδελφοποθήτως τῇ Ὑμετέρᾳ Θειοτάτῃ Παναγιότητι, καὶ δι’ Αὐτῆς νοερῶς πρός τήν καθ’ Ὑμᾶς Ἄγιαν τοῦ Χριστοῦ Μεγάλην Ἐκκλησίαν, τάς πασχαλίους ἡμῶν προσρήσεις, εὐχόμενοι Αὐτῇ πάντα θρίαμβον ἐν τῇ πίστει καὶ τῇ δράσει, πρός δόξαν τοῦ δι’ Αὐτήν μέχρι θανάτου καὶ ταφῆς ταπεινωθέντος Δομήτορος Αὐτῆς καὶ ἐκ νεκρῶν Ἀναστάντος Σωτῆρος ἡμῶν.

Ἐπί δέ τούτοις, καὶ αὕθις ἐν Κυρίῳ Ἀναστάντι τήν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα φιλήματι πασχαλίῳ κατασπαζόμενοι, διατελούμεν μετ εὐχῶν καὶ ἀγάπης πολλῆς.

† Ο Αθηνῶν Ιερώνυμος, Πρόεδρος

ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Σύνοδος τῶν Ἐφήβων

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ
ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

1. Τί εἶναι ἡ «Σύνοδος τῶν Ἐφήβων»

Ἡ «Σύνοδος τῶν Ἐφήβων» εἶναι ἔνα ἐκπαιδευτικό πρόγραμμα πού ἀπέυθυνεται σέ ἀγόρια καί κορίτσια πού φοιτοῦν στή Γ' Γυμνασίου, στήν Α' καί Β' τάξη ὅλων τῶν ἑνιαίων λυκείων καί τεχνικῶν καί ἐπαγγελματικῶν ἐκπαιδευτηρίων (ΤΕΕ καί ΕΠΑΛ) καθώς καί τῶν Ἐσπερινῶν λυκείων¹ τῆς πατρίδας μας.

Γιατί ὀνομάζεται «Σύνοδος τῶν Ἐφήβων»

Ἡ λέξη «Σύνοδος» εἶναι ἐκείνη πού δίνει τό βαθύτερο νόημα τῆς προσπάθειας αὐτῆς. Ὁπως εἶναι γνωστό στήν ἐκκλησιαστική μας παράδοση σημαίνει τόν τρόπο πού μία ἐκκλησιαστική κοινότητα ἀντιμετωπίζει τά θεολογικά, λειτουργικά καί ποιμαντικά τῆς προβλήματα ἔχοντας τή συνείδηση ὅτι τό κέντρο τῆς εἶναι ὁ Κυριός μας.

Σκοπός τοῦ προγράμματος δέν εἶναι ἡ προσομοίωση στόν τρόπο λειτουργίας τῆς Ἱ. Συνόδου ἀλλά ἡ ἄσκηση τῶν συμμετεχόντων στό διάλογο ὡς ὀρθοδόξων χριστιανῶν μέ τά προβλήματα πού ἀντιμετωπίζει ὁ σύγχρονος ἀνθρωπος.

Νά μάθουν, οί συμμετέχοντες, πώς ἡ προσωπική ἀναζήτηση, ἡ εὐαισθητοποίηση στά προβλήματα τῶν ἀνθρώπων, ἀκόμα ἡ προσωπική δοκιμασία ἡ ἡ ἀντίρρηση μπορεῖ νά συνδεθεῖ μέ ἀντίστοιχες θέσεις πολλῶν ἄλλων ἀνθρώπων πού συνδέονται ὡς ἀδελφοί στό κοινό εὐχαριστιακό σῶμα τῆς Ἐκ-

κλησίας μας. Νά ἀντιληφθοῦν ὅτι ἡ Θεολογία μας δέν εἶναι διανοητική ἄσκηση εἰδικῶν, ἀλλά καθημερινός διάλογος τοῦ προσωπικοῦ βίου μέ ὅλες τίς προκλήσεις πού κλείνει ἐντός του μέ τή διδασκαλία τοῦ Εὐαγγελίου καί τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας. Μέ ἄλλα λόγια στόχοι τοῦ προγράμματος αὐτοῦ εἶναι:

α. Ἡ ἔξασκηση τῶν ἐφήβων στό γεγονός πού ὀνομάζεται Συνοδικότητα.

β. Ἡ καλλιέργεια τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἥθους πού εἶναι γεγονός κοινωνίας καί πλέγμα διαπροσωπικῶν σχέσεων πού στοχεύει στή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ χωρίς ἡ μεσοπρόθεσμη ἀντιμετώπιση τῶν ἀναγκῶν τῶν ἀνθρώπων νά σημαίνει συμβιβασμός ἡ ἀλλαγή στόχου.

γ. Ἡ διαμόρφωση ἐνός «χώρου» συνάντησης καί διαλόγου τῶν νέων μέσα στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας μας.

δ. Ἡ ἄσκηση τῶν νέων στή διαχείριση, θεολογικῶν ἀλλά καί πρακτικῶν καθημερινῶν προβλημάτων.

ε. Ἡ ἄσκηση τῶν νέων στή συμμετοχή σέ διοικητικά ἐκκλησιαστικά ὅργανα καί στή μεθοδολογία λήψης ἀποφάσεων.

στ. Νά ἐνημερωθοῦν, ὅσοι θά συμμετάσχουν, στόν τρόπο μέ τόν ὅποιο ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐργάζεται, νά δοῦν ἀπό κοντά τίς ὑπηρεσίες τῆς, νά ἀνιχνεύσουν τή μεγάλη προσπάθεια πού καταβάλλεται ὥστε ἡ Ἐκκλησία μας νά ἀνταποκρίνεται στίς προκλήσεις τῶν καιρῶν μας.

Ἡ «Σύνοδος τῶν ἐφήβων» ὡς...

...Τόπος συνάντησης καί διαλόγου

Γνωρίζουμε πολύ καλά ὅτι ὁ λόγος τῶν νέων ἀνθρώπων χαρακτηρίζεται ἀπό τήν ἀμφισβήτηση

άλλα και άπό τήν έπιδιωξη έπίτευξης όραμάτων άπό τά δόποια έμπνέονται. Είναι πολύ σημαντικό για δύο λόγους μας έκκλησιαστικός θεσμός νά προσφέρει εύκαιριες συνάντησης και διαλόγου ύποστηρίζοντας υλικά τήν προσπάθεια αυτή. Είναι έπισης γνωστό ότι οι νέοι μας δέν έχουν εύκαιριες ούσιαστικής έπικοινωνίας ίδιαίτερα μέσα στή ζωή τής έκκλησίας.

...Τόπος κατάθεσης ίδεων και προτάσεων

Μέχρι σήμερα, έκτος άπό έλάχιστες έξαιρέσεις, δέν έχει δοθεῖ ή δυνατότητα σέ νέους άνθρωπους νά έκφρασουν έλευθερα θέσεις ή άντιρρήσεις, ίδες και προτάσεις άμεσα πρός τήν Ιεραρχία τής Έκκλησίας τής Έλλάδος. Θεωρούμε έπομένως σημαντικό γεγονός νέοι άπό κάθε σημείο τής πατρίδας μας, κάθε έτος νά μποροῦν νά συζητοῦν και νά καταγράφουν τίς κρίσεις τους γιά τό παρόν, νά διατυπώνουν τό δραμά τους γιά τό μέλλον και κυρίως νά συνδέουν τίς θέσεις αυτές μέ τήν πορεία τους μέσα στήν έκκλησιαστική κοινότητα.

3. Όργανωτικά θέματα

I. Συγκρότηση

Η Σύνοδος τῶν Έφήβων συγκροτεῖται άπό 80 άγόρια και κορίτσια πού φοιτοῦν στήν Γ' Γυμνασίου δύον τῶν Γυμνασίων τής πατρίδας μας καθώς και στήν Α' και Β' δύον τῶν ένιαίων λυκείων και τεχνικῶν και έπαγγελματικῶν έκπαιδευτηρίων (ΤΕΕ και ΕΠΑΛ) καθώς και τῶν Έσπερινῶν λυκείων² τής πατρίδας μας.

II. Η έπιλογή τῶν μελών τῆς «Συνόδου τῶν Έφήβων»

Η έπιλογή θά γίνει ύστερα άπό τή συμμετοχή τῶν μαθητῶν και μαθητριῶν σέ διαγωνισμό συγγραφῆς δοκιμίου, και τήν άξιολόγηση τῶν κειμένων πού θά γράψουν. Θά πρέπει νά άκολουθηθοῦν τά παρακάτω βήματα:

Οι συμμετέχοντες θά στείλουν τά δοκίμια τους στή Γραμματεία τής Συνοδικής Έπιτροπῆς Χριστ. Αγωγῆς (Ιασίου 1-11521 Αθήνα, ύπόψη Αρχιμ. Πολύκαρπου Μπόγρη) μέχρι τήν 31η Μαΐου 2012.

Τά δοκίμια τῶν μαθητῶν θά έξεταστοῦν σέ κεντρικό έπίπεδο. Τά άριστα γραπτά θά προκριθοῦν στόν τελικό γῦρο. Έκεī μέ κλήρωση θά άναδει-

χθοῦν έκεīνοι οί δόποι θά συγκροτήσουν τή «Σύνοδο τῶν Έφήβων».

Οι Μητροπόλεις θά έκπροσωπηθοῦν άνάλογα μέ τόν άριθμό τῶν συμμετεχόντων νέων στό διαγωνισμό.

Η διμάδα άξιολόγησης έχει πολύ σημαντικό έργο νά ύλοποιήσει. Θά πρέπει νά κάνει τή Σύνθεση τῶν Κειμένων μέ βάση τά γραπτά τῶν παιδιῶν. Δημιουργεῖται ένα βιβλίο πού περιέχει τήν έπιτομή τῶν σκέψεων, τῶν προβληματισμῶν και τῶν προτάσεων γιά τή λύση τῶν προβλημάτων πού θέτουν οί μαθητές.

Οι έργασίες τής Συνόδου θά στηριχθοῦν σέ αυτή τήν έπιτομή και οι προτάσεις θά τεθοῦν σέ ψηφοφορία στήν δόλομέλεια τής Συνόδου.

Όσοι μαθητές αληρωθοῦν θά χωρισθοῦν σέ έπιτροπές οί δόποις θά πρέπει νά άντιστοιχούν μέ τίς βασικές Συνοδικές Έπιτροπές άφού προηγουμένως ή Σύνοδος συγκροτηθεῖ σέ Σῶμα. Μέ αυτόν τόν τρόπο θά συζητηθοῦν οί προβληματισμοί και οί άντιστοιχεις προτάσεις πού θά ύπαρχουν στήν έπιτομή τῶν δοκιμών.

Η «Σύνοδος τῶν Έφήβων» θά δεχθεῖ ή θά άπορρίψει τίς έπιμέρους προτάσεις τῶν μελῶν τῆς «Συνόδου».

II. Τό θέμα τοῦ διαγωνισμοῦ

Κάθε νέος πού έπιθυμεῖ νά συμμετάσχει μπορεῖ νά γράψει ένα δοκίμιο μέχρι 800 λέξεις, τό δόποιο είναι άποτέλεσμα προσωπικοῦ προβληματισμοῦ πάνω στά έρωτήματα πού διατυπώνεται πολύ συχνά σήμερα:

Μπορεῖ ή Έκκλησία μας νά δώσει έλπιδα στόν σύγχρονο άνθρωπο και μέ ποιός τρόπους; Πού πρέπει νά δώσει προτεραιότητα ώστε νά διαφυλάξει τήν άξια τοῦ άνθρωπινου προσώπου;

Σκοπός τοῦ δοκιμίου είναι νά προτείνει ίδεες και προτάσεις άντιμετώπισης τῶν προβλημάτων πού άντιμετωπίζουν σήμερα οί εύρωπαικές κοινωνίες.

III. Πῶς θά άξιολογηθοῦν τά δοκίμα;

Τά δοκίμια θά άξιολογηθοῦν άπό διμάδα έκπαιδευτικῶν ώς πρός τήν πρωτοτυπία και τά έπιχειρήματα τῶν ίδεων και τῶν προτάσεων πού θά παρουσιάσουν οί συγγραφεῖς τους.

IV. Πότε θά ύλοποιηθεῖ;

Η «Σύνοδος τῶν Ἐφήβων» θά πραγματοποιηθεῖ τό χρονικό διάστημα 1-5 Σεπτεμβρίου 2012 στήν Ἀθήνα.

V. Ἄνταν ύπάρχουν ἀπορίες

Ἐάν παρουσιασθεῖ ἡ ἀνάγκη διευκρινήσεων τότε κάθε ἐνδιαφερόμενος μπορεῖ νά ἀπευθυνθεῖ:

A. Στόν κληρικό σύνδεσμο τῆς Ἱ. Μητροπόλεως στήν όποια ἀνήκει καί

B. Στή Γραμματεία τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Χριστιανικῆς Ἀγωγῆς τῆς Νεότητας μέ επιστολή (Ἰασίου 1-11521 Ἀθήνα, ὑπόψη Ἀρχιμ. Πολύκαρπου Μπόγοη) ἢ τηλεφωνικά στό τηλ 210-7272-233.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Μέ τήν προϋπόθεση ὅτι οἱ μαθητές ἔχουν γεννηθεῖ τά ἔτη 1994,1995 καὶ 1996.
2. Μέ τήν προϋπόθεση ὅτι οἱ μαθητές ἔχουν γεννηθεῖ τά ἔτη 1995,1996 καὶ 1997.

Προσφώνησις στήν Ἡμερίδα γιά τούς Ἡγουμένους τῶν Ἡσυχαστηρίων, Ἄνδρων καὶ Γυναικείων

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ. Εὐσταθίου

(Συνοδική Ἐπιτροπή ἐπί τοῦ Μοναχισμοῦ, Ἀθήνα, 15.3.2012).

Μακαριώτατε,
Σεβασμιώτατοι ἄγιοι ἀδελφοί,
Σεβάσμιοι ἐκπρόσωποι τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστη-
ρίων τῆς Ἐκκλησίας μας,

Ἐκ προοιμίου ἐκφράζω σέ Σᾶς, Μακαριώτατε, τίς εὐγνώμονες εὐχαριστίες, τίς προσωπικές, ἀλλά καὶ τῶν Σεβαστῶν Μελῶν καὶ τοῦ Γραμματέως τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τοῦ Μοναχικοῦ βίου, γιατί τὴν ταπεινή εἰσήγησή μας τὴν ἐκάματε ἀπόφασή σας καὶ ἀποδείξατε, γιά μία φορά ἀκόμη, ὅτι καὶ τὸν Μοναχισμό ἀγαπᾶτε ὅπως τοῦ πρέπει καὶ τοὺς κτύπους τῆς καρδιᾶς σας ταυτίσατε μέ ἐκείνους τῶν ἐνασκούμενων πατέρων καὶ μητέρων, πού ἀποτελοῦν τῇ δόξᾳ τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ τοὺς πνευματικούς πνεύμονές της, χωρίς τοὺς δόποίους ἡ πνευματική ζωή τῶν μελῶν τῆς ὑστερεῖ καὶ ζημιώνεται καὶ ὀσφυκτιὰ.

Χαιρετίζω μέ ἀνείπωτη χαρά τὴν παροῦσα Σύναξή μας, ἡ δόποία πραγματοποιεῖται στὸν χῶρο τῆς Ιστορικῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κοιμήσεως Θεοτόκου Πεντέλης καὶ στό φιλόξενο Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ἐκκλησίας μας.

Καὶ πῶς νά μή χαίρεται κανείς, ὅταν εὐρίσκεται ἀνάμεσα σέ ἀνθρώπους πού πασχίζουν μὲν ἔναν ἀσταμάτητο ἰσόβιο ἀγῶνα νά ἀναδειχθοῦν ἐπίγειοι ἄγγελοι καὶ οὐράνιοι ἄνθρωποι; Πῶς νά μή συγκινεῖται, ὅταν ἀναστρέφεται ἐκείνους τοὺς ἔχειριστούς ἀζύγους, οἵ δοποῖοι εἰσέρχονται καθημερινά στὸν γνόφο τῆς θείας παρουσίας τοῦ Θεοῦ, ἀγγίζουν τά κράσπεδα τῆς ἀγίας περιβολῆς του, ἀναπνέουν ἀδιάκοπα τὸν Σωτῆρα Κύριο καὶ τῶν δόποίων οἵ καρδιές λαμπαδιάζουν ἀπό ἔξιδιασμένη ἀγάπη πρός τὸν Θεό, ἐνῷ στό πρόσωπό τους ἀντανακλᾶ ἡ γαλήνη τοῦ παραδείσου;

Ο Μοναχός μέ ἄσκηση ποικίλη κατορθώνει νά βλέπει τά ἀόρατα καὶ νά κατανοεῖ τά ἀπερινόητα, γιατί εἶναι τό σταμνί κάτω ἀπό τή βρύση τοῦ θείου ἐλέους πού γεμίζει ἀπό τήν ἀφθόνως καὶ ἀενάως βρύουσα θεία Χάρη. Ή ἀποστολή του εἶναι νά ἀποτελεῖ τό ἀντίβαρο ἔναντι κάθε μορφῆς ἐκκοσμικεύσεως τῆς χριστιανικῆς κοινωνίας καὶ παράδειγμα γιά τούς κοσμικούς, ὥστε νά μή λησμονοῦν τήν οὐράνια καὶ μέλλουσα πατρίδα, «ῆς τεχνίτες καὶ δημιουργός ὁ Θεός». Μέ ἄλλα λόγια, ὁ Μοναχός ἀποτελεῖ ἀποκάλυψη θεία καὶ δόξα τῆς Ἐκκλησίας, ἀφοῦ «καύχημα Ἐκκλησίας ἡ μοναχική πολιτεία» κατά τὸν ἄγιο Ἰσαάκ τὸν Σύρο.

Παρὰ ταῦτα, στίς μέρες μας καὶ αὐτός δοκιμάζεται καὶ ἵσως αὐδριο δοκιμασθεῖ περισσότερο καὶ ἀντιγράψει τή ζωή καὶ τά κατορθώματα τῶν Μοναχῶν ἄλλων ἐποχῶν, πού τίς «τρέμει ὁ λογισμός». Εἶναι ὑποχρεωμένος νά χάσει δικαιώματα ἐλευθερίας καὶ νά ὑποταχθεῖ σέ νόμους συντεταγμένης πολιτείας, νά τά διεκδικήσει ἡ νά τά ὑπερασπιστεῖ μέσα ἀπό ἐπιταγές, εἴτε τῆς Ἐκκλησίας, πού δριοθετοῦν οἱ ἱεροί Κανόνες, εἴτε τῆς Πολιτείας, πού προσδιορίζουν οἱ νόμοι της.

“Οταν π.χ. δίδονται χρήματα στή Μονή, αὐτή ὑποχρεοῦται νά δώσει τή σχετική ἀπόδειξη, εἴτε γιά τήν ἐπιβαλλόμενη, στίς μέρες μας προπάντων, διαφάνεια, εἴτε γιά τόν ἔλεγχο τῆς ἐφορίας. “Οταν ἀγοράζεις ἡ ἐκποιεῖς, ἡ ἐκτίμηση γίνεται ἀπό κοσμική ἀρχή μέ τήν παρουσία δικηγόρου ἡ συμβολαιογράφου. “Οταν ζημιωθεῖς, μπορεῖς νά συγχωρήσεις καὶ νά δώσεις καὶ τό ίμάτιό σου, ὅταν, δημος, ζημιώσεις ἀκόμη καὶ ἀθέλητα, θά δρκισθεῖς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἡ θά φυλακισθεῖς, μέχρι νά «δώσεις καὶ τόν τελευταῖο κοδράντη».

“Ηδη, ἡ ἴδρυση τῶν Ἡσυχαστηρίων ἀπαιτεῖ προϋποθέσεις πού δημιουργοῦν δυσφορία καὶ

έμπόδια γιά τούς Μοναχούς, τῶν ὁποίων ἡ κύρια φροντίδα καὶ ὁ διακαής πόθος εἶναι ἡ βία τῆς φύσεως, ἡ ὅμοιωση μὲ τὸν Θεό, ἡ βαθύτατη καὶ μόνη ἐμπειρίᾳ τῶν ἀκτίστων θείων ἐνεργειῶν, «ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δικαιοσύνη Αὐτοῦ» καὶ καθημερινός λογισμός τους τὸ «σήμερον οὐκ ἐλυτρώθην, αὔριον λυτροῦμαι» κατά τὸν ἄγιο Μακάριο τὸν Αἰγύπτιο, μαζί μὲ τὴν ἀδιάκοπη προσευχή.

Γιά πολλά χρόνια ἔχουν σωρευθεῖ, δέ λέγω προβλήματα, ἀλλά σοβαρά θέματα πού ἀφοροῦν στὰ Ιερά Ήσυχαστήρια καὶ ἀπασχολοῦν τὴν Ιερά Σύνοδο, τοὺς Σεβ. Ιεράρχες, εἰδικούς Πανεπιστημιακούς διδασκάλους, τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας ἀκόμη καὶ τὰ Δικαστήρια.

Οἱ εἰδικοὶ καὶ ἀρμόδιοι διατυπώνουν ὅχι ἀντίπαλες ἢ ἐχθρικές μεταξύ τους θέσεις, ἀλλά διαφορετικές ἀπόψεις, οἱ ὁποῖες δημιουργοῦν σύγχυση καὶ δυσκολεύουν τὴν ὁμαλή λειτουργία τῶν Ιερῶν Ήσυχαστηρίων.

Ἡ 866/1974 ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας στέκεται ἐμπόδιο γιά τὴν ἴδρυση ἀλλων Ησυχαστηρίων, ἀλλά καὶ αὐτή ἐρμηνεύεται ποικιλοτρόπως, ὥστε ἡ Διεύθυνση τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργείου ἀλλούς φακέλους νά ἐπιστρέφει ἀνεπίρεπτα στὴν Ιερά Σύνοδο καὶ ἀλλούς νά προωθεῖ, καὶ μέ αὐτὸν τὸν τρόπο νά δημιουργοῦνται παραπόνα, διαμαρτυρίες ἀκόμη καὶ καταφορά γιά δῆθεν ἀμέλεια τῆς Ιερᾶς Συνόδου. Ἀκόμη καὶ μεταξύ τῶν Ησυχαστηρίων τῶν ἥδη λειτουργοῦντων εἴτε νόμιμα εἴτε ἀτυπα διατυπώνονται ἐκ διαμέρου ἀντίθετες ἀπόψεις, ὅπως π.χ. ὅτι τὰ Ησυχαστήρια δέν εἶναι Μονές καὶ οἱ ἵεροι Κανόνες δέν ἔχουν σ αὐτά ἐφαρμογή, οἱ ὁποῖες ἔγιναν φανερές ἀπό τὴν ἐπ ἐσχάτως σχηματισθεῖσα

ἀλληλογραφία καὶ τὴν ὑποβολή εὐάριθμων σχεδίων Κανονισμοῦ.

‘Ο φόβος τῶν ἥδη λειτουργούντων, τροφοδοτούμενος ἀπό ἀνεύθυνες καὶ ἐν πολλοῖς κακόβουλες διαδόσεις περὶ δῆθεν διαλύσεως αὐτῶν ἡ ψηφίσεως Κανονισμοῦ ἐπαχθοῦς καὶ αὐθαίρετου χωρίς τὴ γνώμη τους, ἔχει δημιουργήσει ἔνα βαρύ κλῖμα, ώς μή ὥφελε, σέ μία περίοδο δοκιμασίας τοῦ λαοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας μας, πού ἀπαιτεῖ, ἃν μή τί ἄλλο, τὴν ὁμόνοια, τὴν ἐνότητα, τὴν ἡρεμία καὶ τὴ γαλήνη τῆς ψυχῆς μας, ὥστε ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ νά ὑμνοῦμε τὸν Θεό καὶ νά ἀντιμετωπίσουμε τὴν ἐντῶσα ἀνάγκη.

*

‘Αναθέσαμε, λοιπόν, μία μόνο εἰσήγηση καὶ μάλιστα σέ Ἡγούμενο Ήσυχαστηρίου πού διακρίνεται γιά τὸν κρυστάλλινο δρθόδοξο λόγο του, γιά τὴ γνώση του, τὸ ἥθος του καὶ τὴν ἐμπειρία του, γιά νά δοθεῖ χρόνος νά καταθέσετε καὶ τίς δικές σας ἀπόψεις, ὥστε φεύγοντας νά ἔχουμε ἔτοιμο καὶ, ἃν εἶναι δυνατό, ἀρτιο τὸ σχέδιο τοῦ Κανονισμοῦ, προκειμένου νά ὑποβληθεῖ στὴν Ιερά Σύνοδο γιά τὴν ἔγκριση.

Τελειώνοντας ἐκφράζω τίς εὐγνώμονες εὐχαριστίες μιου στὰ ἔντιμα καὶ ἔχωριστά Μέλη τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τοῦ Μοναχικοῦ βίου καὶ στὸν Γραμματέα αὐτῆς γιά τὴν ἀψογή συνεργασία μας καὶ γιά τίς πολύωρες καὶ ὑπεύθυνες συνεδριάσεις, στίς ὁποῖες κατέθεταν μέ σοβαρότητα, ὑπεύθυνότητα καὶ διάκριση τίς ἀπόψεις τους, καθώς καὶ στὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Θερμοπυλῶν κ. Ιωάννη, Ἡγούμενο τῆς Ιερᾶς Μονῆς Πεντέλης, γιά τὴ φιλοξενία τῆς Ημερίδας μας καὶ εὔχομαι αὖσια τὴν ἔκβαση αὐτῆς.

Τρέφων Ἀλλοκότους Ἰδέας

Τοῦ Δημήτρη Κοσμόπουλου, Ποιητοῦ καὶ Δοκιμιογράφου

(Εἰσήγηση στήν Ἡμερίδα τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς
Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, Παλαιά Βουλή, 10.12.2011)

Ἐπειδὴ ὁ Παπαδιαμαντικός λειμώνας φιλοξενεῖ τά πλέον θεοπέσια ἵσως βλαστήματα τοῦ νεοελληνικοῦ ποιητικοῦ τρόπου, σπεύδουμε ἐξ ἀρχῆς νά καταθέσουμε ὅτι τό νά μιλᾶς γιά νά τά περιγράψεις συνιστᾶ τεκμήριο μιᾶς ἀναπόφευκτης ἀποτυχίας. Εἰδικά ὅταν περιορίζεις τήν προσέγγισή σου στήν αἰσθητική ἀποτίμηση – αὐτό πού ὁ Ζήσιμος Λορεντζάτος χαρακτήριζε αἰσθητική ἐπιφάνεια – δίχως τά κριτήρια ἐκεῖνα τά ὅποια θά ἐπέτρεπαν τήν καθολικότητα στήν ὀπτική μας, πού βιώνεται ὅταν συνδέουμε τό ποιητικό γεγονός μέ τίς πνευματικές προϋποθέσεις γεννήσεώς του. Ὁ Παπαδιαμάντης ὑπῆρξε ἀπό τούς μεγαλύτερους ποιητές μας –καὶ πάντως τελείως ἰδιαίτερος– ὅχι διότι ἔξεφρασε αὐτή τήν γνώμη ὁ Μιλτιάδης Μαλατάσης, οὕτε γιατί τό τόνισε ὁ περινούστατος καὶ διορατικός Παλαμᾶς, λέγοντας ὅτι οἱ ἥρωές του εἶναι ἄνθρωποι «λυτρωμένοι ἀπό τήν ἀρρώστεια τῆς Ἰδέας». Ἄλλα πάνω ἀπ' ὅλα, διότι τό μοσχοβολισμένο, «λιταρό καὶ πτον» χῶμα ὅπου ἄνθισε ἡ γραφή του εἶναι ἡ ὑπερόριος καρδιακή περιοχή, καθ' ὅλοκληρίαν ἐμβαπτισμένη στήν (καὶ διάβροχη ἀπό τήν) ἴερότητα. Ἡ κραταιά ὡς θάνατος αἰσθηση τοῦ ἴεροῦ, εἶναι ἐκεῖνο τό εἰδοποιό χαρακτηριστικό πού προσδίδει τό θέλγητρο καὶ τήν ἀχλή τής κρυφῆς φωταύγειας, μιᾶς ἄλλης μυστικῆς διαστάσεως, μιᾶς Χάριτος, ἡ ὅποια ὁδηγεῖ μέ μαθηματική ἀκρίβεια ἀκόμη καὶ τίς ἐνδελεχέστερες ἀπόπειρες περιγραφῆς ἡ σχολιασμοῦ, νά «μπατάρουν» καὶ νά «πέφτουν ὅξω», γιά νά χρησιμοποιήσουμε τά λόγια ἐνός γέροντα ἥρωά του. Ὅπ' αὐτήν τήν ἔννοια, εὔκολα ἐρμηνεύεται ὁ κορεσμός μας ἀπό τήν τρέχουσα καὶ πολλές φορές ἀνώδυνη παπαδιαμαντολογία, διμως συνάμα, καὶ ἡ ἀκόρεστη ἀνάγκη μας, στά ὅρια τῆς δίψας, γιά

ἐπιστροφή στό παπαδιαμαντικό κείμενο. «Στά ποιήματα γρήγορα / γιά νά ὑπάρχουμε δῆθεν ἄτρωτοι».

Οἱ ἐπισημάνσεις ὡς πρός τήν ἰδιαιτερότητα τῆς ποιητικῆς ἰδιοφυΐας τοῦ πεζογράφου Παπαδιαμάντη – βλέπετε ὅτι ἀκόμα καὶ ἡ ἀδέξια περιγραφή τῆς τέχνης του ὁδηγεῖ στήν ἄρση καὶ τήν συναίρεση τῶν φαινομενικά ἀντιθέτων – εἶναι ἀπολύτως ἀπαραίτητες, ὅταν ἀποπειρώμεθα νά ἐννοήσουμε τήν στάση του ἀπέναντι στά ὅσα διακυβεύονταν στήν ἐλληνική κοινωνία τῆς ἐποχῆς του. Μέσα σέ ἀρτιαγῆ καὶ, φορές - φορές, φευστά δεδομένα, ὁ Παπαδιαμάντης τοποθετεῖται καὶ ἐπιχειρηματολογεῖ, ἀντιδρᾶ ἡ καταφάσκει πρός τά συμβαίνοντα, μέ φεαλισμό καὶ ζωντάνια. Βεβαίως, ὅσοι περιορίζουν τό ποιητικό γεγονός στήν αἰσθητική μόνον, ἀποσυνδέοντάς το ἀπό τήν εὐρύτερη πνευματική του καταβολή καὶ φίλα, ὅσοι ἀντιμετωπίζουν τήν ποίηση ὡς ὑπόθεση θερμοκηπίου καὶ ὡς actus purus, δέν μποροῦν νά ἀντιληφθοῦν ὅτι στόν Παπαδιαμάντη ἡ καθολικότητα τῆς ποιητικῆς ὁράσεως ἀναβλύζει ἀπό τήν ἐνότητα ἱερότητας καὶ πράξης. Ἀκριβῶς, ἐπειδὴ ὁ Παπαδιαμάντης ξεῖ – ἀγωνίζεται νά ξεῖ – τήν ζωή ὡς ἱερουργία, εἶναι γι' αὐτό τόν λόγο τόσο φεαλιστής ἀλλά καὶ γνώστης τῆς συλλογικῆς ψυχῆς καὶ συνείδησης.

Ποιά εἶναι, λοιπόν, ἡ στάση τοῦ Σκιαθίτη, ἀπέναντι στήν διαμορφούμενη ἐθνική ἰδεολογία τῆς ἐλληνικῆς κοινωνίας; Ποιά εἶναι, κατ' ἐπέκτασιν, ἡ στάση του ἔναντι τοῦ φορέα τῆς ἐθνικῆς ἰδεολογίας, τοῦ νήπιου ἡλικιακῶς ἀλλά προώρως γηρασμένου στίς ἐπιλογές καὶ τούς προσανατολισμούς νεοελληνικοῦ Κράτους; Στήν ἐποχή πού ξεῖ καὶ δρᾶ ὁ Παπαδιαμάντης τό νεοελληνικό Κράτος ἔχει διαλέξει τούς ἄξονες πορείας του καὶ τούς πόλους ἀναφορᾶς του. Προσπαθεῖ δέ, πάση

θυσία, νά τούς ἐπιβάλλει – στανικά κατά τόν Μακρυγιάννη – στήν ἐνστικτωδῶς ἀντιστεκόμενη λαϊκή συνείδηση. Γιά ἔναν κόσμο όλοκληρο, ὁ ὅποιος πιορεύεται στά βραχώδη μονοπάτια τῆς ἴστορίας μέσα στά ὅρια μιᾶς ἐμπειρίας πού τοῦ διασφάλιζε τήν προτεραιότητα μετοχῆς στήν ἀλήθεια, στόν κατ' ἀλήθεια βίο, ἡ μεταφορά, ἡ μετάθεση τοῦ κέντρου βάρους ἀπό τήν ἀλήθεια στήν χρησιμότητα καί τήν ἀποτελεσματικότητα, ἔχει στό ἐπίπεδο τοῦ νοήματος τρομακτικές ἐπιπτώσεις καί ἐπιφέρει σεισμικούς κλυδωνισμούς. Ὁ κυριώτερος εἶναι ἡ δημιουργία ἐνός μεγάλου χάσματος μεταξύ τῶν θεσμικῶν φορέων τῆς νέας ἰδεολογίας καί τοῦ κοινωνικοῦ σώματος. Τελείως σχισματικά, στά πλαίσια τοῦ παρόντος κειμένου, θά θυμίσουμε τίς δύο συγκρουόμενες τάσεις. Ἀπό τήν μία πλευρά ὁ φορεῖς ἐνός διαφωτιστικοῦ μεταπρατισμοῦ κοραϊκῶν προδιαγραφῶν κι ἀπό τήν ἄλλη πλευρά ἡ λαϊκή συνείδηση καί ἡ εὐσέβειά της, ἐκπροσωπούμενη στήν διαμάχῃ ἀπό τούς φορεῖς τοῦ κολλυβαδικοῦ πνεύματος, ἀρχίζουν τήν συζήτηση – καλύτερα τήν ἔριδα – πολύ πρὸ τήν ἐναρξη τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης. Οἱ ἐκφράσεις τοῦ Κοραῆ εἶναι χαρακτηριστικά ἀπαξιωτικές γιά τήν λαϊκή συμπεριφορά καί νοοτροπία. Τό νέο Κράτος δέν πρέπει νά γίνει «μήτε τύραννος χυδαίων, μήτε πάλιν δοῦλος τῆς χυδαιότητος αὐτῶν». Οἱ «χυδαῖοι» εἶναι οἱ ὑπόδουλοι – ὡς πρός τό φέρεσθαι καί τά πιστεύματά τους βεβαίως – οἱ ὅποιοι ὀφείλουν πάραντα νά ἔξανθρωπισθοῦν-κοντολογίγις νά ἔξευρωπασθοῦν. «[...] οὔτε τήν ἀρχαίαν γλῶσσαν δυνάμεθα νά παραλάβωμεν ὡς ἐθνικήν, διότι δέν ἀνίστανται οἱ νεκροί, οὔτε κράμα παλαιοῦ καί νέου ἰδιώματος πρέπει νά διαπλάσωμεν, διόπια ἥσαν τῆς Λιβύης τά τέρατα, οὔτε ὅλως ταπεινόν καί χαμαιζήλον, κατά τήν γλῶσσαν τῶν ἀχθοφόρων καί κωπηλατῶν τοῦ Πειραιῶς [...]. Ἀνάγκη νά ἀκολουθήσωμεν μέσην ὁδόν εἰς μόρφωσιν τῆς γλώσσης. Μήτε τύραννοι χυδαίων, μήτε πάλιν δοῦλοι τῆς χυδαιότητος αὐτῶν». Στούς ἀντίποδες τά λόγια τοῦ Ἀθανασίου τοῦ Παρίου, φορέα τῆς κολλυβαδικῆς – δηλαδή τῆς φιλοκαλικῆς – παραδόσεως. (Θά πρέπει ἐδῶ νά ὑπενθυμίσουμε τήν τοποθέτηση τοῦ Παπαδιαμάντη γιά τό προσωνύμιο Κολλυβάδες: «τό σκωπικόν ἐπίθετον ἀναξίως ἐδόθη αὐτοῖς», λέει, «ὑπό φθονερῶν τοῦ μοναστικοῦ βίου ἀπήνων», Ἀπαντα 5.330).

Γράφει ὁ Ἀθανάσιος ὁ Πάροιος, λοιπόν: «Εἶναι τῷ ὄντι ταλανισμοῦ ἄξιον τό γένος τῶν Ἑλλήνων, ὅχι διότι τοῦ ἔλειψαν οἱ Δημόκριτοι καί οἱ Πλάτωνες καί οἱ Ζήνωνες καί οἱ Εὐκλεῖδαι καί οἱ τοιοῦτοι ἄλλοι μετεωρολέσχαι καί ὅχι διατί δέν σεμνύνεται μέ Νεύθωνας, μέ Βολφίους, μέ Λουκίους καί ἄλλους τοιούτους, ὅπου ηρηγτοντές πως ἔφεραν τήν φιλοσοφίαν εἰς τό ἄκρον, ὅχι λέγω διά τούς λήρους καί τούς φληνάφιους, ἄλλα διατί ἔλειψαν, φεῦ! οἱ Βασίλειοι, οἱ Ἀθανάσιοι, οἱ Κύριλλοι, οἱ Αὐγουστῖνοι, οἱ Ἀμβρόσιοι, οἱ Σωφρόνιοι, οἱ Δαμασκηνοί, οἱ οὐρανόφρονες ἄνδρες, οἱ τῶν ἀποστόλων ὄμοτροποι, οἱ ὄντως κοσμήτορες...» (Βλ. Η περί μνημοσύνων ἔρις ἐν Ἀγίῳ ὄρει κατά τόν ΙΗ' αἰδῆνα). Ποιός εἶναι ὁ φορέας τῆς μνήμης καί τῆς ζωῆς ὁ ὅποιος συνδέει μέ τήν χιλιετία τοῦ ἄμεσου πνευματικοῦ καί ἰστορικοῦ χρόνου, καί ὁ ὅποιος ἀντιδρᾷ στήν ἀπευθείας ἀναφορά πρός τό ἀρχαῖον κλέος, διατεθλασμένο βέβαια μέσα ἀπό τό πρῆμα τοῦ κακοχωνεμένου εὐρωπαϊκοῦ κλασσικισμοῦ; Η Ἐκκλησία ὡς σῶμα Χριστοῦ καί μήτρα τῆς συλλογικῆς πνευματικῆς ἀναφορᾶς. Πρῶτο μέλημα τῆς ἔξουσίας στό νέο Κράτος μέ βασιλικό διάταγμα (25 Σεπτεμβρίου τοῦ 1833), εἶναι τό κλείσιμο τῶν πυρόνων – γιά νά χρησιμοποιήσουμε δρους νέας κοπῆς – τῆς ἀδράνειας, στό ὄνομα τῆς προόδου. Ἀπό τά 563 μοναστήρια τῆς ἐλλαδικῆς ἐπικράτειας, διαλύνονται τά 412. Τό μαρτυρεῖ ὁ Μακρυγιάννης, ὅπως μόνον ἐκείνος γνώριζε: «Διάλυσαν τά μοναστήρια συνφώνησαν μέ τούς Μπαναρέζους καί πούλαγαν τά δισκοπότηρα κι ὅλα τά γερά (ἰερά) εἰς τό παζάρι καί τά ζωντανά διά δίχως τίποτα. Παίρναν οἱ τοιοῦτοι... Ἀφάνισαν ὅλως διόλου τά μοναστήρια καί οἱ καϊμένοι οἱ καλογέροι ὅπου ἀφανιστήκαν εἰς τόν ἀγώνα, πεθαίνουν τῆς πείνας μέσα στούς δρόμους, ὅπου αὐτά τά μοναστήρια ἦταν προπύργια τῆς ἐπανάστασης μας. Ὅτι ἐκεὶ ἦταν καί οἱ τζεμπιχανέδες μας κι ὅλα τά ἀναγκαῖα τοῦ πολέμου... Καί θυσίασαν οἱ καϊμένοι οἱ καλογέροι καί σκοτώθηκαν οἱ περισσότεροι εἰς τόν ἀγώνα. Καί οἱ Μπαναρέζοι παντήχαιναν ἀπ' εἶναι οἱ Καπούτζηνοι τῆς Εύρωπης, δέν ἥξεραν ὅτ' εἶναι σεμνοί κι ἀγαθοί ἀνθρώποι καί μέ τά ἔργα τῶν χειρῶν τους ἀπόχησαν αὐτά, ἀγωνίζοντας καί δουλεύοντας τόσους αἰῶνες καί ζούσαν μαζί τους τόσοι φτωχοί κι ἔτρωγαν ψωμί» (Ἀπομνημονεύματα, Βιβλίο Γ', κεφ. Β'). Στό νέο Κράτος, ὅμως, χρειάζονταν καί θρησκευτικός μαν-

δύας. “Ενα ὄλλοθι τό δόποιο θά λειτουργοῦσε ώς δεκανίκι στήν διαμορφούμενη νέα ίδεολογία. Ή Αύτοκεφαλία τοῦ 1833 εἶχε, ἐκτός ἀπό ἐκκλησιολογικές, και τρομακτικές κοινωνικές ἐπιπτώσεις. Οἱ πολίτες τοῦ νέου Κράτους ὅφειλαν νά ἀντιληφθοῦν ὅτι τό παρελθόν τους ἔχει ἔνα χιλιετές κενό, ὅτι εἶναι οἱ ἀπευθείας νομεῖς τοῦ ἀρχαίου κλέους κι ὅτι θά πρέπει νά ἀπωθήσουν τό ἄμεσο ιστορικό τους παρέλθόν, ἀλλά και τίς πνευματικές του συντεταγμένες, ἀφοῦ πρόκειται γιά μιά σκοτεινή και ἀπολίτιστη περίοδο. Τίς πνευματικές αὐτές συντεταγμένες διέσωξε ἡ ὑπερθυνική ἐκκλησιαστική πράξη και ζωή, ἡ ὅποια ὅφειλε νά προσαρμοσθεῖ στά νέα δεδομένα. Νά ἀναγνωρίσει ὑπέροχατη ἀρχή της ὅχι τήν ἐνυπόστατη προσωπική ἑτερότητα τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Χριστοῦ, ἀλλά τό “Ἐθνος, τόν ἑλληνισμό ώς φυλή και τήν μεταφυσική τῶν ἐθνικῶν ἀξιῶν. Στήν ἐποχή τοῦ Παπαδιαμάντη, ἔχει ἀρχίσει ἡ χρήση τῆς Ἐκκλησίας ώς κοινωνικοῦ θεσμοῦ και εὐαγγοῦς ἰδρύματος, τό δόποιο πέραν τῆς θρησκευτικῆς και ἡθικῆς διαπαιδαγωγήσεως τῶν πολιτῶν, ἔχει στόχο τήν ἐνίσχυση τῆς Ἐθνικῆς (δηλαδή: τῆς κρατικῆς) Ἰδέας. Ή Ἐκκλησία χρειάζεται γιατί εἶναι ἐκείνη πού διέσωσε τό “Ἐθνος, τό “Ἐθνος ὅμως ώς ἔννοια ἀναφορισμένη μέ νέο ἰδεολογικό περιεχόμενο ὀπόλυτης αὐταξίας τήν ὅποια τροφοδοτοῦν ἀενάως και δύο παραπληρωματικά και συνεπικουρικά μεγέθη: δ Ἑλληνισμός και δ Ἀρχαιοτεία – και εἶναι ἀρκετά, μεταξύ δέ αὐτῶν και ἡ κολλυβάδικη Σκίαθος – Σκιά τοῦ Ἀθωνος κατά τόν Παπατσώνη – ἡ σχέση τοῦ Κράτους, ώς φορέα τῆς ἐθνικῆς ἰδεολογίας, πρός τούς ἀνθρώπους τοῦ λαοῦ εἶναι σχέση ὡμῆς ὑπόταγῆς και στυγνοῦ ἔξουσιασμοῦ. “Οσο γιά τήν στάση τῶν ἀνθρώπων τοῦ λαοῦ πρός τό Κράτος, φανερώνεται μέσα ἀπό τά λόγια τοῦ παπαδιαμαντικοῦ ἥρωα μπάρμπα-Διόμα: «–Πῆγα δά και στήν Ἀθήνα, σ’ ἐκεῖνο τό Ἰππομαχικό, και μοδωσαν, λέει, δυό σφάκελα, νά τά πάω στό Σοκομεῖο, νά παρουσιασθῶ στήν Πιτροπή· πῆγα και στήν Πιτροπή, δ ἔνας γιατρός μέ ηὗρε γερό, ἀλλος σακάτη, κι αὐτοί δέν ἤξευραν... ὕστερα γύρισα στό ὑπουργεῖο και μοῦ εἶπαν, “σύρε στό σπίτι σου, κ’ ἐμεῖς θά σου στείλωμεν τήν σύνταξή σου”. Σηκώνομαι, φεύγω, ἔρχομαι δῶ, περιμένω, περνάει ἔνα μήνας, ἔρχονται τά χαρτιά στό λιμεναρχεῖο, νά πάω, λέει, πίσω

στήν Ἀθήνα, ἔχουν ἀνάγκη νά μέ ξαναϊδοῦν. Σηκώνων τριάντα δραχμές ἀπό ἔνα γείτονα, γιατί δέν εἶχα νά πάρω τό σωτήριο γιά τό βαπτόρι, γυρίζω πίσω στήν Ἀθήνα χειμῶνα καιρό, δέκα μέρες μέ παίδευαν νά μέ στέλνουν ἀπό τό ὑπουργεῖο στό Ἰππομαχικό και ἀπό τό Ἰππομαχικό στό Σοκομεῖο, ὕστερα μοῦ λένε “πάαινε, και θά βγή ἡ ἀπόφαση”. Σηκώνομαι, φεύγω, γυρίζω στό σπίτι μου, καρτερῶ... εἰδες ἐσύ σύνταξή; (ἀπηνθύνετο πρός ὑποτιθέμενον ἀκροατήν), ἄλλο τόσο κ’ ἐγώ. ‘Ἐπηροα κ’ ἐγώ τήν Πηρέτρα και πασκίζω νά βγάλω τό ψωμί μου» («Υπηρέτρα»). Ο ἴδιος ὁ Ἀλέξανδρος Παπαδιαμάντης, τώρα, παραμένει, διακριτικός – μέ τήν πνευματική, ἐκκλησιαστική σημασία τῆς διακρίσεως – μά και ἀδήριτος πρός τήν μεταπρατική «λοιμή ἐξ Ἔσπερίας». «‘Η ταλαίπωρος Ἀνατολή ὑπῆρξε και τότε, ὡς τώρα και πάντοτε, ὑπό τε γεωγραφικήν και κοινωνικήν, ὑπό πολιτικήν και θρησκευτικήν ἔποψιν, ἀφρακτος ἀμπελών. Ἄλλ’ ὁ Χριστός ὁμιλεῖ περὶ τίνος μελλούσης ἡμέρας, ὅτε θά ἔλθῃ ὁ Κύριος τοῦ ἀμπελῶνος» («Βαρδιάνος στά σπόρκα»). Εἰρωνεύεται τήν καλπάζουσα μανία τῆς προόδου και τήν περιφρόνηση τοῦ ἵδιου τοῦ ἔαυτοῦ μας: «Μή θρησκευτικά, πρός Θεοῦ! Τό Ἑλληνικόν Ἐθνος δέν εἶναι Βυζαντινοί, ἐννοήσατε; Οἱ σημερινοί Ἑλληνες εἶναι κατ’ εὐθεῖαν διάδοχοι τῶν ἀρχαίων. Ἐπειτα ἐπολιτίσθησαν, ἐπροώδευσαν και αὐτοί. Συμβαίζουν μέ τ’ ἄλλα ἔθνη» («Λαμπροίατικος ψάλτης») 1892. Καταπλήσσει μέσα στήν ἔξαρση τοῦ ἐθνικισμοῦ, μέσα σέ ἔνα κλῖμα ἔξηρμένης προγονοπληξίας και μισοτουρκισμοῦ, μέ τό πνεῦμα τῆς ἀνεκτικότητας και τῆς καταλλαγῆς (ἄς θυμηθοῦμε ἄλλωστε και τόν Ξεπειμένο Δερβίση του). «‘Ολα ταῦτα ἔχην τῆς Τουρκοκρατίας. Ἡκουσα δτι οἱ Τούρκοι τῶν Ἀθηνῶν ἦσαν πολύ καλοί και φρόνιμοι ἀνθρώποι. Ὦμιλουν ἑλληνιστί. Ἐπονοῦσαν τόν τόπον. ‘Οσοι ἐπέζησαν μετά τήν Ἀνεξαρτησίαν, και ἡναγκάσθησαν ἀπό τάς προλήψεις τῆς φυλῆς των νά φύγουν ἔχυναν πύρινα δάκρυα». («Αἱ Ἀθήναι ώς ἀνατολική πόλις»). Ἐκεῖ ὅμως πού πραγματικά ἐπιμένει μέ πίκρα, δέος και δικαιολογημένη ἀγανάκτηση, εἶναι δπου μιλᾶ γιά τήν ἐκκλησιαστική πραγματικότητα και τήν σταδιακή διαφοροποίηση ἀπό τήν αὐτοσυνειδησία τῶν παραδοθέντων: «Νά παύσῃ π.χ. ἡ συστηματική περιφρόνησης τῆς θρησκείας ἐκ μέρους πολιτικῶν ἀνδρῶν, ἐπιστημόνων, λογίων, δημοσιογράφων και ἄλλων. Η λεγομένη ἀνωτέρα τάξις νά

συμμιօρφωθῇ με τά ἔθιμα τῆς χώρας, ἂν θέλῃ νά ἐγκλιματισθῇ ἐδῶ. Νά γίνη προστάτης τῶν πατρίων, ὅχι διώκτρια. Νά ἀσπασθῇ καὶ νά ἐγκολπωθῇ τάς ἑθνικάς παραδόσεις. Νά μή περιφρονῇ ἀναφανδόν ὅ, τι παλαιόν, ὅ, τι ἐγχώριον, ὅ, τι ἑλληνικόν. Νά καταπολεμηθῇ ὁ ξενισμός, ὁ πιθηκισμός, ὁ φραγκισμός. Νά μή νοθεύωνται τά θρησκευτικά καὶ τά οἰκογενειακά ἔθιμα. Νά καλλιεργηθῇ ἡ σεμνοπρεπής βυζαντινή παράδοσις εἰς τήν λατρείαν, εἰς τήν διακόσμησιν τῶν ναῶν, τήν μουσικήν καὶ τήν ζωγραφικήν. Νά μή μιμῷμεθα πότε τούς Παπιστάς καὶ πότε τούς Προτεστάντας. Νά μή χάσκωμεν πρός τάξένα. Νά στέργωμεν καὶ νά τιμῶμεν τά πάτρια». Ό Παπαδιαμάντης δέν ἀδιαφορεῖ οὔτε περιφρονεῖ τό ἔθνος. Ἀπλῶς τό βλέπει μεταμορφούμενο στήν πορεία τῆς σωτηρίας ἐφ' ὅσον παραμένει ἐντεταγμένο στό ἐκκλησιαστικό σῶμα. Γι' αὐτό, ἐπειδή ἡ Ἐκκλησία γιά ἐκεῖνον εἶναι κιβωτός τῆς σωτηρίας, θίγει τίς ἐπιπτώσεις καὶ ἀντιδρᾶ στίς συνέπειες τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀλλοτρίωσης, ὅπου τήν συναντᾶ: «Ἐγώ εἴμαι τέκνον γνήσιον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐκπροσωπουμένης ὑπό τῶν ἐπισκόπων της. Εάν δέ τυχόν πολλοί τούτων εἶναι ἀμαρτωλοί, ἀρμοδία νά κρίνῃ εἶναι μόνον ἡ Ἐκκλησία, καὶ μόνον τό ἄπειρον ἔλεος τοῦ Θεοῦ ἡμεῖς πρέπει νά ἐπικαλώμεθα». Ἀκούγεται ἐπίκαιοῃ ἡ ἐπιόμμανσή του: «Τό βῆμα τῆς ἐκκλησίας δέν εἶναι ὅπως τό βῆμα τό δικανικόν, τό βῆμα τό πολιτικόν, ὅπου ὑπάρχουν ρήτορες καὶ ἀντιρήτορες... Δέν ἐπιτρέπονται ἐκεῖ αἱ αὐτοσχέδιοι ἀνοησίαι! Ό πολιτισμός τοῦ «βιοῦν ἰδιορύθμως καὶ τρυγᾶν τούς ἀνωφελεῖς καρπούς τοῦ ἰδίου θελήματος», δι πολιτισμός τῆς ἴδιωτείας, καὶ στίς μέρες μας τοῦ εἰκονικοῦ παραληρήματος, θρέφονταν καὶ ἀπαιτοῦσε μανιχαϊκούς διαχωρισμούς καὶ μονοφυσιτικά δίπολα. Ό Παπαδιαμάντης θεωροῦσε τό ἔθνος ἔξω ἀπό τούς ἰδεολογικούς ὅρους τῆς ἐποχῆς του. Στά ἰδεολογικά προτάγματα τῆς ἐποχῆς του, τά δόποια ἐν πολλοῖς διασώζονται καὶ στίς μέρες μας, ἡ κυριαρχη τάση ἐπέτασσε ὅτι ἡ Ἐκκλησία γίνεται ἀποδεκτή μόνο στό μέτρο τῆς συνεισφορᾶς της στήν νέα Εθνική ἰδέα. Μιά ἄλλη τάση, ἔνα ἄλλο ἄκρο, εἶναι ἐκεῖνο πού ὁρίζει ὅτι ἡ ἐμπλοκή τῆς Ἐκκλησίας στόν ίστορικό χρόνο, ἄρα καὶ στήν πραγματικότητα τῶν Ἐθνῶν (τῶν ἑθνικῶν ὄντοτήτων), συνιστᾶ κατάρα καὶ μιασματική πράξη ἀπέναντι σέ μία ἀσαρκη καὶ ἰδεαλιστική εἰκόνα περί Ἐκκλησίας.

«Τέκνον γνήσιον» τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, δι Παπαδιαμάντης ἔχει ἐπίγνωση τῆς ίστορικῆς σάρκας του, ἀλλά δέν ἐγκλωβίζεται σέ αὐτήν, χάνοντας τήν ἐσχατολογική προοπτική. Δέν εἶναι περίεργο τό ὅτι οἱ φορεῖς τῆς ἑθνικῆς ἰδεολογίας, εἵτε στήν θρησκευτική εἵτε στήν «διαφωτιστική» ἐκδοχή της, φορεῖς τῶν προαναφερθέντων μονοφυσιτισμῶν, δέν ἀποδέχθηκαν τήν καθολικότητα τῶν παπαδιαμαντικῶν ἐκτιμήσεων. Παραθέτουμε ἀποσάματα ἀπό δύο εὐγλωττες ἀντιδράσεις. Ή πρώτη ἀπό τό κείμενο τοῦ καθηγητῆ Μπαλάνου στό ἀφιέρωμα τῆς «Νέας Ἐστίας» τοῦ 1941: «Ο Παπαδιαμάντης ἥτο βεβαίως θρησκευόντας φύσις ἡ θρησκευτικότης του ὅμως ἥτο καθαρά τυπολατρία, μέ μυστικίζουσαν τάσιν καὶ ἵσως ἀσυνείδητόν τινα πανθεϊστικήν χροιάν». Ή ἄλλη ἀνήκει στόν Δημιαρᾶ: «Ο Παπαδιαμάντης μᾶς πάει ἀλλοῦ». Αὐτό τό ἀλλοῦ, βρίσκουμε εύτυχῶς ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια.

*

«Οι φυλακισμένοι καὶ οἱ ἄρρωστοι καταφεύγουν συχνά στήν Ἅγια Γραφή καὶ μερικοί Ἑλληνες στόν Ἀλέξανδρο Παπαδιαμάντη. Καθώς ὁ ἑλληνικός κόσμος χαλαρώνει στήν ἀσφυκτικά ἀναπαυτική ἀγκαλιά τῆς φανταστικῆς εὐρωπαϊκῆς κοινότητας, αὐτοῦ τοῦ πολυυπλεκτικοῦ κατασκευάσματος πού στηρίζεται στήν ἀναγκαιότητα τῆς οἰκονομίας κι ὅχι σ' ἐκείνη τοῦ αἰσθήματος, δι Παπαδιαμάντης θά ἔπρεπε ν' ἀπομακρύνεται καὶ νά χάνεται ἀπό τά μάτια μας, ὅπως τόσοι ἄλλοι πρίν καὶ μετά ἀπό αὐτόν», ἔγραφε λίγες μέρες πρίν φύγει ἀπό ἐτοῦτο τόν κόσμο – πέρασαν κιόλας δέκα χρόνα – δι Χρήστος Βακαλόπουλος. Καί συμπλήρωνε ὅτι δέν μποροῦμε «νά τόν διαλύσουμε ἀναλύοντάς τον, οὔτε νά τόν παρουσιάσουμε σάν ψυχοπαθολογική περίπτωση ὅπως προσπαθήσαμε νά κάνουμε με τόν Μακρυγιάννη στήν τηλεόραση μετά τήν ἔκδοση τοῦ Ὁράματα καὶ θάματα». Σ' ἔνα κείμενο δυό σελίδων περιοδικοῦ, κατά τήν γνώμη μας, ἀνάλογης ἀξίας με τό κείμενο τοῦ Λορεντζάτου στόν Ταχυδρόμο τοῦ '61, δι Βακαλόπουλος μᾶς προτρέπει: τό πένθος τοῦ παπαδιαμαντικοῦ κειμένου καὶ ἡ χαρμολύπη του, μᾶς ξεδιψᾶ, μόνον ἐάν εἰσέλθουμε στό κριτήριο του.

Μιά γραφή, μ' ἄλλα λόγια, ἀξεδιάλυτη ἀπό τόν γράφοντα καὶ τή ζωή του, φανερώνει τήν ἐπίγνωση τῶν ὁρίων της. Γίνεται, δηλαδή, μεγάλη, ἀφοῦ τείνει στήν αὐτοαναίρεσή της, ἀφοῦ γι' αὐτήν προέχει ἡ ζωή

παλλόμενη καί ἄρρητη. Γι' αὐτό ἡ ζωή ἀναπαύεται στὶς λέξεις του. «Ἄς κορυβαντιοῦν οἱ φιλόλογοι μέ τὶς «ἰδιοτροπίες τους»» (Βακαλόπουλος), ἃς φωνασκοῦν μὲ μηκηθμούς καί βιοβιοψυγμούς οἵ ἀναμηρυκαστές τοῦ περιφερειακοῦ καί μεταπρατικοῦ μας μεταμοντέρνου, χάνοντας τά αὐγά καί τά πασχάλια.

Ύπηρξε ποιητής πού ἔγραψε καταλογάδην. Δέν εἶναι ὁ λόγος του ὑπόθεση ἐργασίας γιά διδακτορικές διατριβές καί μείρακες πού ξοδεύουν τήν ψυχή τους «γιά νά φορέσουν ἔνα μονογυάλι». Κάθε στιγμή,

θ' ἀναμετριόμαστε μέ τίς πνευματικές προϋποθέσεις του, θέλοντας καί μή. «Οσο γιά τούς ἐπιστήμονες πού τὸν ἀναλύουν «διαλύοντάς τον», ἃς τὸν ἀφήσουν νά μπαίνει μέσα τους – ἂν δύνανται – δίχως τὸν χαλασμένο ἀπό τὰ φορτώματα νοῦ τους, πού τόσο μοιάζει μέ τὸν ταλαιπωρό θυρωδό τοῦ Γαβριηλίδη, γιά τὸν ὅποιον ὁ Βλάσιος ἔγραφε, στὸν Ἀλέξανδρο: «Ἀγαπητέ Παπαδιαμάντη, [...] Ἐδωσα διαταγήν εἰς τὸν θυρωδόν νά μπαίνῃς μέσα ἀπ' εὐθείας χωρίς νά τὸν ἐρωτᾶς».

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Τό Πνεῦμα τοῦ Πατρός

(«Τό ἐκ τοῦ Πατρός ἐκπορευόμενον»)

Τοῦ Παναγιώτου Ἰ. Μπούμη, Ὄμοτ. Καθηγητοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν

Ἐν συνεχείᾳ ἐκείνων πού δημοσιεύσαμε στό περιοδικό Ἐκκλησία τό Δεκέμβριο τοῦ 2011 (ἐπ. ΠΗ', τεῦχ. 11, σελ. 775-778), κατόπιν αἰτήματος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Μελετίου, κρίνονται ἀπαραίτητο νά ἐπανέλθουμε καὶ νά παραθέσουμε καὶ τίς ἀκόλουθες παρατηρήσεις πρός συμπλήρωση ἐκείνων καὶ τήν καλλίτερη προετοιμασία τοῦ Διαλόγου Ἀνατολῆς-Δύσεως.

Ὑπενθυμίζονται ὅτι ἡ γνωμοδότηση ἐκείνη ἀναφερόταν κυρίως σέ ἓνα σημεῖο τῆς «Διασαφήσεως», τήν ὁποία εἶχε ζητήσει ὁ Πάπας Ρώμης Ἰωάννης Παύλος Β' κατά τὸν λόγο, τὸν ὁποῖο ἐκφώνησε τήν 29η Ἰουνίου 1995 στὴ Βασιλικὴ τοῦ Ἅγίου Πέτρου ἐνώπιον καὶ τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχον κ. Βαρθολομαίου Α'. Ἡ «Διασαφησίς» αὐτή, ὡς ἐλέχθη, «συνετάγη μὲ τήν ἐπιμέλειαν τοῦ Ποντιφικοῦ Συμβουλίου διά τήν προαγωγήν τῆς ἐνότητος τῶν χριστιανῶν» καὶ ἐκτός τῶν ἄλλων ἐκδόθηκε καὶ αὐτοτελῶς σέ τέσσερεις γλῶσσες τὸ 1996 (ἐκδ. Typis Vaticanis). Μέ τὸν τίτλο «Τό “προϊέναι” τοῦ Ἅγίου Πνεύματος εἰς τήν Ἑλληνικήν καὶ τήν Λατινικήν παράδοσιν» ἐκδόθηκε στήν ἑλληνική γλώσσα¹.

“Οπως εἶναι φανερό, τό θέμα αὐτό ἀπτεται τοῦ μεγάλου αἰτήματος τῆς ἐνότητας τῶν χριστιανῶν, πρᾶγμα τό ὁποῖο ὅθησε καὶ τὸν τότε Πάπα νά ζητήσει νά ἀποσαφηνιστεῖ «ἡ περὶ τοῦ Filioque πατροπαράδοτος διδασκαλία ἡ περιεχομένη εἰς τήν λειτουργικήν διατύπωσιν τοῦ λατινικοῦ Πιστεύω», ὕστε ἡ ἐν λόγῳ Διασάφησις «νά συμβάλῃ εἰς τὸν διάλογον» μεταξύ τῶν χριστιανῶν.

Γι' αὐτό κι ἐμεῖς θεωρήσαμε ὑποχρέωσή μας νά μήν ἀρκεστοῦμε στήν προηγούμενη γνωμοδότηση-μελέτη, ἀλλά νά προχωρήσουμε καὶ νά ἀσχοληθοῦμε διεξοδικότερα καὶ ἐνδελεχέστερα μὲ τήν ἐν λόγῳ «Διασάφησιν». Καί τοῦτο, γιά νά πραγματοπιθεῖ, κατά τό δυνατόν, μιά πληρέστερη γνώση τῶν διαφόρων θέσεων καὶ τῶν αἰτίων τῆς μεταξύ Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς παραδόσεως διαφοροποιήσεως.

Στήν ἀπόφαση καὶ «ἀπόπειρα» αὐτή μᾶς ἐνίσχυσαν καὶ οἱ λόγοι τοῦ ἀκάματου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, τοὺς ὅποιους διατύπωσε κατά τήν πρόσφατη ὅμιλία του στήν Τερά Σύνοδο τοῦ Πατριαρχείου τῆς Ρουμανίας. Ἐκεῖ μεταξύ ἄλλων εἶπε: «”Ἡρκεσε, πολὺ ἀργότερον, ἡ προσθήκη εἰς τό Σύμβολον (Νικαίας - Κωνσταντινουπόλεως) μᾶς καὶ μόνης λέξεως, τοῦ γνωστοῦ Filioque, διά νά δημιουργηθοῦν νέαι κακοδοξίαι καὶ σχίσματα καὶ αἰρέσεις, αἱ ὅποιαι κρατοῦν μέχρι σήμερον τόν Δυτικόν Χριστιανισμόν μακράν τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολῆς»².

Περούτόν νά τονιστεῖ ὅτι καὶ στήν παροῦσα γνωμοδότηση χρησιμοποιοῦμε τόν ἴδιο τίτλο: «Τό Πνεῦμα τοῦ Πατρός (‘Τό ἐκ τοῦ Πατρός ἐκπορευόμενον’)» μέ τήν προηγούμενη ἐνεκα τῆς μεγάλης σχέσεως τῶν δύο κειμένων μας καὶ γιά τή διατήρηση αὐτῆς τῆς συνέχειας καὶ συνοχῆς. Ὡστόσο στό τρίτο μέρος τῆς γνωμοδότησεως θά πρέπει (θά εἴμαστε ἀναγκασμένοι) νά προβοῦμε καὶ σέ δρισμένη προσθήκη.

Θά λέγαμε, λοιπόν, ἐξ ἀρχῆς ὡς μία γενική παρατήρηση, ἡ ὁποία βασίζεται καὶ στό προηγούμενο τμῆμα τῆς γνωμοδότησεως-μελέτης, ὅτι καὶ οἱ δημιουργηθεῖσες αἰρετικές κακοδοξίες καὶ τά σχίσματα ἐν πολλοῖς διερχοῦνται στήν κακή ἐρμηνεία, τ.ἔ. στήν ὅχι ὁρθή, συστηματική καὶ πλήρη ἀπόδοση τῶν κρίσιμων χωρίων καὶ λέξεων-ὅρων τῆς Ἀγίας Γραφῆς.

Εἰδικότερα στήν προηγούμενη μελέτη ἀσχοληθήκαμε διεξοδικῶς μέ τήν ἐσφαλμένη-ἀσαφή ἀπόδοση τοῦ χωρίου Ρωμ. 8,11, ὅπου τό κείμενο λέει: «Εἰ δέ τό πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος τόν Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν...». Στό χωρίο αὐτό, ὅπως εἶναι φανερό, ἡ Ἀγία Γραφή μιλάει γιά «Πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος», δέν μιλάει γιά «Πνεῦμα τό ἐγείραν». Ἀλλος εἶναι τό Πνεῦμα καὶ ἄλλος ὁ ἐγείρας. Προφανῶς ὁ ἐγείρας εἶναι ὁ Πατήρ. Ἀντιθέτως ἡ «Διασάφησίς», ὅπως εἰδαμε, λέει «Εἶναι τό Πνεῦμα τό ὁποῖον ἥγειρεν αὐτόν (τόν Χριστόν) ἐκ νεκρῶν». Καὶ αὐτό δέν εἶναι

μία όρθη ἀπόδοση τοῦ πρωτούπου. Σ' αὐτό ἵσως συνέβαλε καὶ ἡ διφορούμενη λειτουργία τοῦ μορίου «πού», τό ὅποιο χρησιμοποίησαν καὶ Ἐλληνες βιβλικοί ἐρμηνευτές: «Τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ πού ἀνέστησε τὸν Ἰησοῦ...». Αὐτά γιὰ μία ἀπλή ὑπενθύμιση καὶ σύνδεση μὲ τὰ προηγούμενα.

Σήμερα ἂς ἐπιρραπεῖ νά ἔλθουμε σέ ἔνα ἄλλο σημεῖο τῆς «Διασαφήσεως», τό ὅποιο δημιουργεῖ ἀνάλογους προβληματισμούς καὶ πάλιν ἔνεκα μὴ ἀκριβολογίας καὶ ἀσάφειας ἢ ἐλλιποῦς ἐρμηνείας. Ἡ «Διασάφησις» λέει: «Ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ παρατίθησι (ὁ Ἰησοῦς Χριστός) τὸ Πνεῦμα του» εἰς χεῖρας τοῦ Πατρός» (καὶ παρατίθεται μέσα σέ παρένθεση τό Λκ. κγ', 46). Μέ τις συμφραζόμενες στή «Διασάφησιν» προτάσεις, ὅπως π.χ. μὲ ἐκείνη μέ τήν ὅποια ἀσχοληθήκαμε στήν προηγούμενη γνωμοδότηση («καὶ εἶναι τό Πνεῦμα τό ὅποιον ἥγειρεν αὐτόν ἐκ νεκρῶν»), καθώς καὶ ὅτι ἡ λέξη Πνεῦμα τῆς ὑπό ἐξέταση προτάσεως γράφεται πάλιν μέ κεφαλαῖα, δίδεται ἡ ἐντύπωση, ὅτι ἡ «Διασάφησις» μιλάει γιά τό ἄγιο Πνεῦμα. «Οτι δηλαδή ὁ Χριστός παρέδωσε - παρέθεσε τό Ἀγιο Πνεῦμα, πού μάλιστα ἦταν δικό του («τό Πνεῦμα μου»), στά χέρια τοῦ Πατρός.

“Ομως αὐτή ἡ ἀποψη - ἐρμηνεία δέν φαίνεται ίκανη νοποιητική. Ἐν πρώτοις ἔρχεται σέ ἀντίθεση καὶ μέ τό ἀμέσως ἐπόμενο παράθεμα τῆς «Διασαφήσεως», ὅπου γράφεται: «“Ἐν αὐτῷ” κατέρχεται εἰς τόν Ἀδην (Α' Πέτρ. γ', 19)». Πῶς «“ἐν αὐτῷ” (τό Ἀγιον Πνεῦμα) κατέρχεται εἰς τόν Ἀδην», ἀφοῦ τό παρέδωκε «εἰς χεῖρας τοῦ Πατρός» καὶ ἀποξενώθηκε ἀπ' αὐτό; Ἄρα μήπως δέν εἶναι αὐτή ἡ ὄρθη ἐρμηνεία καὶ κάτι ἄλλο ὑπονοεῖ τό χωρίο Λουκ. 23,46 ὅτι συμβαίνει, ἡ μᾶλλον ὅτι συνέβη κατά τό σταυρικό θάνατο τοῦ Ἰησοῦ;

Παρόμοια ἀνάλογη ἀντίθεση ὑπολανθάνει καὶ μέ τήν ἀκόλουθη πρόταση τῆς «Διασαφήσεως»: «Καὶ εἶναι τό Πνεῦμα τό ὅποιον ἥγειρεν αὐτόν ἐκ νεκρῶν», γιά τήν ὅποια ἔγινε ἐκτενής λόγος στό προηγούμενο τμῆμα τῆς γνωμοδοτήσεως.

Ἄς καταφύγουμε δύμας στό χωρίο αὐτό, ὅπως ἀκριβῶς ἔχει στήν Ἀγία Γραφή κατά τό Εὐαγγέλιο τοῦ Λουκᾶ (23,46): «Καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Πάτερ, εἰς χεῖράς σου παρατίθεμαι τό πνεῦμά μου· τοῦτο δέ εἰπών ἐξέπνευσεν».

Κατά πρῶτον θά λέγαμε ὅτι δέν εἶναι ἀνευ σημασίας τό γεγονός ὅτι ἡ Ἀγία Γραφή λέει «φωνήσας ὁ Ἰησοῦς». Μήπως λέει τό «‘Ιησοῦς», γιά νά μᾶς καταστήσει προσεκτικούς ὅτι μιλάει ὁ Ἰησοῦς Χριστός

κατά τήν ἀνθρώπινη φύση του; Καὶ ὅτι ἀναφέρεται στή λογική ψυχή του καὶ ὅχι στό Ἀγιο Πνεῦμα;

Μᾶλλον ὁ Ἰησοῦς δέν ἔλεγε ἐκείνη τή στιγμή στό Θεό Πατέρα του ὅτι παραθέτει τό Ἀγιο Πνεῦμα στά χέρια του καὶ μάλιστα ὅτι αὐτό τό Ἀγιο Πνεῦμα ἦταν δικό Του καὶ ὅχι τοῦ Θεοῦ-Πατρός. Προφανῶς ἐδῶ ἡ λέξη πνεῦμα δέν ἀναφέρεται στό Ἀγιο Πνεῦμα, ἀλλά εἰδικῶς στό δικό του πνεῦμα, στήν ψυχή του, ὅπως τοῦτο ὑποδεικνύεται καὶ ἐνισχύεται καὶ ἀπό τήν ἐν συνεχείᾳ πρόταση· «τοῦτο εἰπών ἐξέπνευσε».

Ἡ ἐκδοχή-ἐρμηνεία αὐτή ἐνισχύεται καὶ ἀπό τά παρόλληλα χωρία τῶν ἄλλων Εὐαγγελιστῶν:

α) Ἐτσι ὁ Ματθαῖος γράφει: «Ο δέ Ἰησοῦς πάλιν κράξας φωνῇ μεγάλῃ ἀφῆκεν τό πνεῦμα» (Ματθ. 27,50). Μέ αὐτό δέ τό χωρίο ἐνισχύεται ἡ ἀποψη ὅτι ὁ λόγος εἶναι γιά τήν ψυχή τοῦ Ἰησοῦ, γιατί ἥδη προηγουμένως ὁ Ἰησοῦς ἀναβόησε «Θεέ μου Θεέ μου, ἵνα τί με ἐγκατέλιπες» (Ματθ. 27,46), πρᾶγμα πού πρέπει ἐπίσης νά σημαίνει ὅτι καὶ ὁ Πατήρ καὶ τό Ἀγιο Πνεῦμα ἥδη τόν εἶχαν ἐγκαταλείψει.

β) Ἐπίσης τό «ἀφῆκεν τό πνεῦμα» τοῦ Ματθαίου πρέπει νά σημαίνει αὐτό πού γράφει καὶ ὁ εὐαγγελιστής Μάρκος, δηλ. τό ἐξέπνευσε: «Ο δέ Ἰησοῦς ἀφείς φωνήν μεγάλην ἐξέπνευσε» (Μάρκ. 15, 37). Καὶ αὐτό τό γράφει ὁ εὐαγγελιστής Μάρκος, ἀφοῦ καὶ αὐτός προηγουμένως, ὅπως ὁ Ματθαῖος, μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶχε φωνάξει: «Ο Θεός μου ὁ Θεός μου, εἰς τί ἐγκατέλιπες με» (Μάρκ. 15,34). Ἐπομένως ἡ ἐκφραση τοῦ Ματθαίου δέν σημαίνει «ἄφησε τό Ἀγιο Πνεῦμα», ἀλλά ἐξέπνευσε ἡ ἀφηση τό δικό του πνεῦμα, τή λογική καὶ ἀθάνατη ψυχή του.

γ) Ὁ εὐαγγελιστής Ιωάννης γράφει ὠσαύτως: «“Οτε οὖν ἔλαβεν τό ὄξος ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Τετέλεσται καὶ κλίνας τήν κεφαλήν παρέδωκεν τό πνεῦμα» (Ιω. 19,30).

Ἄξιοσημείωτον εἶναι ὅτι καὶ οἱ τέσσερεις Εὐαγγελιστές ἐν ὅμιφωνίᾳ χρησιμοποιοῦν τό ὄνομα Ἰησοῦς, ὑποδεικνύοντες ὅτι μιλᾶνε γιά τήν ἀνθρώπινη φύση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τ.ἔ. γιά τή λογική καὶ ἀθάνατη ψυχή του.

Ο καθηγητής Παν. Τρεμπέλας στά σχετικά ‘Υπομνήματά του, ὅπου σημείζεται καὶ στήν πατερική παράδοση, μεταφράζει-ἐρμηνεύει ὡς κατωτέρω ἐκτός ἀπό:

α) Τό χωρίο τοῦ Ματθαίου, τό ὅποιο ἀφήνει ὡς ἔχει.

β) Τό χωρίο τοῦ Μάρκου ἀποδίδει ὡς ἔξῆς: «Ο δέ Ἰησοῦς ἀφῆκε φωνήν μεγάλην καὶ ἐξεψύχησε».

γ) Τό χωρίο τοῦ Λουκᾶ ἔξηγεται ὡς ἔξῆς: «Πάτερ... παραδίδω εἰς τάς χεῖράς σου τήν λογικήν καὶ ἀθάνατον ψυχήν μου. Καὶ ἀφοῦ εἶπε τούς λόγους αὐτούς ἐξεψύχησεν».

δ) Τό χωρίο τοῦ Ἰωάννου μεταφέρει ὡς ἔξῆς: «Οταν λοιπόν ἐπῆρε τό ξύδι ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν: Ἐχουν πλέον τελειώσει ὅλα... Καὶ... παρέδωκεν ἐξουσιαστικῶς καὶ ὅταν αὐτός ἡθέλησε τήν ψυχήν του εἰς τόν πατέρα του».

Ἄς σημειωθεῖ ὅτι οἱ καθηγητές Πανεπιστημίου Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδης, Ἀμ. Ἀλιβέζατος καὶ Γ. Κονιδάρης στή «νεοελληνική μετάφραση τῆς Καινῆς Διαθήκης» (Ἀθῆναι 1992³) καὶ στά τέσσαρα χωρία ἀφήνουν τήν ἔκφραση «τό πνεῦμα (μου)» ὡς ἔχει, χωρίς νά τήν ἀντικαθιστοῦν μέ τό ψυχή.

Τό αὐτό πράτει καὶ ὁ ἔγκριτος θεολόγος Ἰ. Κολιτσάρας στήν «ἔρμηνευτική ἀπόδοσή» του (Ἀθῆναι 1971⁴).

Στή μετάφραση τῶν νεοτέρων καθηγητῶν Πανεπιστημίου Γ. Γαλίτη, Ἰ. Καραβιδόπουλου, Ἰ. Γαλάνη καὶ Π. Βασιλειάδη, τήν δοπία ἐξέδωσε ἡ Βιβλική Ἐταιρεία τῆς Ἀθήνας, ἔχουμε τίς ἀκόλουθες ἀποδοσίες-ἔξηγήσεις τῶν ἀνωτέρω χωρίων:

α) «Ο Ἰησοῦς ἔβγαλε πάλι δυνατή κραυγὴ καὶ ἄφησε τήν τελευταία του πνοή» (Ματθ. 27,50) (σ. 66).

β) «Κι' ὁ Ἰησοῦς ἔβγαλε δυνατή κραυγὴ καὶ ἐξεψύχησε» (Μάρκ. 15,37) (σ. 110).

γ) «Τότε ὁ Ἰησοῦς κραύγασε μέ δυνατή φωνή καὶ εἶπε: «Πατέρα, στά χέρια σου παραδίνω τό πνεῦμα μου». Μόλις τό εἶπε αὐτό, ἐξεψύχησε» (Λουκ. 23,46) (σ. 180).

δ) «Οταν ὁ Ἰησοῦς γεύτηκε τό ξίδι εἶπε: “Ολα τώρα ἐκπληρώθηκαν (ἥ, τέλειωσε)”. Ἔγειρε τό κεφάλι καὶ παρέδωσε τό πνεῦμα» (Ἰω. 19,30) (σ. 229).

Από αὐτή τήν ἀναδρομή εὔκολα μπορεῖ κάποιος νά καταλήξει στό συμπέρασμα ὅτι δέν ὑπάρχει ὅμοφωνία ὡς πρός τήν ἀπόδοση τῶν λέξεων πνεῦμα καὶ ἐξέπνευσε μεταξύ τῶν ἔρμηνευτῶν. Ἀμφιταλαντεύονται ἡ καὶ διίστανται; Ἰσως. Ὁστόσο ἐδῶ στήν ἔκφραση τοῦ Ἰησοῦ «τό πνεῦμα μου», νομίζουμε, ἐπικρατεῖ μᾶλλον ἡ ἀποψη ὅτι ἐννοεῖ τήν ψυχή του, τή λογική καὶ ἀθάνατη ψυχή του.

Αὐτήν τήν ἐκδοχήν εύνοεῖ καὶ ἐνισχύει καὶ τό χωρίο Πράξ. 7,59, ὅπου ἔχουμε τόν πρωτομάρτυρα Στέφανο λιθοβιολόυμενο νά λέει: «Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι

τό πνεῦμά μου». Καὶ λέει αὐτό παρ' ὅλο πού προηγουμένως οἱ Πράξεις μᾶς πληροφοροῦν γιά τό Στέφανο ὅτι: «Ὑπάρχων δέ πλήρης πνεύματος ἀγίου ἀτενίσας εἰς τόν οὐρανόν εἶδεν δόξαν Θεοῦ» (Πράξ. 7,55). Κανείς ὅμως, νομίζουμε, δέν μπορεῖ νά ισχυριστεῖ ὅτι μέ τό «δέξαι τό πνεῦμά μου» μιλάει γιά τό Ἀγιο Πνεῦμα καὶ ὅτι αὐτό τό Ἀγιο Πνεῦμα ἦταν δικό του. Προφανῶς πρόκειται περί τῆς πνευματεφόρου ψυχῆς του, περί τῆς δικῆς του πνευματεφόρου ψυχῆς.

Άλλα ἐκεῖνο πού ἰδιαιτέρως ἐνισχύει τήν ἀποψη περί τῆς ἀγίας ψυχῆς τοῦ Ἰησοῦ εἶναι τό χωρίο τοῦ Ἰωάννου, ἡ μᾶλλον οἱ ἔξῆς λόγοι τοῦ ἴδιου τοῦ Κυρίου: «Διά τοῦτο με δι πατήρ ἀγαπᾶ ὅτι ἐγώ τίθημι τήν ψυχήν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. Οὐδείς αἴρει αὐτήν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγώ τίθημι αὐτήν ἀπ' ἐμαυτοῦ. Ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν· ταύτην τήν ἐντολήν ἔλαβον παρά τοῦ πατρός μου» (Ἰω. 10,17-18).

Σύμφωνα, λοιπόν, καὶ μέ αὐτούς τούς λόγους φαίνεται ὅτι, ὅταν ἐξέπνεε δι Ἰησοῦς, παρέδωσε τήν ἀγία Του ψυχή στόν Θεό Πατέρα Του. Αμέσως ὅμως καὶ «πάλιν» ἔλαβε αὐτήν, γιά νά κατέλθει στόν Ἀδη κατ' ἐντολήν τοῦ Πατρός Του καὶ πάλιν καὶ νά κηρύξει «ἐν πνεύματι» στά «ἐν φυλακῇ πνεύματα» (Α' Πέτρ. 3,18-19) τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀκολούθως σέ τρεῖς μέρες νά ἀναστηθεῖ. Μέ τήν Ἀνάσταση τοῦ Ἰησοῦ ἐπανῆλθε ἡ ἀγία καὶ λογική ψυχή του στό ἀφθαρτο σῶμα Του, ἀφοῦ προηγουμένως εἶχε ἐκπληρώσει καὶ τήν τριήμερη ἀποστολή Του στούς «ἐν φυλακῇ» τοῦ Ἀδη ὑπάρχοντες.

Στό σημεῖο αὐτό μποροῦμε νά παραθέσουμε καὶ μερικά ἀκόμη στοιχεῖα-μαρτυρίες: Ό Παν. Τρεμέλας, δι όποιος, ὅπως εἶδαμε, ἔρμηνεύει τό «πνεῦμα» μέ τό «ψυχή», ὑπομνηματίζοντας τό χωρίο τοῦ Λουκᾶ (23,46) μεταξύ ἀλλων σημειώνει, ἀκολουθῶντας παλαιότερους καὶ νεότερους ἔρμηνευτές: «Ἡ φράσις “εἰς χεῖράς σου παρατίθεμαι τό πνεῦμα μου” προέρχεται ἐκ τοῦ ψαλμ. λ (στίχ. 6)» (κατά τόν F. Godet). Καὶ προσθέτει: «Ἄξιόλογος καὶ ἡ παρατήρησης: “Καὶ παραθήκην τόν θάνατον ὠνόμασεν, ὡς πάλιν ληψόμενος τήν ψυχήν”» (ἀπό τόν Θεοφύλακτο Βουλγαρίας). Καὶ συνεχίζει: «Ἐδήλου γάρ τό παραθήσομαι, ὅτι πάλιν αὐτήν ἀπολήψεται» (ἀπό τόν Ὡριγένη). Καὶ συμπληρώνει: «Ἡ λέξις πνεῦμα δέν πρέπει νά νοηθῇ ὑπό τήν ἐννοιαν τῆς ζωτικῆς ἀρχῆς καὶ δυνάμεως, ἀλλ' ὑπό τήν ἐννοιαν τῆς λογικῆς καὶ ἀθανάτου ψυχῆς, ἥτις καὶ μετά τόν χωρισμόν ἀπό

τοῦ σώματος ἐξακολουθεῖ ζῶσα (κατά τὸν J. Owen)). Καί καταλήγει ὁ ἴδιος ὁ Παν. Τρεμπέλας: «Τό πνεῦμα μου, ὅχι ἀπλῶς καὶ μόνον τὴν ζωὴν μου, ἀλλ’ οὕτε καὶ ἀπλῶς τὴν ψυχὴν μου· ἀλλὰ τάς ἀνωτέρας δυνάμεις τῆς ψυχῆς μου, τὴν ὑψηλοτέραν ζωὴν μου, τὸ λογικόν πνεῦμα μου»³.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει καὶ ἐκτός τῶν ἀνωτέρω γενικότερα ὅτι ἡ λέξη πνεῦμα δέν ἔχει μόνο μία ἔννοια, καθίσταται ἐναργές καὶ ἀπό τὰ γνωστά μας χωρία Ρωμ. 8,9 καὶ Ρωμ. 8,16, ὅπου λέγεται: α) «Ὑμεῖς (οἵ χριστιανοί) δέ οὐκ ἐστέ ἐν σαρκὶ ἀλλά ἐν πνεύματι, εἴπερ πνεῦμα Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. Εἰ δέ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἐστιν αὐτοῦ» καὶ β) «Ἄντο τό πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμέν τέκνα Θεοῦ».

Γιά τό «ἐν πνεύματι» τοῦ πρώτου χωρίου ὁ Παν. Τρεμπέλας παρατηρεῖ: «Οὐχί τό Ἀγιον Πνεῦμα, διότι τοῦτο εὐθύς ἀμέσως διακρίνεται ὡς Πνεῦμα Θεοῦ ἢ Χριστοῦ. (Καί σημαίνει τό «ἐν πνεύματι»:) »Ἡ τήν πνευματικήν ζωὴν ὡς ἀποτέλεσμα τῆς παρουσίας τοῦ Ἀγίου Πνεύματος ἡ ὄρθοτέρον τάς ἀνωτέρας πνευματικάς δυνάμεις τοῦ ἀνθρώπου, ὡς ἀποβαίνουσιν αὗται ὑπό τήν ἐπίδρασιν τοῦ Πνεύματος»⁴. Γιά δέ τό δεύτερο χωρίο σημειώνει: «Συμμαρτυρεῖ. Αἱ δύο μαρτυρίαι εἶναι (μία) ἢ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἀγίου καὶ ἡ (ἄλλη) τοῦ πνεύματος ἡμῶν»⁵. Ἔτσι γίνεται σαφής ἀντιδιαστολή μεταξύ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος καὶ τοῦ δικοῦ μας πνεύματος.

Ἐπομένως τό χωρίο αὐτό τοῦ Λουκᾶ (23,46) δέν μπορεῖ νά ἐρμηνευθεῖ, ὅπως χρησιμοποιεῖται στή «Διασάφησιν»: «Ἐπί τοῦ Σταυροῦ “παρατίθησι τό Πνεῦμα του” (τό Ἀγιον Πνεῦμα ὃ Ἰ. Χριστός) εἰς χεῖρας τοῦ Πατρός». Μέ ἄλλα λόγια: Συνεπῶς καὶ κατ’ ἐπέκταση τό χωρίο αὐτό (Λουκ. 23,46) δέν μπορεῖ ἀσφαλῶς νά ἐνισχύσει τή θέση ὅτι τό Ἀγιο Πνεῦμα εἶναι καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ περαιτέρω τήν ἀποψη ὅτι ἐκπορεύεται καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ.

Στό σημεῖο αὐτό θά μπορούσαμε νά κάνουμε καὶ μία γενικότερη-συνοπτική παρατήρηση μετά ἀπό μία σχετική ἀναδρομή-ἀναζήτηση: «Οτι τά παρατίθεμενα (στήν ἐν λόγῳ ἐλληνιστί «Διασάφησιν», σελ. 21) χωρίοια τῆς Ἁγίας Γραφῆς (Λκ α΄, 35 - Λκ γ΄, 21-22 - Ιωάν. α΄, 33 - Μκ α΄, 12 - Λκ δ΄, 1 - Λκ δ΄, 14 - Λκ 10,21 - Πρξ α΄, 2 - Μθ ιβ΄, 28 - Εβρ. θ΄, 14 - Λκ κγ΄, 46 - Α΄ Πέτ. γ΄, 19 - Ρωμ. η΄, 11 - Ρωμ. α΄, 4) δέν προσφέρονται, τουλάχιστον ὅλα, ἀποφασιστικῶς γιά τό σκοπό που ἀναφέρονται. Δέν προσφέρονται τ.ε. γιά τή λύση τοῦ προβλήματος, ἐάν τό Ἀγιο Πνεῦμα

εἶναι τοῦ Υἱοῦ καὶ ἐάν ἐκπορεύεται ἡ προέρχεται καὶ ἐκ τοῦ Πατρός καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ. Καί τοῦτο, γιατί στά ἀνωτέρω ἀναφερόμενα χωρία ἡ λέξη πνεῦμα μπορεῖ νά ἔχει διάφορες ἔννοιες, ὅπως ψυχή λογική, δύναμις Θεοῦ, πνοή Θεοῦ, πνεῦμα Ἰ. Χριστοῦ, ἐνέργεια Ἅγιου Πνεύματος, ἀκόμη καὶ ζωή.

Χαρακτηριστικά εἶναι καὶ αὐτά πού γράφει ὁ καθηγητής Χρ. Βούλγαρης (‘Υπόμνημα εἰς τήν πρός Έβραιον Επιστολήν, Ἀθῆναι 1993, σελ. 273-274), τά ὅποια παραθέτουμε ὡς ἐκ περισσοῦ κατωτέρω: «‘Η ἐκφρασις “διά πνεύματος αἰώνιου” (τοῦ Ρωμ. 9,14) τυγχάνει δυσερμήνευτος (Βλ. τάς διαφόρους ἀπόψεις ἐν J. J. McGrath, Through the Eternal Spirit: An Historical study of the Exegesis of Hebrews 9,13-14, Rome 1961). Πολλοί νεώτεροι ἐρμηνευταί παραλληλίζουν τήν ἐκφρασιν πρός τό 7,16 “ζωῆς ἀκαταλύτου”, τονίζοντες οὖτως ὅτι πρόκειται περί τοῦ προσωπικοῦ πνεύματος τοῦ Χριστοῦ, τῆς αἰώνιου πνευματικῆς αὐτοῦ φύσεως (Οὗτο καὶ οἱ: Μακράκης, Τρεμπέλας), ὑπέρ τῆς ὅποιας συνηγορεῖ καὶ τό ἀναρθρόν (“διά πνεύματος”). Πατέρες τινές καὶ νεώτεροι ἐρμηνευταί (π.χ. Θεοδώρητος: “Πάντα γάρ εἶχε τοῦ θείου Πνεύματος τά χαρίσματα· καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ, κατά τόν θεῖον Ἰωάννην, ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν. Ἐπισημήνασθαι δέ προσήκει, ὡς αἰώνιον προστηγόρευσε τό θεῖον Πνεῦμα. Τό δέ αἰώνιον, οὐ κτιστόν. Τό γάρ αἰώνιον χρονικήν ἀρχήν οὐκ εἶχε τοῦ εἶναι”) ἡννόησαν εἰς τήν φράσιν τήν ἐπενέργειαν τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. Ἄναμφιβόλως, οὗτο πρέπει νά ἐννοήσωμεν ταύτην δεδομένον, ὅτι εἰς ἀναλόγους ἀρχεγόνους τύπους, ὡς ὁ παρών, περί τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ, εἰς τούς ὅποιους γίνεται μνεία τοῦ Πνεύματος χαρακτηριστική τυγχάνει ἡ ἐλλειψις ἀκριβείας (π.χ. Ρωμ. 1,4. Α΄ Κορ. 15,45. Α΄ Τιμ. 3,16. Α΄ Πέτ. 1,2. 3,18)».

Μέ ἀφορμή τήν τελευταία πρόταση κατηγορία (;) τοῦ ἀνωτέρω παραθέματος «χαρακτηριστική τυγχάνει ἡ ἐλλειψις ἀκριβείας (π.χ. Ρωμ. 1,4. Α΄ Κορ. 15,45. Α΄ Τιμ. 3,16. Α΄ Πέτ. 1,2. 3,18)» θά εἶχαμε νά παρατηρήσουμε τά ἔξῆς:

α) “Οτι μία λέξη στήν ἐλληνική γλώσσα μπορεῖ νά λάβει διάφορες ἔννοιες ἀναλόγως καὶ πρός τά συμφραζόμενα.

β) Παρ’ ὅλο πού ἡ ἐλληνική γλώσσα εἶναι πλούσια καὶ περιλαμβάνει λέξεις πού ἀποδίδουν κατά μεγίστην κυριολεξία ἡ πληρότητα τά πράγματα καὶ τά νοήματα, ἐν τούτοις στά ὑπέρολγα καὶ δογματικά θέματα δέν φαίνεται τόσον ἐπαρκής μέ τίς μεμονωμέ-

νες λέξεις. Πρός τούτους, γιά νά ̄χουμε καλή κατανόηση και πληρέστερη ἀπόδοση τῶν ἀληθειῶν, μία σφαιρική γνώση, πρέπει νά λαμβάνονται ύπ’ ὅψη ὅλα τά σχετικά-παράλληλα χωρία και οι συνώνυμες λέξεις, ώστε νά ἀποδίδονται ὁρθῶς οι ἔννοιες τῶν σχετικῶν λέξεων τῆς Ἀγίας Γραφῆς.

γ) "Οτι εἰδικῶς περὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος καὶ τῆς Ἀγίας Τριάδος ὁφείλουμε νά ̄χουμε ύπ’ ὅψη μας και αὐτά πού παραθέσαμε στό προηγούμενο τμῆμα τῆς γνωμοδοτήσεως και τά ὅποια παραλάβαμε ἀπό τοὺς Μεγάλο Βασίλειο, Ἰωάννη Χρυσόστομο, Κύριλλο Ἀλεξανδρείας, Θεοδώρητο Κύρου, Οἰκουμένιο Τοίκκης, Θεοφύλακτο Βουλγαρίας: τ.ε. τί ἀναφέρεται στήν οὐσία τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ και τί στά πρόσωπα τῆς Ἀγίας Τριάδος, τίς ἰδιότητες και τίς ἐνέργειες αὐτῶν.

Τελικῶς, πάντως και συμπερασματικῶς θά πρέπει νά ἐπαναλάβουμε ὅτι οὕτε στό χωρίο τοῦ Λουκᾶ (23,46), ἀλλά σέ ἄλλα χωρία τῆς Ἀγίας Γραφῆς πρέπει νά στρέψουμε τήν ἔρευνά μας και τήν προσοχή μας, γιά νά ἀναζητήσουμε ἔρεισμα ἢ ἔρεισματα τοῦ φλέγοντος θέματος τῆς ἐκπορεύσεως ἢ ἀκόμη και τῆς προελεύσεως τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. Πρέπει νά συνεχιστεῖ ἡ ἀναζήτηση αὐτή και ἔρευνα τῆς Ἀγίας Γραφῆς, ὅπως ἐπίσης και ἡ (παρούσα) ἐξέταση και μελέτη τῆς «Διασαφήσεως» γιά μεγαλύτερη προσέγγιση και κατανόηση τῶν σχετικῶν προβλημάτων μέ τήν ἐλπίδα φυσικά τῆς ἐπιλύσεώς τους. Ἀλλωστε ὁ ἀπόστολος Παῦλος σχετικῶς μᾶς ὑπενθυμίζει και ὑποδεικνύει ὅτι κατεργάζεται «ἡ δοκιμὴ ἐλπίδα· ἡ δέ ἐλπίς οὐ καταισχύνει» (Ρωμ. 5,4-5).

Ἐπίμετρον

Καί στό παρόν τμῆμα ἀς μᾶς ἐπιτραπεῖ νά προσθέσουμε και τά ἔξῆς: Ἡ «Διασάφησις» (σελ. 21) λέει: «Τό Ἀγιον Πνεύμα φανερώνει τόν Ἰησοῦν ως Υἱόν τοῦ Πατρός εἰς τήν βάπτισιν ἀναπαυόμενον ἐν αὐτῷ (βλ. Λκ γ', 21-22· Ἰωάν. α', 33)». Περὶ αὐτοῦ μᾶλλον δέν χρειάζεται ἴδιαιτερη μελέτη, γιατί ̄χουμε τήν

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Περισσότερα βλ. Παν. Ἰ. Μπούμη, «Τό Πνεύμα τοῦ Πατρός (‘Τό ἐκ τοῦ Πατρός ἐκπορευόμενον’)», Ἐκκλησία ΠΗ' (2011) 775 ἔξ.
2. Ἐφημ. Ὁρθόδοξος Τύπος, τῆς 5-11-2011, σελ. 8.
3. Παν. Τρεμπέλα, Ὑπόμνημα εἰς τό κατά Λουκᾶν Εὐαγγέλιον, Ἀθῆναι 1952, σελ. 648-649.
4. Ὑπόμνημα εἰς τάς ἐπιστολάς τῆς Καινῆς Διαθήκης, τόμ. Α', Ἀθῆναι 1956², σελ. 121.
5. Ὄπ. παρ., σελ. 124.

όμιοφωνία-όμιοβροντία τῶν τεσσάρων Εὐαγγελίων, ὅπου ὁ Πατήρ μιλάει περὶ τοῦ Υἱοῦ Του:

α) Ἔτοι ὁ Ματθαῖος γράφει: «Βαπτισθείς δέ ὁ Ἰησοῦς εὐθύς ἀνέβη ἀπό τοῦ ὕδατος· καὶ ἵδου ἡνεῳχθησαν [αὐτῷ] οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδεν [τό] πνεῦμα [τοῦ] Θεοῦ καταβαῖνον ὡσεί περιστεράν [καὶ] ἐρχόμενον ἐπ’ αὐτόν και ἵδου φωνή ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα, οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα» (Ματθ. 3,16-17).

β) Ὁ Μᾶρκος γράφει: «Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἥλθεν Ἰησοῦς ἀπό Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας και ἐβαπτίσθη εἰς τόν Ιορδάνην ὑπό Ἰωάννου. Καὶ εὐθύς ἀναβαίνων ἐκ τοῦ ὕδατος εἶδεν σχιζομένους τούς οὐρανούς και τό πνεῦμα ὡς περιστεράν καταβαῖνον εἰς αὐτόν· και φωνή ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν· σύ εἰ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοί εὐδόκησα» (Μάρκ. 1,9-10).

γ) Ὁ Λουκᾶς γράφει: «Ἐγένετο δέ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἄπαντα τόν λαόν και Ἰησοῦ βαπτισθέντος και προσευχόμενου ἀνεῳχθῆναι τόν οὐρανόν και καταβῆναι τό πνεῦμα τό ἄγιον σωματικῷ εἶδει ως περιστεράν ἐπ’ αὐτόν, και φωνήν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι· σύ εἰ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοί εὐδόκησα» (Λουκ. 3,21-22).

δ) Προβλ. Ἰω. 1,30-34: «Οὗτός ἐστιν ὑπέρ οὗ ἐγώ εἶπον· ὅπίσω μου ἔρχεται ἀνήρ ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. Κάγω οὐκ ἥδειν αὐτόν, ἀλλ’ ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραήλ, διά τοῦτο ἥλθον ἐγώ ἐν ὕδαι βαπτίζων. Καί ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων ὅτι τεθέαμαι τό πνεῦμα καταβαῖνον ως περιστεράν ἐξ οὐρανοῦ και ἔμεινεν ἐπ’ αὐτόν. Κάγω οὐκ ἥδειν αὐτόν, ἀλλ’ ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι ἐκεῖνός μοι εἶπεν· ἐφ’ ὃν ἀν ἰδης τό πνεῦμα καταβαῖνον και μένον ἐπ’ αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν πνεύματι ἀγίῳ. Κάγω ἔωρακα και μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱός τοῦ Θεοῦ».

Γιά νά ἀκριβολογούμε, λοιπόν, πρέπει νά ποῦμε ὅτι ὁ Θεός-Πατήρ ἐφανέρωσε τόν Ἰησοῦν Χριστόν ως Υἱόν του ἀγαπητόν.

**Άπόφαση Εύρωπαικοῦ Δικαστηρίου
τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου (ΕΔΑΔ)
«‘Υπόθεση Ζαφράνας κατά Ἑλλάδος»**

Tῆς Αἰκατερίνης Καραμπίνη, Δικηγόρου

(Γραφεῖο Νομοκανονικῶν Υποθέσεων τῆς Ε.Κ.Υ.Ο.)

Περίληψη: Τό ΕΔΑΔ ἔκρινε ὅτι ἡ ἀμφισβήτηση ἐκ μέρους τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου τίτλων κυριότητας ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν ἐκτάσεων, νομοτύπως ἀποκτηθεισῶν καὶ ἡ ἀποδοχὴ αὐτῆς τῆς ἀμφισβήτησεως ἀπό τά ἑλληνικά δικαστήρια μέ τό ἐπιχείρημα ὅτι ἡ δημονογία τῶν τίτλων μέ τήν συμβολή τῶν κρατικῶν ὁργάνων ἀνάγεται στήν ἔλλειψη ὁργανώσεως τῆς Δημόσιας Διοικήσεως, ἀποτελεῖ παράνομη στέρηση τῆς ἴδιοκτησίας καὶ στοιχειοθετεῖται παραβίαση τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου (Π.Π.Π.) τῆς Εύρωπαικῆς Συμβάσεως τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου (Ε.Σ.Δ.Α.).

Στήν ύπόθεση Ζαφράνας κατά Ἑλλάδος (Προσφυγή ὑπ’ ἀριθμ. 4056/08). Τό Εύρωπαικό Δικαστήριο τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου (πρῶτο τμῆμα) συνεδριάζον σέ Τμῆμα, συγκροτούμενο ἀπό τούς κάτωθι (...). Ἀφοῦ συσκέψτηκε ἐν συμβουλίῳ στίς 13 Σεπτεμβρίου 2011, ἐκδίδει τήν ἀκόλουθη ἀπόφαση (...):

Διαδικασία

1. (...).

2. Οἱ προσφεύγοντες ἐκπροσωπήθηκαν ἀπό τόν κ. Δ. Νικόπουλο, δικηγόρο Θεσσαλονίκης. Ἡ Ἑλληνική Κυβέρνηση (ή Κυβέρνηση) ἐκπροσωπήθηκε ἀπό τόν κ. Μ.Κ. Γεωργιάδη, δικηγόρο τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

3. Οἱ προσφεύγοντες κατήγγειλαν συγκεκριμένα παραβίαση τοῦ δικαιώματος προστασίας τῆς περιουσίας τους.

4. (...).

Tά πραγματικά περιστατικά

I. Οἱ Περιστάσεις τῆς ‘Υπόθεσης

5. (...) A. Τό περιεχόμενο τῆς ύπόθεσης

6. Οἱ προσφεύγοντες εἶχαν στήν κατοχή τούς τρία ἀκίνητα συνολικῆς ἐκτάσεως 29.235 τ.μ., σέ τοποθεσία κοντά στό Λιτόχωρο στήν περιοχή τῆς Πιερίας (περιοχή «Μαύρη Πέτρα - Τοπολιάνη»). Ὁ πρῶτος προσφεύγων ἀπέκτησε, στίς 19 Απριλίου 1947 δύο ἀκίνητα συνολικῆς ἐκτάσεως 13.000 τ.μ. ἀπό τόν Μ.Κ. βάσει τοῦ ὑπ’ ἀριθμ. 8341/1947 συμβολαίου. Τό 1986, ὁ πρῶτος προσφεύγων μεταβίβασε στόν δεύτερο (προσφεύγοντα) μέ δωρεά, τήν ψιλή κυριότητα τῶν ἐκτάσεων καὶ κράτησε τήν ἐπικαρπία. Ἐπιπλέον, στίς 5 Ιουνίου 1991, μέ τήν ὑπ’ ἀριθμ. 130-09/1981 διαθήκη, ἡ μητέρα τοῦ πρώτου προσφεύγοντος, Αἰκατερίνη Ζαφράνα, κληροδότησε σέ αὐτόν τό τρίτο ἀκίνητο, ἐκτάσεως 16.235 τ.μ. Ἡ ἀποβιώσασα εἶχε ἀποκτήσει τήν ἀναφερόμενη ἐκταση στίς 19 Απριλίου 1947 ἀπό τόν ΜΚ βάσει τοῦ ὑπ’ ἀριθμ. 8342/1947 συμβολαίου.

7. Ὁ ΜΚ εἶχε ἀποκτήσει τήν ἐπίδικη ἐκταση στίς 5 Σεπτεμβρίου τοῦ 1936, βάσει τοῦ ὑπ’ ἀριθμ. 14868/1936 πωλητηρίου συμβολαίου, πού συνήφθη μέ τόν Ὄργανισμό Διαχειρίσεως Ἐκκλησιαστικῆς Περιουσίας («Ο.Δ.Ε.Π.»), ὁ δόποιος διαχειριζόταν τήν περιουσία τῆς Ιερᾶς Μονῆς Ἅγ. Διονυσίου τοῦ ἐν Ὄλυμπῳ. Γιά τά ἀκίνητα πού ἀνήκαν στήν μοναστηριακή περιουσία, ὁ νόμος προέβλεπε τότε ὅτι ἡ περαιτέρω πώλησή τους σέ ἰδιῶτες προϋπέθετε, μέ ποινή ἀκυρότητας, τήν ἔκδοση ἀποφάσεως τοῦ ‘Υπουργοῦ Γεωργίας, ἡ ὁποία θά ἐπέτρεπε τήν ἀρση τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς συναλλαγῆς.

8. Βάσει τῆς ἀπό 12 Νοεμβρίου 1946 μέ ἀριθμό 119272 ἀπόφασης τοῦ ‘Υπουργοῦ Γεωργίας, ἥρθη ἡ ἀπαγόρευση, πού ἵσχυσε γιά τήν πώληση τῆς ἐπίδικης ἐκτάσεως καὶ ἐπετράπη στόν ΜΚ νά «διαθέσει κατ’ εὐχέρεια τήν περιοχή πού ἀποκτήθηκε ἀπό τόν Ο.Δ.Ε.Π. βάσει τοῦ ὑπ’ ἀριθμ. 14868/1936».

B. Τά πρακτικά

9. Στίς 21 Ιανουαρίου τοῦ 1988, βάσει τῆς ὑπ' ἀριθμ. M3553/844 Υπουργικῆς ἀποφάσως, ἡ ἔκταση ἀπαλλοτριώθηκε γιά τὴν κατασκευή μιᾶς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, πού συνδέει τὴν Λάρισα μὲ τὸ Πλατύ Ήμαθίας. Μέ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 3050/1990 ἀπόφασή του, τὸ Ἐφετεῖο τῆς Θεσσαλονίκης καθόρισε τὴν τελική μονάδα τῆς ἀποζημιώσεως.

10. Κατά τὴν διάρκεια τῆς διαδικασίας ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιούχου τῆς ἀποζημιώσεως, πού καθορίστηκε ἀπό τὸ Ἐφετεῖο, τὸ Δημόσιο ἀμφισβήτησε ὅτι οἱ προσφεύγοντες ἦταν κύριοι τῆς ἀπαλλοτριωθείσας ἔκτασεως καὶ προέβαλλε δικό του δικαίωμα κυριότητας. (...) (ὑπ' ἀριθμ. 146/1990 ἀπόφαση).

11. (...).

12. Στίς 30 Σεπτεμβρίου τοῦ 1998, τὸ Πολυμελές Πρωτοδικεῖο τῆς Κατερίνης ἔκανε δεκτό τὸ αἴτημα τῶν προσφευγόντων. Πιό συγκεκριμένα, θεώρησε ὅτι ἡ ἀπαλλοτριωθεῖσα ἔκταση ἦταν τμῆμα ἐνός εὐρύτερου κτήματος, τὸ όποιο ὁ ΜΚ εἶχε ἀποκτήσει ἀπό τὴν Ι. Μονή Ἀγ. Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ. Αὐτή ἀπέκτησε τὴν ἐπίδικη ἔκταση ipso iure [αὐτοδίκαια] σύμφωνα μὲ τὴν ἐκκλησιαστική νομοθεσία, ὅταν ἡ Ι. Μονή Κανάλων προσαρτήθηκε στὴν Ι. Μονή Ἀγ. Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ, μετά ἀπό μιὰ πυρκαγιά, πού τὴν κατέστρεψε τὸ ἔτος 1933. Ἐπιπλέον, τὸ Πρωτοδικεῖο δέχθηκε ὅτι ἡ Ι. Μονή Κανάλων, ἰδρυθεῖσα τὸ 1055, καλλιεργοῦσε τὴν ἐπίδικη ἔκταση, κι ὅτι λόγῳ τῆς φύσεώς της, δέν συμπεριλήφθηκε στὴν ἀπαλλοτρίωση, πού ἔλαβε χώρα τὸ 1933, γιὰ τὶς ἀνάγκες τῶν ἀκτημόνων. Σημείωσε ὅτι τὰ παραπάνω ἐπιβεβαιώθηκαν μὲ τὴν ἀπό τὸ 1946 ἀπόφαση τοῦ Υπουργοῦ Γεωργίας, ἡ όποια ἐπέτρεψε στὸν ΜΚ νά πωλήσει τὴν περιουσία τοῦ (ὑπ' ἀριθμ. 292/1998 ἀπόφαση).

13. (...).

14. (...).

15. Στίς 5 Ιανουαρίου τοῦ 2000, τὸ κράτος διέταξε τὸ Ταμεῖο Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων νά πληρώσει τοὺς προσφεύγοντες σὲ ἔκτελεση τῆς ὑπ' ἀριθμ. 2730/1999 ἀποφάσεως τῆς ἀποζημιώσης, πού ἐπιδικάσθηκε ἀπό τὰ δικαστήρια λόγῳ τῆς ἀπαλλοτρίωσης στὴν ἔκτασή τους, δηλαδὴ τὸ συνολικό ποσό τῶν 64.416.450 δραχμῶν (198.357 Εὐρώ).

16. (...).

17. (...).

18. (...).

19. Τὸ Ἐφετεῖο δέχθηκε ὅτι, ὅπως ἀπεικονίζεται στὸ φάκελο τῆς ὑποθέσεως, κατά τὴν διάρκεια τῆς Οθωμανικῆς κατοχῆς στὴν Ἑλλάδα, οἱ ἐπίδικες ἔκτασεις χρησιμοποιοῦνταν ως λιβάδια, ξηρικά καὶ γι' αὐτό, σύμφωνα μὲ τὸ ὄθωμανικό δίκαιο, ἡ Ι. Μονή Κανάλων δέν μποροῦσε νά ἀποκτήσει κυριότητα. Τὸ Ἐφετεῖο δέχθηκε ὅτι κατά τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Ἑλλάδας ἀπό τὸν τουρκικό ζυγό, τὸ Ἑλληνικό Κράτος ἀπέκτησε κυριότητα στὴν ἐπίδικη περιουσία. Διεπίστωσε, περαιτέρω, ὅτι ὁ ΜΚ δέν ἔγινε ποτέ κύριος τῆς ἐπίδικης ἔκτασεως, δεδομένου ὅτι τὴν ἀπέκτησε ἀπό τὴν Ι. Μονή Κανάλων, ἡ όποια ποτέ δέν ἦταν ἴδιοκτήτης. Ἐπιπλέον, τὸ Ἐφετεῖο δέχθηκε ὅτι ὁ ΜΚ «έκμεταλλεύτηκε τὴν σύγχυση καὶ τίς διαφωνίες μεταξύ τῶν δημόσιων ὑπηρεσιῶν σχετικά μὲ τὴν ὑπαρξη ἡ τὴν ἔκταση τῆς δημόσιας ἀκίνητης περιουσίας καὶ κατόρθωσε νά ἐκδοθεῖ ἡ ὑπ' ἀριθμ. 119272/1946 ἀπόφαση τοῦ Υπουργοῦ Γεωργίας, ἡ όποια καὶ ἐπέτρεψε τὴν πώλησή τους». (...). Καταλήγει ὅτι οἱ προσφεύγοντες δέν ἦταν δικαιούχοι τῆς ἀποζημιώσεως ἀπό ἀπαλλοτρίωση (ὑπ' ἀριθμ. 1498/2003 ἀπόφαση).

20. (...).

21. Στίς 6 Ιουνίου τοῦ 2007, ὁ Ἀρειος Πάγος ἀπέρριψε τὴν αἴτηση ἀναιρέσεως. Διεπίστωσε ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθμ. 1498/2003 ἀπόφαση δέν ἔπασχε ἀπό ἐλλιπή αἰτιολογία καὶ ὅτι ἡ ἀξιολόγηση τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ ἦταν ἐπαρκής (ὑπ' ἀριθμ. 1292/2007 ἀπόφαση).

Νομική Βάση

I. Σχετικά μὲ τὴν καταγγελούμένη παραβίαση τοῦ δικαιώματος προστασίας τῆς Ἰδιοκτησίας

22. (...)A. Παραδεκτό

1. Ἐπιχειρήματα τῶν μερῶν

23. (...).

24. (...).

25 (...).

2. Ἐκτίμηση τοῦ Δικαστηρίου

26. (...).

27. (...) Ἐπίσης σημειώνει ὅτι ἡ προσφυγή δέν

έμπιπτει σε άλλους λόγους άπαράδεκτου. Πρέπει έπομένως νά θεωρηθεῖ παραδεκτή.

B. Ἐπί τῆς οὐσίας

1. Τά ἐπιχειρήματα τῶν μερῶν

28. (...).

29. (...) Οι προσφεύγοντες καταγγέλλουν ότι τά [έλληνικά] δικαστήρια δέν ἔλαβαν καθόλου ὑπ' ὄψιν τούς τίτλους χυριότητας, πού τούς προσκόμισαν κατά τήν ἐξέταση τοῦ ζητήματος τῆς ἴδιοκτησίας τῆς ἐπίδικης ἐκτάσεως. Υποστηρίζουν ότι παρά τήν ἀπαγόρευση χορηγικής εἰς βάρος τοῦ κράτους δέν ἐφαρμόστηκε σέ αὐτήν τήν περίπτωση ἡ ἀρχή «*nemo auditur propriam turpitudinem*», ότι τό κράτος δέν μπορεῖ νά κατηγορήσει τούς προσφεύγοντες γιά δικά του λάθη. Συγκεκριμένα, τό Ἐφετεῖο τῆς Θεσσαλονίκης ἀπέδωσε στούς προσφεύγοντες ότι ὁ MK ἐπωφελήθηκε ἀπό τήν σύγχυση και τίς διαφωνίες μεταξύ τῶν δημόσιων ὑπηρεσιῶν περὶ τῆς ὑπάρξεως ἡ τῆς ἐκτάσεως τῶν περιουσιακῶν δικαιωμάτων τοῦ κράτους στά ἀναφερόμενα ἀκίνητα. Μέ αὐτόν τόν τρόπο, τό ἀρμόδιο δικαστήριο ἀγνόησε τήν ὑπ' ἀριθμ. 1119272/1946 ἀπόφαση τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας. Μιά τέτοια ἀξιολόγηση δέν θά ἦταν σύμφωνη μέ τίς ἀπατήσεις μᾶς δίκαιης δίκης.

2. Ἐκτίμηση τοῦ Δικαστηρίου

α) Ἐπί τῆς ὑπάρξεως ἐνός προστατευόμενου «ἀγαθοῦ».

30. (...) Ή εννοια της «περιουσίας» έχει μιά αύτόνομη έρμηνεία, πού δέν περιορίζεται στήν ίδιοκτησία της έμποράγματης περιουσίας, ή όποια είναι άνεξάρτητη άπό τίς τυπικές προϋποθέσεις της έθνικης νομοθεσίας: δρισμένα άλλα δικαιώματα και εύλογες προσδοκίες, πού άποτελούν περιουσιακά στοιχεῖα, μπορούν έπισης νά θεωρηθούν «προστατευόμενα δικαιώματα» και έπιπλέον «περιουσία» γιά τούς σκοπούς αυτής της διατάξεως. Σέ κάθε περίπτωση, είναι σημαντικό νά ξέτασθει, έάν οι περιστάσεις συνολικά, δημιούργησαν τήν πεποίθηση στόν προσφεύγοντα ότι διατηρεῖ ένα ούσιαστικό δικαίωμα, πού προστατεύεται άπό τό άρθρο 1 ΠΠΠ (Ιατρίδης κατά Έλλάδος [GC], άρ. προσφ. 31107/96, παρ. 54, ΕΔΔΑ 1999-II, και Broniowski κατά Πολωνίας [GC], άρ. προσφ. 31443/129, παρ. 54, ΕΔΔΑ 2004-V). 31. (...)

Έπομένως, καί γιά τούς σκοπούς αὐτῆς τῆς προσφυγῆς, τό Δικαστήριο θεωρεῖ ότι εἶχαν δικαίωμα κυριότητας πού περιλαμβάνει τήν ἔννοια «περιουσία» καί ἐμπίπτει στά πλαισία τῆς ἐρμηνείας τοῦ ἄρθρου 1 ΠΠΠ (βλ. mutatis mutandis, Νάστου κατά 'Ελλάδος, ἀρ. προσφ. 51356/99, παρ. 28, 16 Ιανουαρίου 2003).

β) ή ἐπισκόπηση τοῦ ἄρχοντος 1 τοῦ Πρώτου Προσθετού Πρωτοκόλλου.

32. Τό Δικαιοστήριο ἐπαναλαμβάνει ὅτι οἱ ἀποφάσεις του, βάσει τοῦ ἄρθρου 1 ΠΠΠ, πού ἐγγυῶνται κατ' οὐσίαν τὸ δικαίωμα κυριότητας, περιλαμβάνουν τρεῖς εὐδόκιμους κανόνες: τόν πρῶτο, ὁ ὅποιος ἔκφράζεται στήν πρώτη πρόταση τῆς πρώτης παραγράφου, ἔχει ἔνα γενικό χαρακτῆρα καὶ δηλώνει τὴν ἀρχή τοῦ σεβασμοῦ τῆς περιουσίας, τόν δεύτερο, πού ἔμφανίζεται στή δεύτερη πρόταση τῆς ἴδιας παραγράφου καὶ καλύπτει τήν στέρηση τῆς ἰδιοκτησίας καὶ μόνο ὑπό ὅρισμένες προϋποθέσεις καὶ τόν τρίτο, πού περιλαμβάνεται στήν δεύτερη παράγραφο καὶ ἀναγνωρίζει στά Κράτη τό δικαίωμα, μεταξύ ἄλλων, νά ἐλέγχουν τήν χρήση τῆς ἰδιοκτησίας, κατ' ἐναρμόνιση πρός τό γενικό συμφέρον. Ὁ δεύτερος καὶ ὁ τρίτος κανόνας, οἱ ὅποιοι ἀφοροῦν τίς ἰδιαίτερες περιπτώσεις παρεμβάσεως στά δικαιώματα ἰδιοκτησίας, θά πρέπει νά ἐργηνεύωνται ὑπό τό φῶς τῆς ἀρχῆς, πού διατυπώνεται στόν πρῶτο κανόνα (βλ. μεταξύ ἄλλων, Anheuser-Busch Inc.. κατά Πορτογαλίας [GC], ἀρ. προσφ. 73049/01, παρ. 62, ΕΔΔΑ 2007 -...).

33 (..)

33. (...).

35 ( )

35. (...).

37. Σέ αυτήν τήν περίπτωση, τό Δικαστήριο παρατηρεῖ ότι δύναμις απαγορεύει όποιοδήποτε περιορισμό στά δικαιώματα του κράτους επί τῶν κτημάτων, που ἀνήκουν σέ αυτό, ἐπιπλέον ἀποκλείοντας τή δυνατότητα νά εἶναι ἐπιδεκτικά χρησικησίας. Ἐπίσης, ή ἀπόκτηση κυριότητας μέχρις κύριος, ἐπιτρέπεται κατ' ἔξαιρεση εάν δύνασφεύγων μπορεῖ νά ἀποδεῖξῃ συνεχῆ καί ἀδιάκοπη νομή επί τῆς ἐπίδικης ἐκτάσεως γιά περίοδο τοιάντα ἑτῶν πρὸ τήν 11η Σεπτεμβρίου 1915, μέχρι τήν ἡμερομηνία ἀσκήσεως τῆς αιτήσεως στό ἀνομόδιο δικαστήριο. (...)

38. (...).

39. (...).

40. Έπι της ούσιας της ύποθέσεως, τό Δικαστήριο ἀρχικά παρατηρεῖ ὅτι οἱ προσφεύγοντες ζήτησαν νά ἀναγνωρισθοῦν ώς δικαιοῦχοι τῆς ἀποζημιώσεως ἀπό ἀπαλλοτρίωση, βασιζόμενοι σέ νόμιμους τίτλους ἰδιοκτησίας καὶ ἐγκαθιστάμενοι σύμφωνα μέ τή διαδικασία, πού ὁρίζεται στό νόμο, δηλαδή μέ τήν παρέμβαση τῶν συμβολαιογράφων καὶ τήν μεταγραφή τῶν τίτλων στό ύποθηκοφυλακεῖο. Βασίσθηκαν συγκεκριμένα στά ὑπ' ἀριθμ. 8341 καὶ 8342/1947 συμβόλαια, μέ τά δόποια ὁ πρῶτος προσφεύγων καὶ ἡ μητέρα τοῦ εἶχαν ἀποκτήσει τό 1947 τήν ἐπίδικη περιοχή ἀπό τόν MK, λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν τό ὑπ' ἀριθμ. 14868/1936 συμβόλαιο αὐτοῦ μέ τόν O.D.E.P. καὶ τήν ὑπ' ἀριθμ. 119272/1946 ἀπόφαση τοῦ Υπουργοῦ Γεωργίας. Αὐτή ἡ ὑπόθεση ὠστόσο διαφέρει ἀπό ἄλλες, πού ἔξετάσθηκαν ἡδη ἀπό τό Δικαστήριο, στίς δόποιες οἱ ἰδιῶτες βάσισαν τό ἐπικαλούμενο δικαιώμα προστασίας τῆς ἰδιοκτησίας, ὅχι σέ νόμιμους τίτλους, ἀλλά στήν κατοχή τοῦ ἐδάφους μέ ἄδεια τοῦ ἴδιου του Κράτους ἡ στήν ἀπλή ἀνοχή τῶν ἀρχῶν γιά τήν παράνομη κατάσταση (βλ. ἀντίστοιχα, Brossel-Triboulet καὶ λοιποί, πού ἀναφέρονται ἀνωτέρω, παρ. 70, καὶ Hamer, παρ. 76).

41. Τό Δικαστήριο ὑπενθυμίζει ὅτι στά περισσότερα σύγχρονα νομοθετικά κείμενα, τά δικαιώματα ἰδιοκτησίας εἶναι μέ σαφήνεια καθορισμένα ἀπό τό νόμο καὶ ἔνα σύνολο κανόνων γιά τά δικαιώματα αὐτά εἶναι σέ θέση νά ἔξασφαλίσῃ τόν ἰδιοκτήτη ὅσον ἀφορᾶ τήν περιουσία του. Ἐπομένως, τά ἐνδιαφερόμενα μέρη μποροῦν νά βασισθοῦν στούς νόμιμους τίτλους τους, ἐάν εἶναι ἀπαραίτητο νά ἀποδείξουν ὅτι ἡ περιουσία ἀνήκει σέ αὐτούς (...). Σέ αὐτήν τήν περίπτωση, οἱ προσφεύγοντες στηρίχθηκαν νόμιμα ὅχι μόνο στά ὑπ' ἀριθμ. 8341 καὶ 8342/1947 συμβόλαια, ἀλλά καὶ στό ὑπ' ἀριθμ. 14868/1936 συμβόλαιο, πού ἐπιτυγχάνει μέσω τῶν δικαιοπάροχών τους νά ἐδοιιώσει τά δικαιώματα ἰδιοκτησίας τούς ἐπί τῆς ἐπίδικης ἔκτασης.

42. Τό Δικαστήριο προσέδωσε ἰδιαίτερη σημασία στό γεγονός ὅτι ὁ δικαιοπάροχος τῶν προσφευγόντων εἶχε λάβει ἀπό τόν Υπουργό Γεωργίας τήν ὑπ' ἀριθμ. 119272/1946 ἀπόφαση, μέ τήν δόποια τοῦ ἐπιτράπηκε σαφῶς «νά πωλήσῃ κατ' εὐχέρεια τήν ἔκταση πού ἀπέκτησε σύμφωνα μέ τό ὑπ' ἀριθμ. 14868/1936 συμβόλαιο». Αὐτή ἡ ἄδεια ἦταν ἀπαραί-

τητη ἐκ τοῦ νόμου γιά ὅποιαδήποτε ἔκταση, πού ἀνήκε στήν μοναστηριακή περιουσία. Ἐκείνη ἡ ύπουνοργική ἀπόφαση ἀποτελοῦσε μία δήλωση ὅτι ὁ MK εἶχε ἀποκτήσει τήν περιοχή ἀπό τόν O.D.E.P. βάση τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 14868/1936 συμβολαίου. Τό Δικαστήριο ἐπομένως θεωρεῖ ὅτι οἱ προσφεύγοντες ἐπικαλέστηκαν ἐνώπιον τῶν ἐθνικῶν δικαστηρίων ἔνα ἰσχυρό νομικό ἐπιχείρημα γιά νά ἀποδείξουν τά δικαιώματα κυριότητάς τους, δηλαδή τό ὑπ' ἀριθμ. 14868/1936 συμβόλαιο καὶ τήν ὑπ' ἀριθμ. 11972/1946 ἀπόφαση τοῦ Υπουργοῦ Γεωργίας, πού ἀφοροῦσε τό νομικό καθεστώς τῶν ἐπίδικων ἔκτασεων, πρίν αὐτά ἀποκτηθοῦν. Πρόγραμμα, δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὁ Υπουργός Γεωργίας δέν θά ἐπέτρεπε στόν MK νά πωλήσει τέτοιες ἔκτασεις σέ τρίτους, ἐάν θεωροῦσε ὅτι ἦταν τιμήματα τῆς δημόσιας περιουσίας.

43. Βέβαια, τό Ἐφετεῖο τῆς Θεσσαλονίκης κατά τή διάρκεια τῆς δεύτερης συνεδριάσεώς του ἐπί τῆς ύποθέσεως, δέν ἔλαβε ὑπόψη τήν ὑπ' ἀριθμ. 119272/1946 ἀπόφαση τοῦ Υπουργοῦ Γεωργίας, ἀφοῦ δέχθηκε ὅτι ὁ MK, δικαιοπάροχος τῶν προσφευγόντων, ἐπωφελήθηκε ἀπό «τήν σύγχυση καὶ τίς διαφωνίες μεταξύ τῶν δημοσίων ὁργάνων σχετικά μέ τήν ὑπαρξηή ἡ τήν ἔκταση τῆς ἀκίνητης δημόσιας περιουσίας καὶ κατάφερε νά ἐκδοθεῖ ἡ ἀπόφαση τοῦ Υπουργοῦ Γεωργίας, ἡ δόποια ἦταν νόμιμη προϋπόθεση γιά τήν πώλησή τους». Τό Δικαστήριο θεωρεῖ ὅτι οἱ ἐθνικές ἀρχές δέν μποροῦν παραδεκτῶς νά προβάλουν τήν ύποτιθέμενη ἔλλειψη συνεργασίας στήν ἐσωτερική τους ὁργάνωση προκειμένου νά ἀπαλλαχθοῦν ἀπό τήν ἔκτέλεση τῶν διοικητικῶν πράξεων (βλ. σχετικά Hamer, παρ. 76) (...).

44. (...) Ἰσχύει πρόγραμμα, δόπως ἰσχυρίζεται ἡ Κυβέρνηση, ὅτι τό ἀρμόδιο ἐθνικό δικαστήριο μπορεῖ ἀναμφισβήτητα νά ἀποφασίσῃ ὁριστικῶς γιά τό ζήτημα σχετικά μέ τήν κυριότητα τῆς περιουσίας. «Ομως, αὐτό δέν σημαίνει ὅτι οἱ νόμιμες διοικητικές πράξεις, ἀπό τή στιγμή πού ἐκδίδονται ἀπό τίς ἀρμόδιες ἀρχές σχετικά μέ τήν περιουσία, στεροῦνται ἐκτελεστότητας μέ μόνη τήν ἐπίκληση τῆς συγχύσεως ἡ τήν ύποτιθέμενης ἔλλειψης συνεργασίας μεταξύ τῶν διαφόρων δημόσιων ὑπηρεσιῶν. Μιά τέτοια προσέγγιση ἀντιτάσσεται τήν ἀρχή τῆς ἀσφάλειας τοῦ δικαίου, στήν δόποια στηρίζονται ἀναπόφευκτα οἱ διάδικοι συνεχίζοντας τίς συναλλαγές τούς ἐπί τῆς ἀκίνητης περιουσίας.

45. Έπι τῇ βάσει τῶν ἰδίων γεγονότων, τὸ Δικαστήριο διαπιστώνει ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθμ. 1498/2003 ἀπόφαση τοῦ Ἐφετείου τῆς Θεσσαλονίκης, πού ἐπικυρώθηκε ἀπό τὴν ὑπ' ἀριθμ. 1292/2007 ἀπόφαση τοῦ Ἀρείου Πάγου, δέν ἐναρμονίζεται μὲ τίς ἀνωτέρῳ θεμελιώδεις ἀρχές, συμπεριλαμβανομένης αὐτῆς τῆς ἀσφάλειας δικαίου. Οἱ νομικές διαδικασίες ἐνώπιον τῶν ἐθνικῶν δικαστηρίων παραβίασαν τὴν ἀρχή τὴν ἀναλογικότητας μεταξύ τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ δημοσίου συμφέροντος καὶ τῆς ὑποχρέωσεως προστασίας τοῦ δικαιώματος τῶν ἐνδιαφερόμενων μερῶν γιά σεβασμό τῆς ἰδιοκτησίας τους. Γι' αὐτό τὸ λόγο τὸ Κράτος ἀπέτυχε στήν ὑποχρέωσή του νά παράσχῃ στούς προσφεύγοντες τὴν δυνατότητα νά ἀπολαύσουν τῶν δικαιωμάτων προστασίας τῆς ἰδιοκτησίας τους, ὅπως θεοπίζονται στὸ ἄρθρο 1 τοῦ Π.Π.Π.. Συνεπῶς, τὸ δικαστήριο ἀπορρίπτει τὶς ἐνστάσεις τῆς Κυβέρνησης, πού προβάλλουν καθ' ὅλην ἀναρμοδιότητα τῆς προσφυγῆς καὶ ἔλλειψη ἔξαντλήσεως τῶν ἐθνικῶν ἐνδίκων μέσων καὶ διαπιστώνει παραβίαση τοῦ Ἀρθρου 1 τοῦ Π.Π.Π.

Ἐπί τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρ. 41 καὶ 46 τῆς σύμβασης

46. (...)

A. Ἀποζημίωση

47. (...).

48. (...).

49. Τὸ Δικαστήριο θεωρεῖ, σέ ἀντίθεση πρός τὴν Κυβέρνηση, ὅτι ἡ διαπίστωση παραβιάσεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Π.Π.Π. δέν μπορεῖ νά ἀποκαταστήσῃ ἐπαρκῶς τὴν ζημία, πού ὑπέστησαν οἱ προσφεύγοντες. Θεωρεῖ, ἐντούτοις, ὅτι τὸ ξητούμενο ποσό εἶναι ὑπερβολικό. Ἐπί δίκαιης βάσεως, ὅπως ἀπαιτεῖται ἀπό τὸ ἄρθρο 41 τῆς Σύμβασης, τὸ Δικαστήριο ἐπιδικάζει στὸν κάθε ἔναν προσφεύγοντα τὸ ποσό τῶν 10.000 Εὐρώ, λόγω ἡθικῆς βλάβης, σύν ὅποιοδήποτε φόρο, πού μπορεῖ νά εἶναι ἀποδοτέος.

50. (...).

51. (...).

B. Ἔξοδα καὶ δαπάνες

52. (...).

Γ. Τόκοι ὑπερημερίας

53. (...).

Γιά τοὺς λόγους αὐτούς τὸ Δικαστήριο ὁμόφωνα

1. Συνδέει μὲ τὴν οὐσία τῆς ὑπόθεσης τὶς ἐνστάσεις τῆς Κυβέρνησης σχετικά μὲ τὴν καθ' ὅλην ἀναρμο-

διότητα τῆς προσφυγῆς καὶ τὴν μή ἐξάντληση ὅλων τῶν ἐθνικῶν ἐνδίκων μέσων καὶ βοηθημάτων.

2. Κρίνει τὴν προσφυγή παραδεκτή.

3. Κρίνει ὅτι ὑπῆρξε παραβίαση τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου.

4. Κρίνει ὅτι τὸ ἐναγόμενο κράτος ὀφείλει νά ἀπόσχῃ ἀπό τὴν διεκδίκηση τῆς ἀποζημίωσης ἀπό τὴν ἀπαλλοτρίωση, πού ἥδη εἶχε ἐπιδικασθεῖ στούς προσφεύγοντες.

5. Κρίνει α) ὅτι τὸ ἐναγόμενο κράτος ὀφείλει νά πληρώσῃ σέ κάθε ἔναν ἀπό τούς προσφεύγοντες, ἐντός τριῶν μηνῶν ἀπό τότε πού θά καταστῇ ἡ ἀπόφαση δριστική, σύμφωνα μέ το ἀρθρ. 44 παρ. 2 τῆς Σύμβασεως, 10.000 Εὐρώ (δέκα χιλιάδες εὐρώ), λόγω ἡθικῆς βλάβης, σύν ὅποιοδήποτε φόρο, πού μπορεῖ νά εἶναι ἀποδοτέος. β) ὅτι ἀπό τὴν λήξη τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας καὶ ἔως τὴν καταβολή, τὸ ὡς ἄνω ποσό θά ἐπιβαρύνεται μέ ἐπιτόκιο ἵσο πρός τὸ δριακό ἐπιτόκιο χρηματοδοτήσεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κεντρικῆς Τράπεζας, πού ἴσχυει κατά τὴν περίοδο αὐτή, προσανημένο κατά τρεῖς ποσοστιαῖς μονάδες.

6. (...) Συνετάχθη στά γαλλικά καὶ ἐν συνέχειᾳ κοινοποιήθηκε τὴν 4ην Οκτωβρίου 2011 κατ' ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρ. 77 παρ. 2 καὶ 3 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Δικαστηρίου.

Σχόλιο

Μέ τὴν ἀνωτέρῳ ἀπόφαση τὸ ΕΔΑΔ διασαφηνίζει ὅτι ἡ σύγχυση, ἡ οἰκοθεν ἔλλειψη συνεργασίας μεταξύ τῶν δημόσιων ὑπηρεσιῶν καὶ ἡ προχειρότητα, συνθήκες ὑπό τίς ὅποιες δυστυχῶς ἐκδίδονται πολλές πράξεις διοικητικῶν ὀργάνων στὴν χώρα μας, δέν μποροῦν νά ἀποτελοῦν ἐφαλτήριο γιά τὴν ἐκ τῶν ὑστέρων ἀμφισβήτηση τοῦ κύρους τους ἀπό τὸ Ἰδιοτυπούμενο. Εἶναι γεγονός ὅτι μετά τὴν σύσταση τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους μετίζον μέρος τῶν τίτλων ἰδιοκτησίας γιά τὴν ἐκκλησιαστική περιουσία, λόγω τῆς ἰδιαιτερότητάς της, εἶναι συχνά ὑπουργικές ἀποφάσεις, προεδρικά ἡ βασιλικά διατάγματα καὶ ἄλλες συναφεῖς πράξεις τῆς Διοικήσεως. Κατά τὸ ΕΔΑΔ ἡ ἐγγενής παθογένεια τῆς ἐλληνικῆς δημόσιας διοικήσεως, ἐάν γινόταν ἀποδεκτή ὡς ἐπιχείρημα ἀμφισβητήσεως τοῦ κύρους διοικητικῶν πράξεων, θά ἔπληττε τὴν ἀσφάλεια δικαίου, ἡ ὅποια ἀποτελεῖ διεθνῶς βασική ἀρχή στό δίκαιο τῶν ἀκινήτων, θά μεγάλωνε τό αἴσθημα ἀνασφάλειας γιά τούς νόμιμους τίτλους

κτήσεως κυριότητας, τούς όποιους έχουν είς χεῖρας τούς τά έκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα, καί θά τά παρέσυρε σέ μιά άνενα προσπάθεια άποδείξεως -μέ πρωτότυπο τρόπο (δήλ. μέ χρησικησία)- τῆς κυριότητάς τους καί τελικά θά προσέβαλε τό δικαίωμα σεβασμοῦ τῆς ίδιοκτησίας οὓς, ὅπως κατοχυρώνεται στό ἄρθρο 1 τοῦ Π.Π.Π. τῆς Ε.Σ.Δ.Α.

Εἰδικότερα, τέθηκε ἐνώπιόν του Εύρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου ἡ περίπτωση τῆς ἀναγνωρίσεως δικαιούχου ἀποδημώσεως ἐκτάσεως λόγω ἀπαλλοτριώσεώς της, ὡς πρός τήν όποια ἔκταση ἀμφισβήτηκαν ἀπό τό Ἑλληνικό Δημόσιο οἱ προσκομιζόμενοι ἀπό τούς ἰδιώτες ίδιοκτητες τίτλοι κυριότητάς τους, μέ ἀπώτατη δικαιοπάροχο τούς Ιερά Μονή, τῆς όποιας τήν περιουσία διοικοῦσε ὁ Ο.Δ.Ε.Π. Τό Δημόσιο ἀμφισβήτησε ἀκόμα καί τήν ἰσχύ ἀποφάσεως τοῦ Υπουργοῦ Γεωργίας, ὁ όποιος εἶχε ἀδειοδοτήσει τήν ἐκποίηση τῆς ἐκτάσεως ὡς μοναστηριακῆς (ἀποδεχόμενος, ἄρα, ὅτι δέν ἀνήκει στό Ἑλληνικό Δημόσιο). Ἡ διερεύνηση τοῦ ΕΔΑΔ δέν ξεκινάει ex nihilo. Ἀντιθέτως, τό Δικαστήριο ἔχοντας ἔνα σταθερό corpus νομολογίας θέτει τήν ὑπό ἐξέταση ὑπόθεση ὑπό τό φῶς τοῦ γενικοῦ κανόνα τοῦ ἄρθρου 1 παρ. 1 τοῦ Π.Π.Π. τῆς Ε.Σ.Δ.Α. Εἶναι χαρακτηριστικό ὅτι τό Εύρωπαϊκό Δικαστήριο δέν ἀνεξήτησε τόν ἀληθῆ κύριο τῆς ἀπαλλοτριωθείσας ἐκτάσεως ἡ τήν ὁρθή ἀφαρμογή τοῦ ἐθνικοῦ δικαίου -αὐτό ἄλλωστε εἶναι ἀρμοδιότητα τῶν ἐθνικῶν δικαστηρίων-, ἀλλά ἐλέγχει ἐάν ἡ γενόμενη καί μή ἐλέγξιμη ἀφαρμογή τοῦ ἐλληνικοῦ δικαίου ἀπό τά ἡμεδαπά δικαστήρια προσβάλῃ τήν «ἀσφάλεια δικαίου», ὅπως αὐτή ὁρίζεται ἀπό σταθερές καί προβλέψιμες νομικές ἡ πραγματικές καταστάσεις. Οἱ προσκομιζόμενοι τίτλοι κυριότητάς καί ἡ νόμιμη ἐξέταση τῆς βασιμότητάς τους ἐντάσσονται ἀπό τό ΕΔΑΔ μέ ξεκάθαρη ἔμφαση στίς ἔννοιες τοῦ «ἀγαθοῦ», τῆς «ίδιοκτησίας» καί τῆς «εὔλογης προσδοκίας γιά προστασία», οἱ όποιες χρησιμοποιοῦνται δυναμικά ἀπό τόν δικαστή μέ στόχο τήν διεύρυνση τοῦ δικαιώματος προστασίας τῆς ίδιοκτησίας στόν εὐρωπαϊκό χώρο. Πράγματι, τό Δικαστήριο διαπιστώνει τήν ὑπαρξη εὔλογης προσδοκίας τῶν προσφευγόντων ίδιωτῶν γιά τήν προστασία τῆς περιουσίας τους, καθώς οἱ προσφεύγοντες εἶχαν ἀγοράσει μιά ἔκταση ἐπί τή πίστει προγενέστερων διαδοχικῶν συμβολαιογραφικῶν πράξεων νομίμως μεταγεγραμμένων, ἀλλά καί βασιζόμενοι ἐπί μιᾶς

ἀποφάσεως τοῦ Υπουργοῦ Γεωργίας, ἡ όποια ἐκδόθηκε κατ' ἐφαρμογή νόμου, πού ἀφοροῦσε τά μοναστηριακά ἀκίνητα, καί ἐπέτρεψε τήν ἐκποίηση τῆς ἐπίδικης περιουσίας. Τό Δικαστήριο χρησιμοποιεῖ ιδίως τήν ἀπόφαση τοῦ Υπουργοῦ Γεωργίας ὡς καθορέφτη τοῦ προϊσχύοντος νομικοῦ καθεστῶτος τῆς ἐπίδικης ἐκτάσεως, στήν διαμόρφωση τοῦ όποιου συνέβαλε μέ τήν διοικητική αὐτή πράξη τό Ἑλληνικό Δημόσιο, καί ώς μία «όμιλογία» τοῦ Δημοσίου ὅτι αὐτή ἡ ἔκταση ἐξ ἀρχῆς, ἦτοι πρό τῆς ἀποκτήσεώς της ἀπό τούς προσφεύγοντες ίδιωτες, δέν ἀποτελοῦσε τμῆμα δημόσιας περιουσίας (σκέψη 42 τῆς ἀποφάσεως). Μέ αὐτόν τόν τρόπο, τό ΕΔΑΔ ἀπαγκιστρώνεται ἀπό τήν περαιτέρω ἐξέταση τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς ἐκτάσεως ὡς ἀγροτολιβαδικῆς, τοῦ ἀπαρχαραπτού τῶν προβαλλόμενων ἐμπράγματων δικαιωμάτων τοῦ Δημοσίου καί τῶν ἄλλων συναφῶν προνομίων τῶν δημοσίων κτημάτων, τῶν όποιων ἀναμφισβήτητα χαίρει τό Κράτος δυνάμει τοῦ ἐθνικοῦ δικαίου καί τά όποια προνόμια τό ΕΔΑΔ δέν θεωρεῖ κατ' ἀρχήν ώς ἀδικαιολόγητα ἐν ὅψει τῶν διατάξεων τῆς Ε.Σ.Δ.Α. (σκέψη 38 ἀποφάσεως).

Τό Εύρωπαϊκό Δικαστήριο ἐμμένει στόν ἰσχυρισμό τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, μέ τόν όποιο αὐτή προσπαθεῖ νά ἀπαλλαχθῇ ἀπό τήν ἐκτελεστότητα καί τό κῦρος τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Υπουργοῦ Γεωργίας, προκειμένου νά θεμελιώσῃ τόν ἐξ ἀρχῆς δημόσιο χαρακτήρα τοῦ ἐπίδικου ἀκινήτου. Εἰδικότερα ἐλέγχει τήν δικαιολογία ὅτι τά δημόσια ὅργανα βρίσκονταν (κατά τό χρόνο ἐκδόσεως τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἔτος 1946) σέ πλήρη σύγχυση καί ἔλλειψη συνεργασίας μεταξύ τους ώς πρός τά ὅρια τῆς δημόσιας περιουσίας (σκέψη 43), ἐπιχείρημα, πού εἶχε γίνει δεκτό ἀπό τά ἐλληνικά δικαστήρια, ὅποτε ἀναγνωρίστηκε τό Δημόσιο ώς ίδιοκτήτης τῆς ἀπαλλοτριωθείσας ἐκτάσεως. Σέ αὐτό τό κρίσιμο σημεῖο χαράσσεται ἡ διαφορετική πορεία σκέψεως τοῦ Εύρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου ἀπό τά ἐθνικά Δικαστήρια. Κατά τό ΕΔΑΔ ἔνας τέτοιος ἰσχυρισμός, ὁ όποιος ἀποκαλύπτει τή χαμηλή ποιότητα τῶν διοικητικῶν θεσμῶν καί τήν ἀναποτελεσματικότητα τῶν μηχανισμῶν τοῦ ἐλληνικοῦ κράτους, δέν μπορεῖ νά προβάλλεται παραδεκτῶς καί βασίμως γιά νά ὁδηγήσῃ σέ στέρηση τῆς ίδιοκτησίας. Πολλῷ δέ μᾶλλον δέν μπορεῖ τή ζημία ἀπό τήν ἔλλειψη ὅργανώσεως τῆς δημόσιας διοικήσεως νά καλοῦνται νά ἀποκατα-

στήσουν οι πολῖτες, οι όποιοι άκολουθοῦν τήν νόμιμη διαδικασία γιά τήν ἀπόκτηση ἀκίνητης περιουσίας.

Ἡ ἐδῶ σχολιαζόμενη ἀπόφαση θά πρέπει νά διαβάζεται συνδυαστικῶς μέ τήν ἐπίσης σημαντική ἀπόφαση τοῦ ΕΔΑΔ «Βοντᾶς καὶ λοιποὶ κατά Ἑλλάδος» (ἀπόφαση τῆς 5.2.2009), ὅπου θεωρήθηκε ως ἀντίθετη μὲ τό ἄρθρο 1 Π.Π.Π. τῆς Ε.Σ.Δ.Α. ἡ κρίσις ἐλληνικοῦ δικαστηρίου, τό όποιο ἀπέρριψε ως ἄκυρους τίτλους ἰδιοκτησίας ἰδιωτῶν, πού κάλυπταν τά ἔτη ἀπό τό 1912 ἕως τό 1990 καί ἀγνόησε τήν ἔκθεση πραγματογνώμονα καί τά πολεοδομικά διαγράμματα, πού ἀνέφεραν τό ἀκίνητο ως ἰδιωτικό, θεώρησε δέ ως ἰδιοκτήτη τοῦ ἀκινήτου τόν τοπικό Δῆμο, διότι δέχθηκε βασιζόμενο σέ ἐμμαρτυρες ἀποδείξεις ὅτι τό ἀκίνητο εἶχε καταστεῖ κοινόχρηστο λόγω τῆς «ἀμνημονεύτου χρόνου ἀρχαιότητας» (vetustas κατά τό βυζαντινορωμαϊκό δίκαιο), δηλαδή τῆς διαθέσεώς του στήν κοινή χρήση γιά χρόνο πού κάλυπτε δύο ἀνθρώπινες γενεές, ἥτοι τουλάχιστον 80 ἔτη, πρό τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικα (23.2.1946). Τό ΕΔΑΔ θεώρησε ὅτι τά ἐλληνικά δικαστήρια ἐπιφόρτισαν τούς ἰδιοκτῆτες μέ τήν ὑποχρέωση νά ἀποδείξουν γεγονότα, πού προηγοῦνταν τῆς δημιουργίας τῶν τίτλων ἰδιοκτησίας τους, δηλαδή ὥφειλαν νά ἀποδείξουν ὅτι ἐπί 80 χρόνια, μεταξύ 1866 καί 1946 (ὅποτε εἰσήχθη ὁ ΑΚ), τό ἀκίνητό τους δέν εἶχε δοθεῖ στήν κοινή χρήση καί ὅτι ἡ ἀποδεικτική αὐτή ὑποχρέωση παραβίαζε τήν ἀπαίτηση σεβασμοῦ τῆς περιουσίας τους καί τήν ἀσφάλεια δικαίου, ἡ όποια ὅσον ἀφορᾶ τό ἐμπράγματο καθεστώς τῶν ἀκινήτων ἐρείδεται στήν ὑπαρξῇ ἔγγραφων τίτλων. Τό Δικαστήριο δέχθηκε ὅτι «...στίς περισσότερες σύγχρονες ἔννομες τάξεις τά περιουσιακά δικαιώματα εἶναι σαφῶς περιγεγραμμένα ἐκ τοῦ νόμου καί τό σύστημα τῶν τίτλων κυριότητας ὑφίσταται γιά νά ἔξασφαλίσῃ τήν ἀσφάλεια τοῦ δικαίου ως πρός τήν κυριότητα γῆς/οἰκοπέδων/ἀκινήτων. Σέ μεταγενέστερο χρονικά σημεῖο σέ αὐτούς τούς τίτλους κυριότητας μποροῦν οἱ κύριοι νά βασισθοῦν ὑπό τήν μορφή ἀποδεικτικοῦ στοιχείου περὶ τοῦ ὅτι τό οἰκόπεδο/τμῆμα γῆς ἀνήκει σέ αὐτούς. Τό γεγονός ὅτι στήν παροῦσα ὑπόθεση τά ἐθνικά δικαστήρια ἀγνόησαν συγκεκριμένα ἀποδεικτικά στοιχεῖα πού ἔδειχναν τήν κυριότητα τῶν προσφεγόντων καί τό γεγονός ὅτι κατέληξαν στό συμπέρασμα ὅτι τό ἀμφισβητούμενο οἰκόπεδο

εἶχε καταστεῖ μέρος τῆς ἀκίνητης περιουσίας τοῦ Δήμου ἐξ αἰτίας τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ προσφεύγοντες δέν ἦσαν σέ θέση νά ἀποδείξουν γεγονότα, τά όποια ἔλαβαν χώρα στό μακρινό παρελθόν, εἶναι κατά τήν ἀποψη τοῦ Δικαστηρίου καί μέσα στά πλαίσια τῶν περιστάσεων τῆς παρούσας ὑποθέσεως ἀντίθετο πρός τήν ἀρχή τῆς ἀσφάλειας τοῦ δικαίου καί ὅδηγησε σέ ἀδικία» (σκέψη 41, ἀπόφαση ΕΔΑΔ «Βοντᾶς κ.λπ. κατά Ἑλλάδος»).

*

Ἐπανερχόμενοι στήν σχολιαζόμενη ἀπόφαση, πρέπει νά τονισθῇ ὅτι ἀξιόλογη ἐπίσης πρωτοτυπία στό διατακτικό τῆς ἀποφάσεως συνιστᾶ ἡ (ἀντί τῆς ἐπιδικάσεως ἀποζημιώσεως σέ βάρος τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως) ἐντολή (κατά τό ἄρθρο 46 τῆς Ε.Σ.Δ.Α.) τοῦ Δικαστηρίου πρός τό Ἑλλ. Δημόσιο νά ἀπέχῃ καί νά μήν ζητήσῃ ἀπό τούς ἰδιῶτες προσφεύγοντες τήν ἐπιστροφή τῆς ἀποζημιώσεως, τήν όποιαν εἶχαν εἰσπράξει ἀπό τήν ἀπαλλοτρίωση τοῦ ἀκινήτου τους. Συμπερασματικά, τό Δικαστήριο μέ τήν ἀπόφασή του ἀπέδειξε τή βούλησή του νά ἐπεκτείνῃ τήν προστασία τοῦ δικαιώματος τῆς ἰδιοκτησίας καί στόν τρόπο μέ τόν όποιο ἔξετάζονται ἀπό τά ἐθνικά δικαστήρια οἱ προσκομιζόμενοι τίτλοι ἰδιοκτησίας, ὥστε νά μήν προκαλεῖται ματαίωση τῆς εὐλογῆς προσδοκίας (πρός σεβασμό τῆς περιουσίας), πού αὐτοί γεννοῦν στόν κάτοχό τους. Πολύ περισσότερο ὅταν τό ἵδιο τό κράτος ἔχει συμβάλλει σέ αὐτήν τήν προσδοκία μέ πράξεις τῶν ἀρμόδιων ὁργάνων του. Μέ διακριτικότητα καί σταθερότητα λοιπόν ἡ σχολιαζόμενη ἀπόφαση ἀναγνωρίζει ως δικαιολογημένα τά προνόμια, πού ἀπολαύουν τά δημόσια κτήματα λόγω τῆς διάσπαρτης φύσεως καί τής ἀδυναμίας ἐποπτείας τῆς δημόσιας περιουσίας, χωρίς νά παρασύρεται ὅμως σέ διάλογο μέ τό δημόσιο συμφέρον (πού ἐνδεχομένως, στήν ἀκραία σύλληψή του, θά ἄφηνε περιθώριο ἐκ τῶν ὑστέρων ἀμφισβητήσεως χρόνιων καί σταθερῶν καταστάσεων) καί θέτει τήν δυσκίνητη καί χρόνια παθογενή ἐλληνική δημόσια διοίκηση πρό τῶν εὐθυνῶν της, μή δεχόμενη ἀντιφατικούς ἴσχυρισμούς τοῦ Δημοσίου γιά τό κῦρος ὑφιστάμενων καί μή ἀνακληθεισῶν διοικητικῶν πράξεων του, οἱ όποιοι θά ὠδηγοῦσαν σέ διάψευση τῆς δικαιολογημένης ἐμπιστοσύνης τῶν πολιτῶν γιά τό κῦρος, τό τεκμήριο νομιμότητας καί τίς ἔννομες συνέπειες τῶν κρατικῶν πράξεων.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Κανονισμός περί τροποποίησεως τοῦ Κανονισμοῦ Λειτουργίας τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος «Κεντρικόν Ταμεῖον Εὐποίϊας» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

**Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Ἐχουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 29 παρ. 2 καὶ 59 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐπιφάνειας».

2. Τάς ὑποχρεώσεις τῆς Ποιμαινούσης Ἐκκλησίας, αἱ οποίαι ἀπορρέουν ἀπό τάς Εὐαγγελικάς Ἐπιταγάς, τούς Ἱερούς Κανόνας καὶ τούς Νόμους τοῦ Κράτους πρός τό Χριστεπώνυμον τῆς Ἐκκλησίας πλήρωμα.

3. Τάς ὑφίσταμένας κοινωνικάς καὶ πνευματικάς ἀνάγκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως.

4. Τόν Κανονισμόν συστάσεως καὶ λειτουργίας τοῦ «Κεντρικοῦ Ταμείου Εὐποίϊας» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως (Φ.Ε.Κ. 715/Β'/1972), ὅπως αὐτός τροποποιήθηκε (Φ.Ε.Κ. 2318/Β'/2008).

5. Τήν ὑπ' ἀριθμ. 19/19.1.2012 Ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ «Κεντρικοῦ Ταμείου Εὐποίϊας» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως.

6. Τήν ὑπ' ἀριθμ. 81/19.1.2012 Ἀπόφασιν καὶ τήν ὑπ' ἀριθμ. Φ. 36/107/3.2.2012 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμου.

7. Τήν ἀπό 8.2.2012 Γνωμοδότησιν τοῦ Εἰδικοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐπιφάνειας.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Τήν τροποποίησιν τοῦ Κανονισμοῦ λειτουργίας τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος «KENTRIKON TAMEION EYPOIISAS» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως, σύμφωνα μὲ τάς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κανονισμοῦ:

Κανονισμός
περί τροποποίησεως τοῦ Κανονισμοῦ Λειτουργίας

τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος «Κεντρικοῦ Ταμείου Εὐποίϊας» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως

Ἄρθρον 1

Εἰς τόν Κανονισμόν συστάσεως καὶ λειτουργίας τοῦ «Κεντρικοῦ Ταμείου Εὐποίϊας» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως (Φ.Ε.Κ. 715/ Β'/14.9.1972), ὅπως αὐτός ἐτροποποιήθη (Φ.Ε.Κ. 2318/Β'/ 13.11.2008), ἐπέρχονται οἱ ἔξης τροποποιήσεις:

α. Ἡ περίπτωση γ' τοῦ ἄρθρου 2 ἀντικαθίσταται ὡς ἔξης:

«γ) Ἡ οἰκονομική ἐνίσχυση τῶν φιλανθρωπικῶν καὶ εὔαγῶν ἰδρυμάτων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως, ὅπως τό Σταυρίδειο ἐκκλησιαστικό ἰδρυμα περιθάλψεως Χρονίας Πασχόντων «Ο Ἀγιος Κυπριανός», τό Ἰωακείμειο ἐκκλησιαστικό Γηροκομεῖο Ἀλεξανδρουπόλεως, ὁ Σταυρίδειος Ξενῶνας Φοιτητῶν «Ο Ἀγιος Στέφανος», ὁ βρεφονηπιακός σταθμός «Ο Ἀγιος Στυλιανός». Ἡ ἐνίσχυση αὐτή μπορεῖ νά ἐπεκταθεῖ καὶ σέ ιδρυματα ἢ ἀστικές μή κερδοσκοπικές ἐταιρίες πού ἔχουν συσταθεῖ ἢ πρόκειται νά συσταθοῦν ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη καὶ ἔμπεριέχουν στούς σκοπούς τούς τήν ἐνίσχυση τοῦ ταμείου ἀπό τά ἔσοδα τῶν δραστηριοτήτων τους».

β. Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 5 ἀντικαθίσταται ὡς ἔξης:

«1. Ὁ οἰκεῖος Μητροπολίτης ἔχει τήν ἀνώτατη κανονική καὶ διοικητική ἐποπτεία τοῦ Ταμείου καὶ εἶναι ἀρμόδιος νά ἀποφασίζει γιά κάθε ὑπόθεσην πού ἀφορᾶ στήν ὄργάνωση καὶ λειτουργία τοῦ Ταμείου, πήλην τῶν περιπτώσεων πού ὄριζει ἄλλως ὁ νόμος ἢ ὁ παρών Κανονισμός. Ὁ Μητροπολίτης, ὡς Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ., ἔχει τήν ἐποπτεία ὄργάνωσης, διοίκησης, λειτουργίας, διαχείρισης καὶ ἀξιοποίησης ἐν γένει τῶν περιουσιακῶν στοιχείων καὶ διάθεσης τῶν πόρων τοῦ Ταμείου καὶ συντονίζει τά μέλη τοῦ Δ.Σ. γιά τήν ὑλοποίηση τῶν σκοπῶν τοῦ Ταμείου. Ἐκπροσωπεῖ τό Ταμείο ἐνώπιον κάθε διοικητικῆς καὶ Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς καὶ ὁποιασδήποτε ἄλλης ἀρχῆς καὶ σέ ὅπεις τίς σχέσεις μέ ἄλλα ἰδρύματα, ὄργανο-

σμούς, νομικά καί φυσικά πρόσωπα, λαμβάνει γνώση
ὅλων τῶν εἰσερχομένων καί ἔξερχομενῶν ἐγγράφων
τοῦ ιδρύματος καί ύπογράφει ὅλη τὴν ἀληθιογραφία,
τά οἰκονομικῆς φύσεως ἔγγραφα, τά συμβόλαια καί τά
Πρακτικά τῶν Συνεδριάσεων τοῦ Δ.Σ., καταρτίζει τὴν
ἡμεροσία διάταξη αὐτῶν καί διευθύνει τὶς συζητήσεις.
Τὸν Πρόεδρο ἀπόντα ἡ κωλυόμενο ἀναπληροί πάντοτε
ὁ Πρωτοσύγκελος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Σὲ περίπτω-
ση πού καί ὁ ἀναπληρωτής κωλύεται ἡ ἀπουσιάζει, τὸν
Πρόεδρο ἀναπληροῖ μόνον κατά τὰς μή ἔχοντας οἰκονο-
μικό χαρακτῆρα πράξεις μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβου-
λίου, ὥριζόμενο διά ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου. Γιά τὴν
διενέργεια πράξεων οἰκονομικοῦ χαρακτῆρα ἐκ μέρους
τοῦ νομίμου ἀναπληρωτή τοῦ Προέδρου ἡ μέλος τοῦ
Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀπαιτεῖται εἰδική ἀπόφαση τοῦ
Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἡ ὁποία μπορεῖ νά ἔχει καί
διάρκεια ἐπ' ἀόριστο καί νά ισχύει μέχρι ἀνακλήσεως».

”Αρθρον 2

1. Ἡ ισχύς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀρχίζει ἀπό τὴν δημοσίευσή του στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.
2. Ο παρὼν Κανονισμός δημοσιεύεται ἐπίσης στὸ Ἐπί-
σημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος «ΕΚΚΛΗ-
ΣΙΑ».

”Αρθρον 3

Μέ τὸν παρόντα Κανονισμό οὐδεμίᾳ δαπάνη προκα-
λεῖται σὲ βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προ-
σώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως.

’Αθῆναι, 8 Φεβρουαρίου 2012

† Ο ’Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

’Ο Αρχιγραμματεύς

† Ο Διαυλείας Γαβριήλ

Κανονισμός Συστάσεως και Λειτουργείας της Νομικής Ύπηρεσίας της Ιερᾶς Μητροπόλεως Αλεξανδρουπόλεως

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

**Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Ἐξουσα ὑπ' ὅψει:

1. Τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 29 παρ. 2 καὶ 59 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος».

2. Τάς ύποχρεώσεις τῆς Ποιμαινούσης Ἐκκλησίας, αἱ ὁποίαι ἀπορρέουν ἀπό τάς Εὐαγγελικάς Ἐπιταγάς, τούς Ἱερούς Κανόνας καὶ τούς Νόμους τοῦ Κράτους πρός τὸ Χριστεπώνυμον τῆς Ἐκκλησίας πλήρωμα.

3. Τάς ύφισταμένας κοινωνικάς καὶ πνευματικάς ἀνάγκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως, καὶ εἰδικώτερον τίνη ἀνάγκην νομικής ύποστηρίξεως αὐτῆς καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων καὶ Ἰδρυμάτων πού ἀνήκουν εἰς αὐτήν.

4. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 83/1.3.2012 Πρᾶξιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμου.

5. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. Φ. 86/197/1.3.2012 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμου.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Τὴν σύστασιν Νομικής Ύπηρεσίας εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Ἀλεξανδρουπόλεως, ἡ ὁποία θά λειτουργῇ κατά τὰς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κανονισμοῦ:

Κανονισμός

**Συστάσεως καὶ Λειτουργείας τῆς Νομικής Ύπηρεσίας
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως**

Ἀρθρον 1 Σύσταση

Στὴν Ἱερά Μητρόπολη Ἀλεξανδρουπόλεως συνιστᾶται Νομική Ύπηρεσία, ὡς ἔξηρτημένη ύπηρεσία τοῦ Νομικοῦ Προσώπου (Ν.Π.Δ.Δ.) τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως.

Ἀποστολή τῆς Νομικής Ύπηρεσίας εῖναι ἡ νομική ἔξυ-

πηρέτηση καὶ ὑποστήριξη, ὡς καὶ ἡ παροχὴ πάσης φύσεως νομικῶν καὶ δικηγορικῶν ύπηρεσιῶν στὸ Νομικό Πρόσωπο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ στὰ Νομικά Πρόσωπα καὶ Ἰδρύματα πού ἀνήκουν σὲ αὐτήν, μὲ σκοπὸ τὴν διασφάλιση τῶν ἔννομων συμφερόντων αὐτῶν στὶς πάσης φύσεως δραστηριότητες καὶ συναπληγές τους.

Ἀρθρον 2

Οργανα τῆς Νομικῆς Ύπηρεσίας

Ἡ Νομική Ύπηρεσία ἀποτελεῖται ἀπό: α) τὸν Νομικό Σύμβουλο καὶ β) τὴν Γραμματεία.

Ἀρθρον 3 Νομικός Σύμβουλος

Ο Νομικός Σύμβουλος διορίζεται ἀπευθείας μέ Πράξη τοῦ Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ προσλαμβάνεται ἀπό τὸ Νομικό Πρόσωπο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μὲ σχέση ἔμμισθης ἐντολῆς ἀμειβόμενος μὲ πάγια μνηματία ἀντιμισθία, σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τοῦ Κώδικα περὶ Δικηγόρων.

Ο Νομικός Σύμβουλος εἶναι δικηγόρος παρ' Ἐφέταις ἡ παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ, μέλος τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀλεξανδρούπολης, μὲ ἄριστη ἐπιστημονική κατάρτιση καὶ δικαστηριακή ἐμπειρία.

Ἀρθρον 4

Ἀρμοδιότητες Νομικοῦ Συμβούλου

Ο Νομικός Σύμβουλος ἔχει τὶς ἀκόλουθες ἀρμοδιότητες:

α) Ἀναλαμβάνει τὴν μελέτη καὶ διεκπεραίωση τῶν ύποθέσεων ἐκείνων, τὶς ὁποῖς ἀναθέτει ὁ Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως, τὸν ὁποῖο ὑποχρεοῦται νά τηρεῖ ἐνήμερο σὲ κάθε στάδιο χειρισμοῦ αὐτῶν.

β) Συντάσσει γνωμοδοτήσεις καὶ παρέχει κάθε ζητούμενη γνώμην καὶ συμβουλή σὲ ὅλα τὰ τμήματα καὶ τὶς ύπηρεσίες τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως καθώς καὶ στὰ Νομικά Πρόσωπα καὶ Ἰδρύματα πού ἀνήκουν σὲ αὐτήν.

γ) Παρίσταται καὶ παρέχει τὶς νομικές συμβουλές του, ὁσάκις τοῦ ζητηθεῖ ἀπό τὸν Μητροπολίτη Ἀλεξανδρουπόλεως, κατά τὴν συνεδρίαση τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, τῶν Ἐπιτροπῶν καὶ τῶν ποιητῶν Ἐκκλησια-

στικών Όργάνων της Ιερᾶς Μητροπόλεως Αθεξανδρουπόλεως, τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων τῶν Ιερῶν Ναῶν αὐτῆς, τῶν Ἡγουμενοσυμβουλίων τῶν Ιερῶν Μονῶν, καθώς καὶ τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν Ἰδρυμάτων τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως.

δ) Παρακολουθεῖ καὶ διεξάγει ὅλες τίς δικαστικές ὑποθέσεις πού ἀφοροῦν στὸ Νομικό Πρόσωπο τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως καὶ τῶν Ἰδρυμάτων πού ἀνήκουν σέ αὐτήν.

ε) Παρίσταται καὶ ἐκπροσωπεῖ ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων, Δικαστικῶν καὶ Εισαγγελικῶν Ἀρχῶν, ὡς καὶ ἐνώπιον κάθε Διοικητικῆς Ἀρχῆς μὲ σκοπό τὴν ὑπεράσπιση τῶν συμφερόντων καὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Αθεξανδρουπόλεως καὶ τῶν Ἰδρυμάτων πού ἀνήκουν σέ αὐτήν. Δύναται νά παρίσταται καὶ νά ἐκπροσωπεῖ ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων, Δικαστικῶν καὶ Εισαγγελικῶν Ἀρχῶν, ὡς καὶ ἐνώπιον κάθε Διοικητικῆς Ἀρχῆς, τούς Ιερούς Ναούς, τίς Ιερές Μονές καὶ τά πλοιά Νομικά Πρόσωπα τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Αθεξανδρουπόλεως, μὲ σκοπό τὴν ὑπεράσπιση τῶν συμφερόντων καὶ τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, καὶ πάντοτε μὲ τὴν ἔγκριση τοῦ Μητροπολίτη Αθεξανδρουπόλεως.

σ) Ἐπιμελεῖται καὶ προγραμματίζει τίν ἄμεση παροχή συμβουλῶν πρός τούς Κληρικούς, οἱ ὁποῖοι ἀσκοῦν διοικητικά καθήκοντα στίς Ὑπηρεσίες τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Αθεξανδρουπόλεως μὲ σκοπό τὴν εὔρυθμη πλειονεργία τῶν Ὑπηρεσιῶν της.

ζ) Ἐρευνᾷ τούς τίθλους ἰδιοκτησίας τῶν ἀγοραζομένων, μισθωμένων, μεταβιβαζομένων ἀκινήτων καὶ γενικῶς ὅλων τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Αθεξανδρουπόλεως καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων καὶ Ἰδρυμάτων πού ἀνήκουν σέ αὐτήν.

η) Ἐπεξεργάζεται καὶ καταρτίζει ὅλες τίς συμβάσεις, ἐργολαβίες, συμβόλαια, διακρητίες, συμφωνητικά τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Αθεξανδρουπόλεως καὶ τῶν Ἰδρυμάτων πού ἀνήκουν σέ αὐτήν, σέ συνεργασία μὲ τὴν ἀρμόδια Ὑπηρεσία (Οἰκονομική, Τεχνική κ.π.).

θ) Συντάσσει ὅλα τά σχέδια συμβάσεων, προκρυτήσεων, κ.π. πού ύπογράφει ὁ Μητροπολίτης Αθεξανδρουπόλεως ἢ ὁ κατά νόμο ἔξουσιο δοτημένος ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.

ι) Παρακολουθεῖ τίν ὄρθη διεξαγωγή τῶν διαγωνισμῶν πού ἀφοροῦν σέ μεθέτες, ἔργα, προμήθειες καὶ ὑπηρεσίες.

ια) Παρέχει γνωμοδοτήσεις νομικοῦ περιεχομένου γιά ὅποιοδήποτε θέμα σχετικό μὲ τίν ὑλοποίηση καὶ διαχείριση τῶν ἔργων, μελετῶν, προμηθειῶν καὶ ὑπηρεσιῶν πού ὑλοποιεῖ ἢ προτίθεται νά ὑλοποιήσει ὁ φορέας καὶ γιά τό ὄποιο θά ζητηθεῖ ὑποστήριξη ὅπως: θεσμικό πλαίσιο ὑλοποιήσεως ἔργου, διαδικασία ἐπιλογῆς ἀναδόχου, τεύχη δημιοπρατήσεως, σύναψη συμβάσεως, κυρώσεις κ.π.

ιβ) Παρακολουθεῖ τίν ισχύουσα Νομοθεσία καὶ ἐνημερώνει τόν Μητροπολίτη Αθεξανδρουπόλεως.

ιγ) Τηρεῖ τούς φακέλλους τῶν δικαστικῶν ὑποθέσεων τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως καὶ τῶν Ἰδρυμάτων της.

”Αρθρον 5 Συνεργαζόμενοι Δικηγόροι

Ἡ παράσταση καὶ ἐκπροσώπηση ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων, Δικαστικῶν καὶ Εισαγγελικῶν Ἀρχῶν, ὡς καὶ ἐνώπιον κάθε Διοικητικῆς Ἀρχῆς μὲ σκοπό τὴν ὑπεράσπιση τῶν συμφερόντων καὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Αθεξανδρουπόλεως, τῶν Νομικῶν Προσώπων καὶ τῶν Ἰδρυμάτων πού ἀνήκουν σέ αὐτήν, δύναται νά γίνεται καὶ ἀπό δικηγόρους, στούς ὁποίους ὁ Νομικός Σύμβουλος ἀναθέτει τό χειρισμό τῶν ὑποθέσεων, πάντοτε μὲ τίν ἔγκριση τοῦ Μητροπολίτη Αθεξανδρουπόλεως, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου ἢ τῶν Ἡγουμενοσυμβουλίων τῶν Ιερῶν Μονῶν ἢ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων τῶν Ιερῶν Ναῶν, ἢ τῶν Συμβουλίων τῶν Νομικῶν Προσώπων ἢ τῶν Ἰδρυμάτων πού ἀνήκουν σέ αὐτήν. Οι ὑπηρεσίες πού παρέχονται ἀπό αὐτούς ἀμείβονται καθ’ ὑπόθεση, σύμφωνα μὲ τίς διατάξεις τοῦ Κώδικα περί Δικηγόρων.

Δύναται ἐπίστης νά ἀνατεθεῖ σέ δικηγόρους, ὁσάκις κρίνεται ἀπό τόν Μητροπολίτη Αθεξανδρουπόλεως ἀναγκαῖο, ἢ ἐπεξεργασία, ἢ κατάρτιση ὅπως καὶ ἡ παράσταση κατά τίν κατάρτιση τῶν σχεδίων συμβάσεων, συμβολίων, διακρητίεων ἢ ὅρων δημοπρασιῶν, σέ συνεργασία μὲ τίς ἀρμόδιες Ὑπηρεσίες τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως, ὁ ἐλεγχος τῶν τίθλων ἰδιοκτησίας τῶν ἀγοραζομένων, μισθωμένων ἢ μεταβιβαζομένων περιουσιακῶν στοιχείων τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Αθεξανδρουπόλεως καθώς καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων καὶ Ἰδρυμάτων πού ἀνήκουν σέ αὐτήν.

Οι δικηγόροι στούς ὁποίους τυχόν ἀνατίθεται ὁ χειρισμός κάθε ὑποθέσεως ὁφείλουν νά συνεργάζονται μὲ τόν Νομικό Σύμβουλο, καὶ νά τόν ἐνημερώνουν γιά τίν διεξαγωγή τῶν δικῶν καὶ τό χειρισμό τῶν πλοιῶν ὑποθέσεων πού τούς ἀνατίθενται, μὲ εἰδική ἐντολή.

”Αρθρον 6 Γραμματεία

Ἡ γραμματειακή ὑποστήριξη τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Αθεξανδρουπόλεως ἐνεργεῖται ἐπ’ ἀμοιβή ἀπό διοικητικό ὑπάλληλο, λαϊκό ἢ κληρικό, στόν ὁποῖο ἀνατίθενται τά σχετικά καθήκοντα μὲ ἀπόφαση τοῦ Μητροπολίτη Αθεξανδρουπόλεως καὶ περιθαμβάνουν τίν καθαρογραφή τῶν δικογράφων, τῶν γνωμοδοτήσεων καὶ τῶν πλοιῶν ἔγγραφων, τίν τίρηση τοῦ πρωτοκόλλου εἰσερχομένων καὶ ἐξερχόμενων ἔγγραφων, τίν τίρηση ἡμεροθηγίου δικῶν καὶ τοῦ ἐν γένει Αρχείου τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας. Σέ περίπτωση μή συ-

γκροτήσεως αύτοτελοῦς Γραμματείας στή Νομική Ύπορεσία, ή τελευταία ύποστηρίζεται γραμματειακά άπό τήν Γραμματεία τῆς Ι. Μ. Ἀλεξανδρουπόλεως.

”Αρθρον 7

Τροποποίηση ἡ συμπλήρωση τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, ἡ κατάργηση τῆς Νομικῆς Ύπορεσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, πραγματοποιεῖται μέ 'Απόφαση τοῦ Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως, ή ὅποια ἔγκρίνεται ἀπό τήν Ἱερά Σύνοδο καί δημοσιεύεται στήν Έφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καί τό Περιοδικό «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

”Αρθρον 8

Ἡ ίσχύς τῆς παρούσης ἀρχίζει ἀπό τή δημοσίευσή της στό περιοδικό «Ἐκκλησία» καί στήν Έφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

”Αρθρον 9

Ἡ ἀπόφαση αὐτή νά δημοσιευτεῖ στήν Έφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καί στό περιοδικό «Ἐκκλησία» καί νά γνωστοποιηθεῖ στίς Υπηρεσίες τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως, στό Γενικό Φιλόπτωχο Ταμεῖο, στά Νομικά Πρόσωπα καί στά Ἰδρύματα πού ύπαγονται σέ αὐτή. Ἡ ἔκδοση τῆς παρούσας δέν προκαλεῖ καμμία δαπάνη σέ βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως.

’Αθηναι, 6 Μαρτίου 2012

† Ο Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

’Ο Ἀρχιγραμματεύς

’Ο Διαυλείας Γαβριήλ

**Κανονισμός Συστάσεως, Διοικήσεως και Λειτουργίας
Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπό τήν ἐπωνυμίαν:
«Ἴδρυμα Περιθάλψεως Ἡλικιωμένων καί Χρονίων
Πασχόντων ἀτόμων «Ο Ἅγιος Λεωνίδας»
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καί Κυνουρίας**

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

**Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Ἐξουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τάς διατάξεις τῶν ἅρθρων 29 παρ. 2 καί 59 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος».
2. Τάς ύποχρεώσεις τῆς Ποιμανούσσης Ἐκκλησίας, αἱ ὁποίαι ἀπορρέουν ἀπό τάς Εὐαγγελικάς Ἐπιταγάς, τούς Ἱερούς Κανόνας καί τούς Νόμους τοῦ Κράτους πρός τό Χριστεπώνυμον τῆς Ἐκκλησίας πλήρωμα.
3. Τάς ύφισταμένας κοινωνικά καί πνευματικά ἀνάγκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καί Κυνουρίας.
4. Τάν ἀπό 18.2.2009 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καί Κυνουρίας.
5. Τάν ὑπ' ἀριθμ. 330/5.5.2006 Ἀπόφασιν καί τάν ὑπ' ἀριθμ. 75/26.1.2012 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. Ἀλεξάνδρου.
6. Τάν ἀπό 15.2.2012 Γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Τάν σύστασιν εἰς τάν Ἱεράν Μητρόπολιν Μαντινείας καί Κυνουρίας Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπό τήν ἐπωνυμίαν: «Ἴδρυμα Περιθάλψεως Ἡλικιωμένων καί Χρονίων Πασχόντων ἀτόμων «Ο Ἅγιος Λεωνίδας» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καί Κυνουρίας

Κανονισμός

Συστάσεως, Διοικήσεως καί Λειτουργίας
Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπό τήν ἐπωνυμίαν:
«Ἴδρυμα Περιθάλψεως Ἡλικιωμένων καί Χρονίων
Πασχόντων ἀτόμων «Ο Ἅγιος Λεωνίδας» τῆς Ἱερᾶς
Μητροπόλεως Μαντινείας καί Κυνουρίας

**”Αρθρον 1
Σύστασις - Ἐπωνυμία - Ἐδρα**

Eis tón Ἱεράν Μητρόπολιν Μαντινείας καί Κυνουρίας συνιστᾶται Ἐκκλησιαστικόν Ἰδρυμα, ὑπό τήν ἐπωνυμίαν: «Ἴδρυμα Περιθάλψεως Ἡλικιωμένων καί Χρονίων Πασχόντων ἀτόμων «Ο Ἅγιος Λεωνίδας», τό ὁποῖον θά λειτουργῇ ὡς ἔξιτημένη ὑπηρεσία τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ιδίας διαχειρίσεως καί μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρος. Ἐδρα τοῦ Ἰδρύματος ὥριζεται ἡ πόλις τοῦ Λεωνίδου, πρωτεύουσα τῆς Ἐπαρχίας Κυνουρίας καί διά τήν στέγασιν αὐτοῦ θά χρησιμοποιηθοῦν αἱ ὑπό ἀνέγερσιν πρός τοῦτο κτιριακές ἐγκαταστάσεις.

**”Αρθρον 2
Σφραγίς**

Tό Ἰδρυμα ἔχει δική του κυκλική σφραγίδα εἰς τήν ὁποίαν είναι γραμμένα κυκλοτερώς τά ἔξης: «ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ - ΙΔΡΥΜΑ ΠΕΡΙΘΑΛΨΕΩΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ “Ο ΑΓΙΟΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ”» καί εἰς τό ἑσωτερικόν τοῦ κύκλου φέρει τό ἔμβλημα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καί τό ἔτος ιδρύσεώς του 2011.

**”Αρθρον 3
Σκοπός**

Σκοπός τοῦ Ἰδρύματος είναι ἡ περίθαλψις εἰς αὐτό ἡλικιωμένων καί χρονίων πασχόντων ἀτόμων καταγομένων ἐκ τῆς περιοχῆς τῆς Κυνουρίας κατά πρῶτον καί ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν εἰσέτι κενές θέσεις δύνανται νά περιθάλπονται ἄτομα καί ἔξι ἑτέρων περιοχῶν καταγομένων, ἔως ὅτου συμπληρωθῇ ὁ ἀριθμός χωροπικότητος αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος είναι συνοδικῶς εἴκοσι πέντε (25) ἄτομα.

**”Αρθρον 4
Διοίκησις**

1. Τό Ἰδρυμα διοικεῖται ἀπό πενταμελές (5) Διοικητικόν Συμβούλιον, τό ὁποῖον συγκροτεῖται ἀπό:
  - α) Τόν ἑκάστοτε Μητροπολίτην Μαντινείας καί Κυνουρίας ὡς Πρόεδρον, ἀναπληρούμενον ἀπό τόν νόμιμον ἢ τόν ειδικῶς πρός τοῦτο ἐντεταθμένον ἀναπληρωτήν του.

β) Δύο (2) Κληρικούς της Ιερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας και Κυνουρίας όριζομένους ύπο τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου, μέ τὸν ἀναπληρωτὴν τούτων ἐκ τῶν ἐφημερίων τῶν ἐνοριῶν Νοτίου Κυνουρίας.

γ) Δύο (2) ηαΐκούς ἄνδρας ἢ γυναῖκας ἐκ τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας και Κυνουρίας και δῆ ἐκ τῆς πόλεως τοῦ Λεωνίδου, όριζομένους ἐπίσης ύπο τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου, μετά τῶν ἀναπληρωτῶν των, διακρινομένων διά τὴν εὔσεβειαν και τὰ φιλανθρωπικά τῶν αἰσθήματα.

2. Τὸ Δ.Σ. κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν αὐτοῦ ὅριζει ἐκ τῶν μελῶν τοῦ τὸν Γραμματέα και τὸν Ταμίαν αὐτοῦ.

3. Τὸ ἀξιώμα τοῦ Προέδρου και τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι τιμπτικόν και ἄμισθον, ἡ δέ θητεία αὐτοῦ εἶναι τριετής, δυναμένη νά ἀνανεωθῇ.

”Αρθρον 5

‘Αρμοδιότητες τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

Τὸ Διοικητικόν Συμβούλιον διοικεῖ τὸ Ἰδρυμα και φροντίζει διά τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν του. Εἶναι ἀρμόδιον διά τὴν ἐν γένει διαχείρισην τῶν ύποθέσεων τοῦ Ἰδρύματος, τὴν ὥποιαν διεξάγει αὐτοτελῆς, ὥστε νά μή συγχέπται μέ ἄλλας ὑπηρεσίας ἢ διαχειρίσεις Ἰδρυμάτων τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας και Κυνουρίας και συντάσσει τὸν Ἐσωτερικὸν Κανονισμὸν αὐτοῦ.

Εἰδικώτερον και ἐνδεικτικῶς:

α) Ἀποφασίζει γιά τὴν πρόσθιψιν και εἰσαγωγὴν τῶν γερόντων εἰς τὸ Ἰδρυμα.

β) Ὁρίζει τὰς διαφόρους ὑπηρεσίας και πειτουργίας τοῦ Ἰδρύματος ἀναλόγως πρὸς τὰς ἔκαστοτε ἀνάγκας και τοὺς ἐπιλεγμένους στόχους ἐντὸς τῶν σκοπῶν του.

γ) Ψηφίζει τὸν Προϋπολογισμὸν και Ἀπολογισμὸν Ἐσόδων και Ἐξόδων, τούς ὥποιους ύποβάλλει πρὸς ἔγκρισην εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας και Κυνουρίας.

δ) Ἐγκρίνει πᾶσαν δαπάνην τοῦ Ἰδρύματος και ἀποδέχεται ἢ ἀπορρίπτει κληρονομίας, κληροδοσίας, δωρεᾶς ἢ ἄλλας εἰσφορᾶς και δῆ ύπο ὅρων.

ε) Διορίζει και παύει ἄπαν τὸ προσωπικόν τοῦ Ἰδρύματος.

στ) Ἐξετάζει τὰ πειθαρχικά παραπτώματα τοῦ προσωπικοῦ και ἀποφασίζει ἀναλόγως.

ζ) Ἀποφασίζει ἐπὶ παντός θέματος διοικήσεως, διαχειρίσεως, ὁργανώσεως και πειτουργίας τοῦ Ἰδρύματος μή προβλεπομένου ύπο τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

η) Οἱ ἀποφάσεις τοῦ Δ.Σ. λαμβάνονται διά πλειοψηφίας κατόπιν γενομένης ψηφοφορίας και εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας ύπερισχύει ἢ ψῆφος τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου.

”Αρθρον 6

‘Αρμοδιότητες τοῦ Προέδρου

‘Ο Σεβασμιώτατος Πρόεδρος, ἐκτὸς ἀπό τὰς προαναφερθείσας ἀρμοδιότητάς του, ἐνεργεῖ και κατὰ τὰ κατωτέρω ὄριζόμενα:

α) Ἐκπροσωπεῖ τὸ Ἰδρυμα ἐνώπιον ὅλων τῶν Ἀρχῶν και ἐκκωρεῖ κατά περίπτωσιν τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς ἔτερον μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ..

β) Προσκαλεῖ τὸ Διοικητικόν Συμβούλιον και διευθύνει τὰς συνεδριάσεις του.

γ) Καταρτίζει τὰ θέματα τῆς Ἡμεροσίας Διατάξεως τῶν Συνεδρίων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

δ) Λαμβάνει γνῶσιν ὅλων τῶν εἰσερχομένων και ἔξερχομένων ἑγγράφων τοῦ Ἰδρύματος και ὑπογράφει ὅλην τὴν ἀληθινογραφίαν, τὰ οἰκονομικῆς φύσεως ἑγγραφα, τὰ συμβόλαια και τὰς συμβάσεις αὐτοῦ.

ε) Μεριμνᾷ διά τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

στ) Καταρτίζει μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Ταμίου τὸν Προϋπολογισμὸν και τὸν Ἀπολογισμὸν τοῦ Ἰδρύματος.

”Αρθρον 7

‘Αρμοδιότητες Ταμίου και Γραμματέως

1. Ό Ταμίας διενεργεῖ ὅλας τὰς διαχειριστικά - ταμιακά πράξεις εἰσπράξεων, πληρωμῶν κ.λπ., παρακολουθεῖ και καταχωρεῖ ὅλας τὰς σχετικάς πράξεις εἰς τὰ ἐπίσημα βιβλία τοῦ Ἰδρύματος, τὰ ὄποια τηρεῖ. Τὸ χρηματικόν ποσόν, τό ὄποιον πρέπει νά ἔχῃ ὁ Ταμίας εἰς τὰ χέρια τοῦ διά τὴν ἀντιμετώπισιν τρεχουσῶν ἀναγκῶν, καθορίζεται ἀπό τὸ Δ.Σ.

2. Ό Γραμματέας τηρεῖ τὰ πρακτικά τοῦ Δ.Σ. και μεριμνᾷ διά τὴν ύπογραφήν τους. Τηρεῖ τὸ πρωτόκολλον και ἐνημερώνει τὰ μπτῶν τοῦ Ἰδρύματος. Διεκπεραιώνει τὴν ἀληθινογραφίαν και φυλάσσει τὴν σφραγίδα τοῦ Ἰδρύματος.

”Αρθρον 8

Διευθυντής και ‘Αρμοδιότητες αὐτοῦ

Διά τοῦ παρόντος συνιστᾶται μία (1) θέσις Διευθυντοῦ τοῦ Ἰδρύματος.

α) Ό Διευθυντής διορίζεται και παύεται μέ ἀπόφασιν τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος, ἐκτελεῖ πάσας τὰς ἐντολὰς τοῦ Δ.Σ. και εἶναι ὑπεύθυνος διά τὴν καθήλωσην τοῦ Ἰδρύματος. Ό Διευθυντής δύναται νά εἶναι και μέλος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος.

β) Ό Διευθυντής, ὅταν δέν εἶναι μέλος τοῦ Δ.Σ. εἰσπρέπειται ἀνευ ψήφου τὰ θέματα τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, συνεργάζεται μετά τοῦ Ταμίου και τοῦ Γραμματέως διά τὰ θέματα ἐκάστου.

γ) Καθορίζει τὰ προγράμματα ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ και παρακολουθεῖ τὴν καθήλωσην τοῦ προσωπικοῦ.

δ) Ἐπέγχει τὰς παραβάσεις τῶν καθηκόντων τῶν ἐργαζομένων και ἐπιβάλλει τὴν ποινήν τῆς προφορικῆς ἢ ἑγγράφου ἐπιπλήξεως. Βαρύτερα παραπτώματα ἀναφέρει εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Πρόεδρον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου διά τὰ περαιτέρω.

ε) Ό Διευθυντής δύναται νά ἐκπροσωπῆ τὸ Ἰδρυμα εἰς τὰ Δικαστήρια και τὰ Δημοσίας Ἀρχάς, μετά ἀπό ἀπόφασιν τοῦ Δ.Σ.

„Αρθρον 9

Πόροι καί Διάθεσις αύτῶν

1. Πόροι τοῦ Ἰδρύματος εἶναι:

- a. Τά νοστήλεια ΟΓΑ, ΙΚΑ ἢ ἄλλων Ταμείων, εἰς τά ὅποια οἱ τρόφιμοι τοῦ Ἰδρύματος εἶναι ἀσφαλισμένοι.
- β. Οἱ συντάξεις τῶν περιθαλπομένων.
- γ. Κληροδοσίες ἢ κληρονομίες εὐγενῶν Δωρητῶν.
- δ. Ἐπιχορηγήσεις, δωρεέες καί ἄλλες προσφορές Νομικῶν ἢ φυσικῶν Προσώπων.
- ε. Ἔκτακτες ἐπιχορηγήσεις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.
- 2. Οἱ ἀνωτέρω πόροι διατίθενται μέ τά πόφασιν τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος διά:

  - a. Τὴν διαμονήν, διατροφήν, ιατροφαρμακευτικήν καί πᾶσαν ἐν γένει περίθαλψιν καί φροντίδα τῶν περιθαλπομένων.
  - β. Τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν δαπανῶν συντηρήσεως, ἐπισκευῆς καί ἀνακαίνισεως τοῦ κτηριακοῦ συγκροτήματος τοῦ Ἰδρύματος καί τῆς ἀκινήτου περιουσίας αὐτοῦ.
  - γ. Τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν τρεχουσῶν δαπανῶν διοικήσεως καί λειτουργίας τοῦ Ἰδρύματος.
  - δ. Τὴν προμήθειαν τοῦ ἀπαιτούμενου ἔξοπλισμοῦ καί ποιοῦν κινητῶν περιουσιακῶν στοιχείων καί ἀναλησίμων πρός κάλυψιν τῶν σχετικῶν ἀναγκῶν.
  - ε. Τὴν ἀμοιβήν καί τὰς ἀσφαλιστικάς - ἐργοδοτικάς εἰσφοράς τοῦ ὑπορετοῦντος ἐμμίσθου προσωπικοῦ, συμφώνως πρός τὰς διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας.
  - στ. Τὴν ἀπόδοσιν πάσης ἄλλης ὁφειλῆς τοῦ Ἰδρύματος ἢ ὅποια ἀναγράφεται εἰς τὸν ἐγκεκριμένον Προϋπολογισμόν καί τὴν κάλυψιν πάσης ἄλλης δαπάνης, ἢ ὅποια ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν τοῦ Ἰδρύματος.

„Αρθρον 10

Τηρούμενα Βιβλία

Τὸ Ἰδρυμα τηρεῖ τά παρακάτω βιβλία, τά ὅποια θεωροῦνται ὑπό τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως:

α) Βιβλίον πρωτοκόλλου εἰσερχομένων καί ἐξερχομένων ἐγγράφων.

β) Βιβλίον πρακτικῶν τοῦ Δ.Σ., στό ὅποιο καταχωροῦνται τά πρακτικά τῶν συνεδριάσεων αὐτοῦ καί ὅλαι αἱ ἀποφάσεις καί πράξεις του.

γ) Βιβλίον κινητῆς περιουσίας τοῦ Ἰδρύματος (χρεώγραφα, ειδικαὶ ἀξίαι κ.πλ.).

δ) Βιβλίον ἀκινήτου περιουσίας τοῦ Ἰδρύματος (κτηματοθέλγοι), τό ὅποιον πρέπει νά εἶναι θεωρημένον συμφώνως πρός ὅσα προβλέπει ἡ ισχύουσα νομοθεσία.

ε) Διπλότυπα ἐντάλματα Εἰσπράξεων καί Πληρωμῶν.

στ) Βιβλίον Ταμείου.

ζ) Τά ἀναγκαῖα βιβλία διά τίν παρακολούθησιν τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας καί τόν σκοπόν τοῦ Ἰδρύματος, ὅπως βιβλίον παρακολουθήσεως τῶν μισθώσεων, βιβλίον περιθαλπομένων τροφίμων, βιβλίον ἀποθή-

κης ὑποκοῦ, ἡμεροθέλγοιν λειτουργίας καί συμβάντων καθ' ἡμέραν κ.πλ., ἃπαντα θεωρημένα ὑπό τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καί Κυνουρίας.

„Αρθρον 11

Πανήγυρις Ἰδρύματος

Τὸ Ἰδρυμα ἔχει προστάτην του τόν Ἀγιον Λεωνίδαν καί πανηγυρίζει τήν Πέμπτην τῆς Ἐβδομάδος τοῦ Πάσχα.

Κατά τήν ἡμέραν αὐτήν τελοῦνται καί ιερά Μνημόσυνα πάντων τῶν κεκοιμημένων Εὔεργετῶν καί Δωρητῶν τοῦ Ἰδρύματος.

„Αρθρον 12

Κατάργησις τοῦ Ἰδρύματος

1. Ἐν οι σκοποί τοῦ Ἰδρύματος καταστοῦν ἀνέφικτοι ἢ ἂν θετεῖ ποτέ κριθῇ ὅτι δέν εἶναι ἀναγκαία πλέον ἡ λειτουργία του, ἐπειδή αἱ ἀνάγκαι τῆς Κοινωνίας καλύπτονται ίκανοποιητικῶς ἀπό τὸ Κράτος, εἴτε ἀπό ἄλλους κοινωνικούς φορεῖς, τότε τὸ Ἰδρυμα καταργεῖται δι’ ἀποφάσεως τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, κατόπιν εἰσηγήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καί τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

2. Εἰς περίπτωσιν διαβλύσεως τοῦ Ἰδρύματος οἱ κτηριακές αὐτοῦ ἐγκαταστάσεις ὡς καὶ ἄπασα ἡ κινητή καὶ ἀκίνητη περιουσία, τήν όποιαν θά ἔχῃ ἀποκτήση ἐκ δωρεῶν ἢ ἀγορῶν, ἀνήκουν αὐτοδικίας εἰς τήν Ιεράν Μητρόπολιν Μαντινείας καί Κυνουρίας.

„Αρθρον 13

Τροποποίησις τοῦ Κανονισμοῦ

‘Ο παρών Κανονισμός δύναται νά συμπληρωθῇ ἡ τροποποιηθῇ δι’ ἀποφάσεως τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, κατόπιν ὄμοφώνου ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπό τοῦ Μητροπολίτου καί δημοσιευμένης εἰς τήν Εφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

„Αρθρον 14

Ισχύς

1. Ή ισχύς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀρχίζει ἀπό τήν δημοσίευσίν του διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

2. Ο παρών Κανονισμός δημοσίευεται ἐπίσης καί εἰς τό επίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

„Αρθρον 15

Κάλυψις δαπάνης

‘Εκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ δέν προκαλεῖται οἰκονομική δαπάνη διά τό Δημόσιον ἢ τόν Προϋπολογισμόν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καί Κυνουρίας.

‘Αθηναι, 8 Φεβρουαρίου 2012

† Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

‘Ο Αρχιγραφματεύς

† Ο Διαυλείας Γαβριήλ

**Πρᾶξις 5089-2011/490/13.3.2012 περί μετατάξεως 'Υπαλλήλου
τῆς Ἱερᾶς Συνόδου στήν Ἱερὰ Μητρόπολη Κηφισίας,
'Αμαρουσίου καί 'Ωρωποῦ**

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

**ΠΡΑΞΙΣ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει:

1. Τάς διατάξεις τῶν παρ. 1 καί 3 τοῦ ἀρθρου 67 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 5/1978 (Φ.Ε.Κ. τ. Α' 3.4.1978) Κανονισμοῦ «Περὶ Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν 'Υπαλλήλων».
2. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΔΑΠ/Φ. 48/49/οικ. 25958/15.12.-2011 Ἐγκύκλιο τοῦ 'Υπουργείου Διοικητικῆς Μεταρρύθμισης καί Ἡλεκτρονικῆς Διακυβέρνησης.
3. Τὴν ἀπό 29.6.2011 αἵτησιν τοῦ Τακτικοῦ 'Υπαλλήλου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κ. Γεωργίου Κουκούτση, περί μετατάξεως του εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Κηφισίας, 'Αμαρουσίου καί 'Ωρωποῦ.
4. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 13/30.6.2011 Πρᾶξιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, 'Αμαρουσίου καί 'Ωρωποῦ.
5. Τὸ ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 664/2.9.2011 ἔγγραφον τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κηφισίας, 'Αμαρουσίου καί 'Ωρωποῦ κ. Κυρίλλου, περὶ ἀποδοχῆς τοῦ ὡς ἄνω αἰτήματος.

6. Τὸ ὑπ' ἀριθμ. 65/6.9.2011 Πρακτικόν τοῦ Τριμελοῦς 'Υπηρεσιακοῦ Συμβουλίου 'Υπαλλήλων Ἐκκλησιαστικῶν 'Οργανισμῶν.

7. Τὴν ἀπό 5.9.2011 Ἀπόφασιν τῆς Δ.Ι.Σ.,
8. Τὸ ὑπ' ἀριθμ. 32/15.2.2012 Ἀπόσπασμα Πρακτικοῦ τοῦ Τριμελοῦς 'Υπηρεσιακοῦ Συμβουλίου 'Υπαλλήλων Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καί Ἱερῶν Μητροπόλεων,

ΜΕΤΑΤΑΣΣΟΜΕΝ

Τὸν τακτικὸν ὑπάλληλον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐπιλάδος Γεώργιον Κουκούτσην εἰς κενὸν ὁργανικὴν θέσιν Κατηγορίας ΔΕ - Κλάδου ΔΕ Ὁδηγῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, 'Αμαρουσίου καί 'Ωρωποῦ, ὡς κεκτημένον τά τυπικά προσόντα καί ἐπί τῷ κατεχομένῳ βαθμῷ καί μισθῷ.

Ἡ δαπάνη μισθοδοσίας τοῦ μετατασσομένου ὑπαλλήλου θά βαρύνῃ τὸν Προϋπολογισμόν τοῦ αὐτοχρηματοδοτουμένου Ν.Π.Δ.Δ. τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, 'Αμαρουσίου καί 'Ωρωποῦ.

† Ο Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ο Ἀρχιγραμματεύς

Ο Διαυλείας Γαβριήλ

Πρᾶξις μετονομασίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας καὶ Ναούσης ώς «Ἱερά Μητροπόλεως Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας»

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΡΑΞΙΣ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει:

1. Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» (Φ.Ε.Κ. 146/Α' 31.5.1977).

Τούς Ἱερούς Κανόνας πᾶντας Ἀγ. Ἀποστόλων, ιζ' τῆς Δ' Οἰκουμ. Συνόδου, ἀπό τῆς Πενθέκτης Συνόδου, στ' τῆς ἐν Σαρδικῇ Συνόδου, νοτ', ρθ' τῆς ἐν Καρθαγένη Συνόδου,

Τίνι ὑπ' ἀριθμ. πρώτ. 348/2.11.2009 Πρότασιν - Εισήγησιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Βεροίας καὶ Ναούσης κ. Παντελεήμονος πρός τίνι Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος,

Τίνι ἀπό 5.11.2009 Ἐγκριτικήν Ἀπόφασιν τῆς Διαρκούς Ἱερᾶς Συνόδου.

Τίνι ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 267/16.3.2010 Πατριαρχικήν καὶ Συνοδικήν Πρᾶξιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Ἡ κατά τό ἄρθρον 11 πάρ. 1 ὑποπαρ. Β' στοίχ. β' τοῦ Ν. 590/1977 «Περί τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» συσταθεῖσα «Ἱερά Μητρόπολις Βεροίας καὶ Ναούσης» τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου, μετονομάζεται ως «Ἱερά Μητρόπολις Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας», ἐντεῦθεν δέ διά τοῦ φερωνύμου ιστορικοῦ τίτλου «Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας» μνημονεύεται καί ὑπογράφεται ὁ ἐπιχώριος Μητροπολίτης Βεροίας καὶ Ναούσης.

Ἡ παροῦσα νά δημοσιευθῇ διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ἐπισήμου Δελτίου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἐκ τῆς παρούσης Ἀποφάσεως δέν προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Δημοσίου ἢ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 8ῃ Μαρτίου 2012

† Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ο Αρχιγραμματεύς

Ο Διαυλείας Γαβριήλ

**Κανονισμός ύπ' ἀριθμ. 232/2012
 «Περί συστάσεως καί λειτουργίας τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος
 τοῦ Ἅγίου Νεκταρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων,
 Νεαπόλεως καί Θάσου»**

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ
 ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

”Εχουσα ύπ’ ὅψει:

1. Τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, παράγρ. 4 καὶ 59, τοῦ ν.590/1977 «περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος»,
 2. Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Κανονισμοῦ 8/1979 «περί Ἱερῶν Ναῶν καί Ἐνοριῶν»,

3. Τὴν ἀνάγκην καθλιεργείας τοῦ λειτουργικοῦ καί λατρευτικοῦ βίου καί ἀναπτύξεως τῆς πρὸς τοὺς Ἅγιους τῆς Ἑκκλησίας ἡμῶν τιμῆς καί ιδίως τῆς διατηρόσεως τῆς παρά τῷ λαῷ εὐλαβείας πρὸς τὸν λαοφιλῆ Ἀγιον Νεκτάριον, καθώς καί τῆς ὑποστηρίξεως καί ἐνισχύσεως τοῦ πνευματικοῦ, φιλανθρωπικοῦ καί ιεραποστολικοῦ ἔργου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως,

4. Τὴν ὑπ’ ἀριθμ. 249/5.12.2011 Πρᾶξιν καί τὴν ὑπ’ ἀριθμ. 28/5.1.2012 Πρότασιν του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου κ. Προκοπίου.

5. Τὴν ἀπό 11.1.2012 Γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Γραφείου τῆς Νομικῆς Υπηρεσίας τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος.

6. Τὴν ἀπό 12.1.2012 Ἐγκριτικήν Ἀπόφασιν τῆς Δ.Ι.Σ.

ΨΗΦΙΖΕΙ

Τὸν ύπ’ ἀριθμ. 232/2012 Κανονισμὸν ἔχοντα οὕτω:

Κανονισμός ύπ’ ἀριθμ. 232/2012

«Περί συστάσεως καί λειτουργίας τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος τοῦ Ἅγιου Νεκταρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου».

**”Αρθρον 1
 ”Ιδρυσις**

’Ο Ἱερός Ναός τοῦ ἐν Ἀσπρῃ Ἀμμῷ Καβάλᾳ, ὁ ἐπ’ ὄνόματι τοῦ ἐν ἀγίοις Πατρός ἡμῶν Νεκταρίου Ἐπισκόπου Πενταπόλεως τοῦ θαυματουργοῦ, κείμενος εἰς τὰς πρὸς Ἀνατολάς παρυφάς τῆς πόλεως Καβάλᾳ, λειτουργῶν ἀπό ἑτῶν τακτικῶς καί συγκεντρώνων πλήθη

εὐλαβῶν προσκυνητῶν, διά τὰς ἐν αὐτῷ Ἱερᾶς εἰκόνας καί ἐκκλησιαστικά κειμήλια, καθίσταται Ἱερόν Προσκύνημα καί ἴδιον Νομικόν Πρόσωπον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ὑπό τὴν ἐπωνυμίαν: «Ἴερόν Προσκύνημα Ἅγιου Νεκταρίου», ὑπαγόμενον πνευματικῶς καί διοικητικῶς εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου.

**”Αρθρον 2
 Σκοπός**

Σκοπός τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος εἶναι:

1) Ἡ καθλιεργεία τοῦ λειτουργικοῦ καί λατρευτικοῦ βίου, ἡ ἀνάπτυξις τῆς πρὸς τοὺς ἄγιους τῆς Ἑκκλησίας ἡμῶν τιμῆς καί ἡ διατήρησις τῆς παρά τῷ λαῷ εὐλαβείας πρὸς τὸν λαοφιλῆ Ἀγιον Νεκτάριον.

2) Ἡ υποστήριξις καί ἡ ἐνίσχυσις τοῦ πνευματικοῦ, φιλανθρωπικοῦ καί ιεραποστολικοῦ ἔργου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου.

**”Αρθρον 3
 Διοίκησις**

1. Τό Ἱερόν Προσκύνημα τελεῖ ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν καί τὸν ἔλεγχον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου καί διοικεῖται ὑπὸ πενταμελοῦς (5μελοῦς) Διοικούστος Ἐπιτροπῆς, ὁρίζομέντος διά Πράξεως τοῦ Μητροπολίτου καί ἐγκρινομένου ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτικοῦ Συμβουλίου ὡς ἀκολούθως:

α) Ἐκ τοῦ ἑκάστοτε Μητροπολίτου Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου ὡς Προέδρου, ἀναπληρωμένου ὑπὸ τοῦ ύπ’ αὐτοῦ ὁρίζομένου Κληρικοῦ.

β) Ἐξ ἑνὸς Κληρικοῦ, εἰς ὃν ἀνατίθεται ἡ ἐξυπηρέτησις τῶν λειτουργικῶν καί λατρευτικῶν ἀναγκῶν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος.

γ) Ἐκ τριῶν λαϊκῶν μελῶν, ἕτοι: ἑνὸς μετά τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ, ἐκ τῶν μελῶν τῆς νομίμου ὑφισταμένης καί λειτουργούσης Θρακικῆς Ἐστίας Καβάλᾳς καθ’ ὑπόδειξιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς, ἑνὸς, μετά τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ, ἐκ τῶν μελῶν τοῦ νομίμου ὑφισταμένου καί λειτουργούντος Συλλόγου Σαρακατσαναίων Νομοῦ Καβάλᾳς καθ’ ὑπόδειξιν τοῦ Διοικητι-

κού Συμβουλίου αύτοῦ καί ἐνός, μετά τοῦ ἀναπληρωτοῦ αύτοῦ, ἐκ τῶν εὐθαδίων καὶ εὐϋπολήπτων πολιτῶν τῆς Καβάλας, ἐπιλεγομένων ὑπό τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, ἐπί τετραετῇ θητείᾳ δυναμένου νά ἀνανεώται.

Τό ἀξίωμα τῶν μελῶν τῆς Δ.Ε. εἶναι τιμητικόν καί ἄμισθον.

2. Ἡ Διοικούσα Ἐπιτροπή κατά τὴν πρώτην αὔτην συνεδρίαν, ἐκλέγει ἐκ τῶν μελῶν αὔτης τὸν Ἀντιπρόεδρον, τὸν Γραμματέα καὶ τὸν Ταμίαν. Συνεδριάζει συγκαλουμένη ὑπό τοῦ Προέδρου κατά τὴν κρίσιν αύτοῦ καὶ κατὰ τὰς ἔκαστοτε ἀναφυομένας ἀνάγκας.

3. Ἡ Διοικούσα Ἐπιτροπή εύρισκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρισταμένων ἀπαραιτήτως τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ὁρίζομένου ἀναπληρωτοῦ αύτοῦ καὶ δύο (2) τούλαχιστον ἐκ τῶν μελῶν αὔτης. Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφίαν τῶν παρόντων, ἐν ἰσοψηφίᾳ δέ νικᾶ ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

4. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Διοικούσσας Ἐπιτροπῆς ὑποβάλλονται πρός ἔγκρισιν εἰς τὸ Μητροπολιτικόν Συμβούλιον, ἐφαρμοζομένων ἀναλογικῶς τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ 8/1979 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν».

”Αρθρον 4

Ἐκπροσώπησις - Ἀρμοδιότητες

1. Τό Νομικόν Πρόσωπον τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος ἐκπροσωπεῖται νομίμως εἰς πᾶσαν σχέσιν μετά παντός φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου, ὡς καὶ ἐνώπιον πάστος διοικητικῆς ἢ δικαστικῆς Ἀρχῆς ὑπό τοῦ Προέδρου τῆς Διοικούσσας Ἐπιτροπῆς ἢ ὑπό τίνος μέλους τῆς Διοικούσσας Ἐπιτροπῆς ὁρίζομένου ὑπ' αὐτῆς.

2. Ὁ Πρόεδρος ὑπογράφει πᾶν ἔξερχομενον ἔγγραφον καὶ συνυπογράφει τά γραμμάτια εἰσπράξεως, τά ἐντάλματα πληρωμῆς, καὶ τὰς πάστος φύσεως συμβάσεις τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος.

3. Ὁ Γραμματεύς τηρεῖ τό Βιβλίον Πρωτοκόλλου, τό Βιβλίον Πρακτικῶν, καὶ ὑπογράφει μετά τοῦ Προέδρου τά Πρακτικά.

4. Ὁ Ταμίας τηρεῖ τά ἀναφερόμενα εἰς τὸν παρόντα Κανονισμόν διαχειριστικά βιβλία καὶ ὑπογράφει μετά τοῦ Προέδρου αὐτά.

5. Ὁ ἀσκῶν καθήκοντα Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος τηρεῖ τά Βιβλία τῶν τελουμένων εἰς τὸ Ι. Προσκύνημα Μυστηρίων.

6. Ἰδιαιτέρως ἡ Διοικούσα Ἐπιτροπή ἀσκεῖ τὰς ἀκολούθους ἀρμοδιότητας:

α. Διοικεῖ καὶ διαχειρίζεται τὴν ἐν γένει περιουσίαν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος.

β. Καταρτίζει τὸν προϋπολογισμόν καὶ ἀπολογισμόν αὐτοῦ, τούς ὁποίους ὑποβάλλει πρός ἔγκρισιν εἰς τὸ Μητροπολιτικόν Συμβούλιον.

γ. Μεριμνᾷ διά τὴν εὕρυθμον λειτουργίαν αὐτοῦ.

δ. Ἀποφασίζει διά τὴν πρόσληψιν καὶ τὴν ἀντιμισθίαν τοῦ ἀναγκαιούντος λαϊκοῦ ὑπηρετούντος προσωπικοῦ.

ε. Φροντίζει διά τὴν ἀξιοποίησιν τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος.

στ. Ἀποφασίζει ἐπί παντός ἐτέρου ζητήματος, τό διόπιον δέν προβλέπεται εἰς τὸν παρόντα Κανονισμόν.

ζ. Ἐνεργεῖ τὰ δέοντα διά τὴν πραγμάτωσιν τῶν σκοπῶν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος.

η. Μεριμνᾷ διά τὴν ἐπακριβῆ τήρησιν καὶ ἐφαρμογήν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

”Αρθρον 5

Τηρούμενα Βιβλία

1. Εἰς τὸ Ἱερόν Προσκύνημα τηροῦνται τὰ κάτωθι Βιβλία:

α) Βιβλίον Πρωτοκόλλου.

β) Βιβλίον Πρακτικῶν τῆς Διοικούσσας Ἐπιτροπῆς.

γ) Βιβλίον Ταμείου (ἡμερολόγιον ἐσόδων καὶ ἔξόδων).

δ) Διπλότυπα Γραμμάτια Εἰσπράξεως.

ε) Διπλότυπα Ἐντάλματα Πληρωμῶν.

στ) Βιβλίον τιμαλφῶν, ἀφιερωμάτων καὶ λοιπῶν κινητῶν περιουσιακῶν στοιχείων καὶ Βιβλίον Κτηματολογίου, εἰς τὸ διόπιον καταγράφονται ἀπαντά τὰ ἀκίνητα περιουσιακά στοιχεῖα τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος.

η) Βιβλία τῶν τελουμένων ἐν τῷ Ναῷ Γάμων καὶ Βαπτίσεων.

2. Τὰ τηρούμενα βιβλία τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος ἀριθμοῦνται κατά φύλλουν καὶ θεωροῦνται ὑπό τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου.

”Αρθρον 6

Πόροι

Πόροι τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος εἶναι:

α) Αἱ εἰσπράξεις ἐκ κηροπωλησίας, ἐκ δίσκων, κυτίων, καὶ ιεροτελεστιών.

β) Δωρεάί, προσφοράί, κληρονομίαι, κληροδοσίαι καὶ πάστος φύσεως ἀφιερώσεις καὶ εἰσφοράι πιστῶν.

γ) Αἱ πρόσοδοι ἐκ τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας καὶ αἱ ἐπιχορηγήσεις ἐξ οἰουδήποτε φορέως, Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ.

”Αρθρον 7

Διάθεσις πόρων

Τὰ ἔσοδα τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος διατίθενται:

α) Διά τὴν συντήρησιν, τὸν ἔξωραϊσμόν καὶ τὸν εὔπρεπισμόν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καὶ τοῦ περιβάλλοντος κώρου μετά τῶν πέριξ αὐτοῦ κτισμάτων τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος.

β) Διά τὴν μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος.

γ) Διά τὴν καταβολήν τῶν νομίμων ὑποχρεώσεων αὐτοῦ.

δ) Διά τίν ενίσχυσιν τοῦ πνευματικοῦ, φιλανθρωπικοῦ καὶ ἐν γένει κοινωνικοῦ ἔργου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου.

ε) Διά τό Συνοδικόν Μέγαρον ποσοστόν πέντε ἐπί τοῖς ἑκατόν (5%) ἐπί τῶν ἀκαθαρίστων ἐσόδων αύτοῦ (Κανονισμός Ἱερᾶς Συνόδου ύπ' ἀριθμ. 102/1998).

”Αρθρον 8 Προσωπικόν

Διά τήν εὕρυθμον ἀνειτουργίαν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος συνιστῶνται αἱ κάτωθι θέσεις:

α) Μία (1) θέσις Ἐφημερίου, ὥριζομένου κατά τήν κρίσιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου ἐκ τῶν ὑπορετούντων παρά τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου, ἢ ἐκ περιτροπῆς ἐφημέριος ἐκ τῶν ὑπορετούντων εἰς γειτονικάς ἐνορίας Ἱερέων, ἢ υπό τίνος τῶν συνταξιούχων Πρεσβυτέρων.

β) Δύο (2) θέσεις Ἱεροψαλτῶν καὶ μία (1) θέσις Νεωκόρου.

”Αρθρον 9 Σφραγίς

Τό Ἱερόν Προσκύνημα ἔχει ιδίαν κυκλικήν σφραγίδα φέρουσαν εἰς τόν κέντρον τήν είκόνα τοῦ Ἀγίου Νεκταρίου καὶ πέριξ εἰς δύο κύκλους τάς φράσεις: «ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΦΙΛΙΠΠΩΝ, ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΘΑΣΟΥ» - «ΙΕΡΟΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΑΓΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ».

”Αρθρον 10

Ἀπλαγή τοῦ κανονικοῦ καὶ νομικοῦ καθεστώτος

1. Ἀπλαγή τοῦ κανονικοῦ καὶ νομικοῦ καθεστώτος τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος ὡς καὶ ἡ τροποποίησις τοῦ

παρόντος Κανονισμοῦ γίνεται κατόπιν ὁμοφώνου ἀποφάσεως τῆς Διοικούσσης Ἐπιτροπῆς, ἐπικυρουμένης ὑπό τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου καὶ ἀκολούθως ψηφίσεως τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τελικῆς ἐγκρίσεως ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος, τῆς Συνοδικῆς ταύτης Ἀποφάσεως δημοσιευμένης διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἐπίσημου Δελτίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος Περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

2. Εἰς τίν περίπτωσιν τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθμ. 1 παραγράφου τά τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας αὐτοῦ, ρυθμίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου.

”Αρθρον 11 Ισχύς τοῦ Κανονισμοῦ

Ἡ ισχύς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἄρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τό ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

”Αρθρον 12 Κάλυψις δαπάνης

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ δὲν προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8ῃ Μαρτίου 2012

† Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ο Αρχιγραμματεύς
Ο Διαυλείας Γαβριήλ

Κανονισμός ύπ' ἀριθμ. 233/2012

«Περί ἀνακηρύξεως ὡς προσκυνηματικοῦ, λειτουργίας, διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τοῦ ἱστορικοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Ἁγίων Ἀποστόλων Καλαμάτας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας»

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

“Εχουσα ὑπ’ ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 παρ. 4 καὶ 59 τοῦ N. 590/1977 «Περί τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» (Φ.Ε.Κ. Α' 146/1977).
2. Τὴν ὑπ’ ἀριθμ. 612/3.11.2011 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας.
3. Τὴν ὑπ’ ἀριθμ. 132/12/15.11.2011 Ἀπόφασιν καὶ τὴν ὑπ’ ἀριθμ. 44/12/3.1.2012 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου.
4. Τὴν ἀπό 8.2.2012 Γνωμοδότησιν τῆς Νομικῆς Υπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος.
5. Τὴν ἀπό 12.1.2012 Ἐγκριτικήν Ἀπόφασιν τῆς Διαρκούς Ἱερᾶς Συνόδου.

ΨΗΦΙΖΕΙ

Τὸν ὑπ’ ἀριθμ. 233/2012 Κανονισμὸν ἔχοντα οὕτω:

Κανονισμός ύπ’ ἀριθμ. 233/2012
«Περί ἀνακηρύξεως ὡς προσκυνηματικοῦ,
λειτουργίας, διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως
τοῦ ἱστορικοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Ἁγίων Ἀποστόλων Καλαμάτας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας».

“Ἀρθρον 1

‘Ο ἱστορικός καὶ παλαιόφατος Ἱερός Ναός τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Καλαμάτας, πού ἀνακηρύχθηκε προσκυνηματικός μέ τὴν ὑπ’ ἀριθμ. 612/3.11.2011 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας, ὑπάρχει ἀπό τοῦ 12ου αἰῶνος Ἱερός Ναός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας, εἰς ὃν κατά τὸ ἔτος 1821 (23ης Μαρτίου) ἐτελέσθη δοξολογία ἐπὶ τῇ ἀπελευθερώσει τῆς πόλεως τῆς Καλαμάτας ἀπό τὸν τουρκικὸν ζυγόν, μέ ἀκτινοβολίᾳ προσκυνήματος στὸν εὐρύτερο περιοχή. Εἰς τὸ ἔχης θά ἀποτελεῖ Νομικό Πρόσωπο Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, κατά τὴν διάταξην τοῦ ἄρθρου 1 παρ.

4 τοῦ Νόμου 590/1977, μέ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἴερόν Προσκύνημα Ἁγίων Ἀποστόλων Καλαμάτας» μέ ἐπίκεντρο τὸν παλαιό Ἱερό Ναό Ἁγίων Ἀποστόλων. Ἐχει κυκλική σφραγίδα, πού φέρει στὸ κέντρο γραμμική παράσταση τὸ σκαρίφημα τοῦ ἵερου ναοῦ καὶ γύρω τίς πλέξεις: «ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ * ΙΕΡΟΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ», καὶ ὑπάγεται πνευματικά καὶ διοικητικά στὸν Ἱερά Μητρόπολη Μεσσηνίας.

“Ἀρθρον 2

Σκοπός τοῦ ἀνωτέρῳ Ἱεροῦ Προσκυνήματος εἶναι ἡ καλλιέργεια, ἡ προαγωγή καὶ ἡ ἐνίσχυση τοῦ λειτουργικοῦ, θεολογικοῦ, ἐποικοδομητικοῦ, ἐκπαιδευτικοῦ, πνευματικοῦ, φιλανθρωπικοῦ, ἐπικοινωνιακοῦ, πολιτιστικοῦ καὶ τοῦ ἐν γένει ἱεραποστολικοῦ ἔργου τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας τῆς Μητροπολιτικῆς Περιφερείας Μεσσηνίας.

“Ἀρθρον 3

Μέσα σε γιά τὴν ἐπίτευξη τοῦ σκοποῦ εἶναι ἐνδεικτικά:

α) Ἡ ἀνελπίδης τέλεση τῶν Ἁγίων Μυστηρίων καὶ τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, κατά τὴν τάξην καὶ παράδοση τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

β) Ἡ διοργάνωση, στὶς αἱθουσαῖς τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας δράσεων, διαλέξεων, σεμιναρίων, συνεδρίων καὶ ἀληθῶν παρεμφερῶν ἐκδηλώσεων θεολογικοῦ, ἐκπαιδευτικοῦ, πνευματικοῦ, φιλανθρωπικοῦ καὶ πολιτιστικοῦ περιεχομένου.

γ) Ἡ ἀνάδειξη, κατάρτιση καὶ οἰκονομική στήριξη στελεχῶν γιά τὴν ἐπάνδρωση τῶν τομέων ιεραποστολικῆς καὶ κοινωνικῆς δράσεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας (Κατηχητικά Σχολεῖα, Νεανικές Συντροφίες, Κατασκηνώσεις, “Ἐντυπος Λόγος, Ποιλιτιστικές ἐκδηλώσεις, συμμετοχή σὲ διεκκλησιαστικές καὶ διεθνεῖς Ὁρθόδοξες Οργανώσεις Νεολαίας κ.ἄ.).

“Ἀρθρον 4

α) Τὸ Ἱερό Προσκύνημα Ἁγίων Ἀποστόλων Καλαμάτας τελεῖ ὑπὸ τὴν ἅμεσην ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχο τῆς

Ίερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας καί διοικεῖται ἀπό πενταμελῆ Διοικοῦσα Ἐπιτροπή.

β) Τή Διοικοῦσα Ἐπιτροπή ἀπαρτίζουν: Ὁ ἔκαστοτε Μητροπολίτης Μεσσηνίας, ὡς Πρόεδρος, καί τέσσερις (4) κληρικοί ἢ λαϊκοί ἄνδρες ἢ γυναῖκες μέ τούς ἀναπληρωματικούς τους. Ὁ ἔνας ἀπό τούς κληρικούς ὥριζεται, μέ Πράξη τοῦ Προέδρου, ἀντιπρόεδρος τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς καί προεδρεύει ὅταν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ἀπουσιάζει ἢ κωλύεται νά παραστεῖ στίς συνεδριάσεις της.

γ) Τά τέσσερα τακτικά καί ἀναπληρωματικά Μέλη τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς, διορίζονται μέ πρόταση τοῦ Μητροπολίτου ἀπό τό Μητροπολιτικό Συμβούλιο, γιά τριετή θητεία. Τό ἀξίωμά τους εἶναι τιμπτικό καί ἀμισθο καί μπορεῖ νά ἐπαναδιορισθοῦν σ' αὐτό.

δ) Η Διοικοῦσα Ἐπιτροπή βρίσκεται σέ ἀπαρτία μέ τήν παρουσία τριών τουλάχιστον μελών, οι δέ ἀποφάσεις της λαμβάνονται κατά πλειοψηφία τῶν παρόντων. Σέ περίπτωση ισοψηφίας νικᾶ ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

”Αρθρον 5

α) Μέσα σ' ἔνα 20ήμερο ἀπό τήν κοινοποίηση τοῦ ἐγγράφου διορισμοῦ, η Διοικοῦσα Ἐπιτροπή συνέρχεται σέ συνεδρίαση καί ἐκλέγει τόν Ταμία καί τό Γραμματέα της.

β) Η Διοικοῦσα Ἐπιτροπή συνεδριάζει τακτικῶς μέν μία φορά τό μηνα, σέ ἡμέρα καί ὥρα πού ὥριζει ὁ Πρόεδρος, ἐκτάκτως δέ, ὅταν παραστεῖ ἀνάγκη, στά Γραφεία τοῦ Προσκυνήματος ἢ τῆς Ίερᾶς Μητροπόλεως.

γ) Η λειτουργία τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς διέπεται ἀπό τίς διατάξεις πού ίσχύουν, ἀναλογικά γιά τά Ἐκκλησιαστικά Συμβούλια τῶν ἐνοριακῶν Ιερῶν Ναῶν.

”Αρθρον 6

Τό Νομικό Πρόσωπο τοῦ Ίεροῦ Προσκυνήματος ἐκπροσωπεῖται ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων καί κάθε ἄλλης Ἀρχῆς ἀπό τόν Πρόεδρο τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς ἢ ἀπό ἄλλο μέλος αὐτῆς, ροτῶς ὥριζομένου δι' ἀποφάσεως αὐτῆς.

”Αρθρον 7

Η Διοικοῦσα Ἐπιτροπή ἔχει τίς ἔξης ἀρμοδιότητες:

α) Μεριμνᾶ γιά τή διοίκηση καί χρηστή διαχείριση τῶν ἐσόδων καί τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τοῦ Ίεροῦ Προσκυνήματος.

β) Καταρτίζει τόν ἐτήσιο Προϋπολογισμό, Ἀπολογισμό καί Ἰσολογισμό τοῦ Ίεροῦ Προσκυνήματος, τούς ὁποίους ὑποβάλλει γιά ἔγκριση στό Μητροπολιτικό Συμβούλιο.

γ) Ἀποφασίζει γιά τή διάθεση τῶν ἐσόδων, σύμφωνα μέ τά προβληπόμενα στό ἀρθρο 11 τοῦ παρόντος.

δ) Τηρεῖ τά ἀπαιτούμενα διοικητικά καί διαχειριστικά βιβλία (Πρωτοκόλλου, Πράξεων Διοικούσης Ἐπιτροπῆς, Ταμείου, Ἀφιερωμάτων καί Τιμαλφῶν, Κτηματοποίησης, Στελεχών ἀποδείξεων εἰσπράξεων καί πληρωμῶν, κ.λ.π.), τά ὅποια προηγουμένως θεωροῦνται ἀπό τό ἀρμόδιο Γραφείο τῆς Ίερᾶς Μητροπόλεως.

ε) Προσλαμβάνει καί ἀπολύτε τό προσωπικό πού κρίνεται ἀπαραίτητο γιά τήν ἀπρόσκοπη καί ἀρτια λειτουργία τοῦ Ίεροῦ Ναοῦ, τοῦ Πνευματικοῦ του Κέντρου καί τῶν λοιπῶν δραστηριοτήτων του.

”Αρθρον 8

Πόροι τοῦ ἐν θέματι Ίεροῦ Προσκυνήματος εἶναι:

α) Οι εἰσπράξεις ἀπό τή διάθεση κεριῶν, ἐλαίου καί ἀφιερωμάτων, τήν περιφορά δίσκων, τό προϊόν κυτίων, τήν τέλεση Μυστηρίων καί τήν εἰσπράξη μισθωμάτων.

β) Οι προσφορές, κληρονομίες, κληροδοσίες, δωρεές καί ἀφιερώσεις τῶν πιστῶν.

γ) Οι τυχόν ἐπιχορηγήσεις ἀπό τό Δημόσιο, νομικά πρόσωπα, Τραπέζες, Ὀργανισμούς κ.λπ.

δ) Τό ἡμισυ, κατά τήν ἔναρξη ίσχυος τοῦ παρόντος, τῶν τυχόν ὑπαρχόντων χρηματικῶν ἀποθεμάτων, τίμαλφῶν, ἀκινήτων καί κινητῶν, καθώς καί κάθε ἐκκρεμής εἰσπράξη ἀπό προηγούμενες χρήσεις.

ε) Κάθε ἄλλη πρόσοδος ἀπό νόμιμην καί χρηστή πηγή, ώς ὥριζεται καί ἀπό τίς παραγράφους τοῦ ἀρθρου 3 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

”Αρθρον 9

Οι δαπάνες τοῦ Ίεροῦ Προσκυνήματος προβλέπονται μέ ἀναγραφή κονδυλίων στό ἐτήσιο Προϋπολογισμό. Η ἀναθεώρησή τους στή διάρκεια τοῦ διαχειριστικοῦ ἔτους ἐπιτρέπεται μετά ἀπό αἰτιολογημένη ἀπόφαση τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς καί ἔγκριση τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβούλιο.

”Αρθρον 10

Γιά τίς τυχόν ἐκποιήσεις κινητῶν, ἀκινήτων καί τίμαλφῶν, τήν ἀποδοχήν ἢ ἀποποίηση δωρεᾶς, κληρονομίας ἢ κληροδοσίας, τή σύσταση ἢ παραίτηση ἀπό δικαιώματος ἢ ὑποχρεώσεως σέ ἀκίνητο τοῦ Ίεροῦ Προσκυνήματος καί τήν ἀσκηση ἐνδίκων μέσων, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως οἱ διατάξεις τῶν ἀντιστοίχων Κανονισμῶν τῆς Ίερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ελλάδος.

”Αρθρον 11

Τά ἔσοδα τοῦ Ίεροῦ Προσκυνήματος διατίθενται μετά ἀπό σχετική ἀπόφαση τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς καί σύμφωνα μέ τό ἔγκεκριμένο ἀπό τό Μητροπολιτικό Συμβούλιο προϋπολογισμό, γιά τούς κάτωθι σκοπούς:

- α) Γιά τήν άξιοποίηση τῆς κινητῆς καί άκινητης περιουσίας του.
- β) Γιά τή μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ πού άπασχο-
λεῖται στό Ιερό Προσκύνημα.
- γ) Γιά τήν καταβολή τῶν νομίμων εἰσφορῶν.
- δ) Γιά τήν πραγμάτωση τῶν σκοπῶν τοῦ Ιεροῦ Προ-
σκυνήματος, ὅπως ένδεικτικά άναφέρονται στά ἄρθρα 2
καί 3 τοῦ παρόντος.

„Αρθρον 12

- α) Τά ζητήματα πού τυχόν δέν προβλέπονται διά τοῦ παρόντος, ρυθμίζονται σύμφωνα μέ τίς άνάλογες διατάξεις τῶν ἐκκλησιαστικῶν Κανονισμῶν.
- β) Ό παρών Κανονισμός τροποποιεῖται μετά ἀπό σχε-
τική ἀπόφαση τῆς Διοικούσσης Ἐπιτροπῆς, πού ἐγκρίνεται
ἀπό τό Μητροπολιτικό Συμβούλιο καί τήν Ιερά Σύνοδο
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος.

„Αρθρον 13

‘Η ίσχυς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἕρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερ-
νήσεως καί τό ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλ-
λάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

„Αρθρον 14

Κάλυψις δαπάνης

‘Εκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ δὲν προ-
καλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς
Ιερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας.

‘Ἐν Ἀθήναις τῇ 8ῃ Μαρτίου 2012

† Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

‘Ο Αρχιγραμματεύς
‘Ο Διαυγείας Γαβριήλ

Κανονισμός ύπ' ἀριθμ. 231/2012

«Περί συστάσεως καί λειτουργίας τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος τῆς Ἁγίας Ἰσαποστόλου Λυδίας τῆς Φιλιππησίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου».

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

“Ἐξουσα ὑπ’ ὅψει:

1. Τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, παράγρ. 4 καὶ 59, τοῦ ν. 590/1977 «περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος»,

2. Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Κανονισμοῦ 8/1979 «περί ἵερῶν Ναῶν καί Ἔνοριῶν»,

3. Τὴν ἀνάγκην ἀναδείξεως τῆς ἱερότητος τῆς πόλεως τῶν Ἀρχαίων Φιλίππων καί τῆς εύρυτέρας περιοχῆς, ὅπου καί τὸ σύγχρονον μνημεῖον, ὁ Ναός - Βαπτιστήριον εἰς τὸν τόπον βαπτίσεως τῆς πορφυροπώλιδος Λυδίας, ἀλλὰ καί τὸ ὑπαίθριον παρά τῷ ποταμῷ Ζυγάκτη Βαπτιστήριον ἐνηλίκων καί ιδίως τῆς διατηρήσεως τῆς ἱερᾶς ἀποστολοπαραδότου κληρονομίας καί τῶν ἀκαταπλύτων δεσμῶν τοῦ πληρώματος τῆς Ἑκκλησίας τῶν Φιλίππων, τῆς Νεαπόλεως καί τῆς Θάσου μετά τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου καί τῶν συνοδιῶν αὐτοῦ Ἀγίων Ἀποστόλων,

4. Τὴν προσπάθειαν προβολῆς τῆς Ἁγίας Λυδίας τῆς Φιλιπποσίας, τῆς πρώτης ἐν Ἐλλάδι καί Εύρωπῃ χριστιανῆς, ὡς προστάτιδος τῶν γυναικείων χριστιανικῶν ὄργανωσεων καί τὴν παραθήθησαν πρός αὐτήν ἀνάγκην ὑποστηρίξεως καί ἐνισχύσεως τοῦ θεο-ποιγικοῦ, ἐκκλησιαστικοῦ καί ιεραποστολικοῦ ἔργου τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως διά τοῦ παρά τῷ Βαπτιστηρίῳ Συνεδριακοῦ Κέντρου,

5. Τὸ χρέος τῆς προστασίας καί τῆς διατηρήσεως τῆς ἱερότητος τοῦ παρά τὸν Ζυγάκτην ποταμόν τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας ὑποβιλητικοῦ καί ἐκπάγλου φυσικῆς ὡραιότητος χώρου τῆς ὑπό τοῦ οὐρανοβάμονος Ἀποστόλου Παύλου βαπτίσεως (κατά τὸ Πραξ. 16,13 ἔξ.) τῆς πρώτης ἐν Ἐλλάδι καί ἐν Εύρωπῃ χριστιανῆς Λυδίας τῆς Φιλιπποσίας.

6. Τὸν ὑπ’ αριθμ. 250/5.12.2011 Πράξιν καί τὸν ὑπ’ αριθμ. 33/5.1.2012 Πρότασιν του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου κ. Προκοπίου.

7. Τὸν ἀπό 11.1.2012 Γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Γραφείου τῆς Νομικῆς Υπηρεσίας τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος.

8. Τὸν ἀπό 12.1.2012 Ἐγκριτικήν Ἀπόφασιν τῆς Δ.Ι.Σ.

ΨΗΦΙΖΕΙ

Τὸν ὑπ’ ἀριθμ. 231/2012 Κανονισμὸν ἔχοντα οὕτω:

Κανονισμός ύπ’ ἀριθμ. 231/2012

«Περί συστάσεως καί λειτουργίας τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος τῆς Ἁγίας Ἰσαποστόλου Λυδίας τῆς Φιλιπποσίας τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου».

“Ἀρθρον 1

“Ιδρυσις

‘Ο Ἱερός Βαπτιστηριακός Ναός τῆς Ἁγίας Ἰσαποστόλου Λυδίας τῆς Φιλιπποσίας εἰς τὸν ἀρχαίαν πόλιν τῶν Φιλίππων καί παρά τῷ Ζυγάκτη ποταμῷ, τὸν τόπον ὃντος ἐβαπτίσθη ὑπό τοῦ Ἀποστόλου τῶν Εθνῶν Παύλου, ἡ Ἁγία Λυδία, ἡ ἐπώνυμος πρώτη τῆς Ἐλλάδος καί τῆς Εὐρώπης χριστιανή, ἀπό ἑταῖρη τεθείς εἰς κοινήν λατρείαν καί συγκεντρώνων πλήθη εὐλαβῶν προσκυνητῶν ἐκ τε τῆς Ἐλλάδος καί ἐξ ὅλων τῶν χριστιανικῶν Ἑκκλησιῶν, καθίσταται Ἱερόν Προσκύνημα καί ἴδιον Νομικόν Πρόσωπον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ὑπό τὸν ἐπωνυμίαν: «Ἴερόν Προσκύνημα Ἁγίας Ἰσαποστόλου Λυδίας τῆς Φιλιπποσίας», ὑπαγόμενον εἰς τὸν κανονικήν δικαιοδοσίαν τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου.

“Ἀρθρον 2

Σκοπός

Σκοπός τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος εἶναι:

1) Ἡ διαφύλαξις καί ἀνάδειξις τῆς ἱερότητος τῆς πόλεως τῶν Ἀρχαίων Φιλίππων, τὴν ὁποίαν περικοσμοῦν ὑπερμεγέθεις καί περίτεχνοι ἐν ἐρειπίοις παθαιοχριστιανικαί Βασιλικαί καί τοῦ συγχρόνου μνημείου, τοῦ Ναοῦ - Βαπτιστηρίου, εἰς τὸν τόπον τῆς βαπτίσεως τῆς πορφυροπώλιδος Λυδίας, ὅπου καί τὸ ὑπαίθριον παρά τῷ ποταμῷ Βαπτιστηρίον ἐνηλίκων.

2) Ἡ καλλιέργεια τοῦ λειτουργικοῦ καί λατρευτικοῦ βίου, ἐν συνδυασμῷ πρός τὴν ἀρχαίαν λατρευτικήν πρᾶξιν.

3) Ὁ σεβασμός καί ἡ διατήρησις τῆς ἱερᾶς ἀποστολοπαραδότου κληρονομίας, ἀλλὰ καί ἡ ἐνίσχυσις τῶν ἀκαταπλύτων δεσμῶν τοῦ πληρώματος τῆς Ἑκκλησίας τῶν Φιλίππων, τῆς Νεαπόλεως καί τῆς Θάσου μετά τοῦ Ἀπο-

στόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου καὶ τῶν συνοδιῶν αὐτοῦ Ἀγίων Ἀποστόλων.

4) Ἡ προβολή τῆς Ἁγίας Λυδίας τῆς Φιλιππησίας, τῆς πρώτης ἐν Ἐπλάδι καὶ Εύρωπῃ χριστιανῆς ὡς προστάτιδος τῶν γυναικείων χριστιανικῶν ὄργανώσεων.

5) Ἡ υποστήριξις καὶ ἡ ἐνίσχυσις τοῦ θεολογικοῦ, ἐκκλησια-στικοῦ καὶ ιεραποστολικοῦ ἔργου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως & Θάσου διά τοῦ ἐν τῷ ιδίῳ χώρᾳ Συνεδριακοῦ Κέντρου.

6) Ὁ εὔπρεπισμός τοῦ ιεροῦ Ναοῦ καὶ τῶν Βαπτιστηρίων μετά τῶν λιοπάνω κτισμάτων (πυλῶνος - οἰκου ἐφημερίου - ἀναψυκτηρίου κ.ἄ.) ἐν τῷ ιδιοκτήτῳ χώρῳ, ἡ οἰκοδόμησις νέων διά τὴν ἔξυπηρέτησιν τῆς πλήρους καὶ ὡραγανωμένης πειτουργίας αὐτοῦ καὶ τῆς διευκολύνσεως τῶν προσκυνητῶν, ὡς καὶ ἡ μέριμνα διά τὴν κηποτεχνικήν ὄργανωσιν τοῦ περιβάλλοντος χώρου.

Ἄρθρον 3

Διοίκησις - Διοικοῦσα Ἐπιτροπή

1. Τό Ίερόν Προσκύνημα τελεῖ ὑπό τὸν ἄμεσον ἐποτείαν καὶ τὸν ἔθεγχον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου καὶ διοικεῖται ὑπό πενταμελοῦς (5μελούς) Διοικούσας Ἐπιτροπῆς, εἰς τὸν ὅποιαν μετέχουσι, διοριζόμενοι διά Πράξεως τοῦ Μητροπολίτου ἐγκρινομένης ὑπό τοῦ Μητροπολίτικοῦ Συμβουλίου, οἱ:

α) Ὁ Μητροπολίτης Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου ὡς Πρόεδρος, ἀναπληρούμενος ὑπό τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ὄριζομένου Κληρικοῦ.

β) Ὁ Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος Φιλίππων, ἀναπληρούμενος ὑπό τίνος Κληρικοῦ ὄριζομένου ὑπό τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

γ) Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἑκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ίεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Χριστοφόρου Κρηνίδων, ἀναπληρούμενος ὑπό τοῦ Προέδρου τοῦ Ἑκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ίεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Γεωργίου Κρηνίδων.

δ) Δύο εὐλαβεῖς καὶ εὐεύποληπτοι πολῖται ἐκ τοῦ δημαρχιακοῦ διαμερίσματος Κρηνίδων καὶ τοῦ Δήμου Καβάλας, ἐπιλεγόμενοι μετά τῶν ἀναπληρωτῶν αὐτῶν ὑπό τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, ἐπί τετραετεί θιτείᾳ δυναμένον νά ἀνανεοῦται.

2. Τό ἀξίωμα τῶν μελῶν τῆς Δ.Ε. εἶναι τιμητικόν καὶ ἀμισθον.

3. Ἡ Διοικούσα Ἐπιτροπή κατά τὴν πρώτην αὐτῆς συνεδρίαν, ἐκλέγει ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς τὸν Ἀντιπρόεδρον, τὸν Γραμματέα καὶ τὸν Ταμίαν.

4. Συνεδριάζει συγκαλουμένη ὑπό τοῦ Προέδρου κατά τὴν κρίσιν αὐτοῦ καὶ κατά τὰς ἐκάστοτε ἀναφυομένας ἀνάγκας.

5. Ἡ Διοικούσα Ἐπιτροπή εύρισκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρισταμένων ἀπαραιτήτως τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ὄριζομένου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ καὶ δύο (2) τουλάχιστον ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς. Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν τῶν παρόντων, ἐν ίσοψηφίᾳ δέ νικᾶ

ψῆφος τοῦ Προέδρου. Τά Πρακτικά ύπογράφονται ὑπό ἀπάντων τῶν μελῶν.

6. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Διοικούσας Ἐπιτροπῆς ὑποβάλλονται πρός κρίσιν εἰς τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον, ἐφαρμοζούμενων ἀναπλογικῶν τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ 8/1979 «περί Ίερῶν Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν».

Ἄρθρον 4

Ἐκπροσώπησις - Ἀρμοδιότητες

1. Τό Νομικόν Πρόσωπον τοῦ Ίεροῦ Προσκυνήματος ἐκπροσωπεῖται νομίμως εἰς πᾶσαν σχέσιν μετά παντός φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου, ὡς καὶ ἐνώπιον πάσου διοικητικῆς ἢ δικαστικῆς Ἀρχῆς ὑπό τοῦ Προέδρου τῆς Διοικούσας Ἐπιτροπῆς ἢ ὑπό τίνος μέλους τῆς Διοικούσας Ἐπιτροπῆς ὄριζομένου ὑπ' αὐτῆς.

2. Ο Πρόεδρος ὑπογράφει πᾶν ἔξερχόμενον ἔγγραφον καὶ συνυπογράφει μετά τοῦ ταμίου τὰ εἰς τὴν διακείρισιν ἀφορῶντα, ὡς καὶ τὰ γραμμάτια εἰσπράξεως καὶ τά ἐντάλματα πληρωμῆς.

3. Ο Γραμματεύς τηρεῖ τό Βιβλίον Πρωτοκόλλου, τό Βιβλίον Πρακτικῶν, καὶ ὑπογράφει μετά τοῦ Προέδρου τά Πρακτικά.

4. Ο Ταμίας τηρεῖ τά ἀναφερόμενα εἰς τόν παρόντα Κανονισμόν διαχειριστικά βιβλία καὶ πάντας τούς φακέλλους τῆς Διοικήσεως τοῦ Ί. Προσκυνήματος.

5. Ο ἀσκῶν καθήκοντα Ἐφημερίου τοῦ Ίεροῦ Προσκυνήματος τηρεῖ τά Βιβλία τῶν τελουμένων εἰς τό Ί. Προσκύνημα Μυστηρίων.

6. Ιδιαιτέρως ἡ Διοικοῦσα Ἐπιτροπή ἀσκεῖ τάς ἀκομούθους ἀρμοδιότητας:

α. Διοικεῖ καὶ διαχειρίζεται τὴν ἐν γένει περιουσίαν τοῦ Ίεροῦ Προσκυνήματος.

β. Καταρτίζει τὸν προϋπολογισμόν καὶ ἀπολογισμόν αὐτοῦ, τούς ὅποιους ὑποβάλλει πρός κρίσιν εἰς τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον.

γ. Μεριμνᾷ διά τὴν εὕρουσθμον πειτουργίαν τοῦ Προσκυνήματος.

δ. Ἀποφασίζει διά τὴν πρόσληψιν καὶ τὴν ἀντιμισθίαν τοῦ ἀναγκαιούντος τακτικοῦ καὶ ἐκτάκτου ὑπό τοῦ παρόντος προβληπομένου προσωπικοῦ.

ε. Φροντίζει διά τὴν ἀξιοποίησιν τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ Ίεροῦ Προσκυνήματος.

στ. Ἀποφασίζει ἐπί παντός ἐτέρου ζητήματος, τό ὅποιον δέν προβλέπεται εἰς τὸν παρόντα Κανονισμόν.

ζ. Ἐνεργεῖ τά δέοντα διά τὴν πραγμάτωσιν τῶν σκοπῶν τοῦ Ίεροῦ Προσκυνήματος.

η. Φροντίζει διά τὴν εὕρουσθμον πειτουργίαν καὶ συντήρησιν τοῦ ἐν τῷ χώρῳ αὐτοῦ ἀνεγερθέντος Συνεδριακοῦ Κέντρου μετά τοῦ περιβάλλοντος χώρου.

θ. Ἀποφασίζει διά τὴν παραχώρησιν τῆς χρήσεως τοῦ Συνεδριακοῦ Κέντρου εἰς νέον συσταθησόμενον νομικόν πρόσωπον, εἰς τό ὅποιον θά προεδρεύῃ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης, πρός ἀνάπτυξιν πνευματικῶν

καί πολιτισμικών δραστηριοτήτων ένηρμονισμένων μετά τῶν σκοπῶν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος.
ι. Μεριμνᾶ διὰ τὸν ἐπακριβῆ τήρησιν καὶ ἐφαρμογήν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

”Αρθρον 5 Τηρούμενα Βιβλία

1. Eis τὸ Ἱερόν Προσκύνημα τηροῦνται καὶ φυλάσσονται :
 α) Βιβλίον Πρωτοκόλλου.
 β) Βιβλίον Πρακτικῶν τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς.
 γ) Βιβλίον Ταμείου (ἡμερολόγιον ἐσόδων καὶ ἔξόδων).
 δ) Διπλότυπα Γραμμάτια Εἰσπράξεως.
 ε) Διπλότυπα Ἐντάλματα Πληρωμῶν.
 στ) Βιβλίον τιμαλφῶν, ἀφιερωμάτων καὶ ποιῶν κινητῶν περιουσιακῶν στοιχείων καὶ Βιβλίον Κτηματολογίου, eis τὸ ὄποιον καταγράφονται ἄπαντα τὰ ἀκίνητα περιουσιακά στοιχεῖα τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος.
 η) Βιβλία τῶν τελουμένων ἐν τῷ Ναῷ Γάμων καὶ Βαπτίσεων.
2. Τὰ τηρούμενα βιβλία τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος ἀριθμοῦνται κατά φύλλον καὶ θεωροῦνται ὑπό τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου.

”Αρθρον 6 Πόροι

- Πόροι τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος εἶναι:
- α) Ai εἰσπράξεις ἐκ κηροπωλησίας, ἐκ δίσκων, κυτίων, καὶ ιεροτελεστιῶν.
  - β) Δωρεάί, προσφοραί, κληρονομίαι, κληροδοσίαι καὶ πάστοις φύσεως ἀφιερώσεις καὶ εἰσφοράί πιστῶν, ὡς καὶ οἰκονομικαί ἐνισχύσεις ἀπό φορεῖς τοῦ Δημοσίου ἢ ιδιωτικούς.
  - γ) Ai πρόσοδοι ἐκ τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας καὶ αἱ ἐπιχορηγήσεις ἐξ οίουδήποτε φορέως, Δημοσίου ἢ Ιδιωτικοῦ.

”Αρθρον 7 Διάθεσις πόρων

- Τά ἔσοδα τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος διατίθενται:
- α) Διὰ τὸν συντήρησιν, τὸν ἔξωραϊσμὸν καὶ τὸν εὐπρεπισμὸν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καὶ τοῦ περιβάλλοντος χώρου μετά τῶν πέριξ αὐτοῦ κτισμάτων τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος.
  - β) Διὰ τὸν συντήρησιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Συνεδριακοῦ Κέντρου.
  - γ) Διὰ τὸν μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἱ. Προσκυνήματος.
  - δ) Διὰ τὸν καταβολὴν τῶν νομίμων ὑποχρεώσεων αὐτοῦ.
  - ε) Διὰ τὸν ἐνίσχυσιν τοῦ πνευματικοῦ, φιλανθρωπικοῦ καὶ ἐν γένει κοινωνικοῦ ἔργου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

στ) Διὰ τὰς ἐκ τῶν νόμων καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν Κανονισμῶν ὑποχρεώσεις.

”Αρθρον 8 Προσωπικόν

Διὰ τὸν εὔρυθμον λειτουργίαν τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος συνιστῶνται αἱ κάτωθι θέσεις:

- α) Mία (1) θέσις Ἐφημερίου, ὥριζομένου κατὰ τὸν κρίσιν τοῦ Προέδρου ἐκ τῶν ὑπηρετούντων παρά τὴν Ἱερᾶ Μητροπόλει Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου, ἢ ἐκ περιτροπῆς Ἐφημέριος ἐκ τῶν ὑπηρετούντων εἰς γειτονικᾶς ἐνορίας, ἢ ὑπό τίνος ἐτέρου Πρεσβυτέρου ὥριζομένου ὑπό τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου
- β) Δύο (2) θέσεις Ἱεροψαλτῶν, μία (1) θέσις Νεωκόρου, μία (1) θέσις κηπουροῦ (γενικῶν καθηκόντων ἐπιστασίας).

”Αρθρον 9 Σφραγίς

Τὸ Ἱερόν Προσκύνημα ἔχει ιδίαν κυκλικήν σφραγίδα φέρουσαν εἰς τὸν κέντρον τὴν παράστασιν τῆς ὑπό τοῦ Ἀποστόλου Παύλου Βαπτίσεως τῆς Ἁγίας Λυδίας καὶ πέριξ εἰς δύο κύκλους τὰς φράσεις: «ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΦΙΛΙΠΠΩΝ, ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΘΑΣΟΥ» - «ΙΕΡΟΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΑΓΙΑΣ ΛΥΔΙΑΣ ΤΗΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΑΣ».

”Αρθρον 10

’Αλλαγὴ τοῦ κανονικοῦ καὶ νομικοῦ καθεστῶτος

’Αλλαγὴ τοῦ κανονικοῦ καὶ νομικοῦ καθεστῶτος τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος ἢ τροποποίησις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἐπιτρέπεται μόνον κατόπιν ὁμοφώνου ἀποφάσεως τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς, κυρουμένης ὑπό τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, τῆς τελικῆς Ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου δημοσιευμένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἐπίσημου Δελτίου τῆς ἐκκλησίας τῆς Ελλάδος περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

”Αρθρον 11

’Ισχύς τοῦ Κανονισμοῦ

’Η ισχύς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἄρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ ἐπίσημον Δελτίον τῆς ἐκκλησίας τῆς Ελλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

”Αρθρον
Κάλυψις δαπάνης

’Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ δὲν προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου.

’Ἐν Ἀθήναις τῇ 8ῃ Μαρτίου 2012

† Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

’Ο Αρχιγραμματεύς

’Ο Διαυλείας Γαβριήλ

12

Κανονισμός ύπ' ἀριθμ. 230/2012
«Περί Ἐφημερίων και Διακόνων»

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει:

1. Τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 36 παρ. 6, 37 παρ. 2 καὶ 38 παρ. 2 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» (Φ.Ε.Κ. 146/Α/31.5.1977).
2. Τὴν Ἀπόφασην τῆς Δ.Ι.Σ. τῆς 17ης Φεβρουαρίου 2012.

ΨΗΦΙΖΕΙ

Τὸν ὑπ' ἀριθμ. 230/2012 Κανονισμὸν ἔχοντα οὕτω:

Κανονισμός ύπ' ἀριθμ. 230/2012
«Περί Ἐφημερίων και Διακόνων».

Ἀρθρον 1
Γενικές ἔννοιες

1. Ἐφημέριος καλεῖται Κληρικός τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος, μέ βαθμό Πρεσβυτέρου, κανονικῶς χειροτονημένος καὶ ἔχαρτημένος κανονικῶς ἐκ τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτου, ὁ ὅποῖος καλύπτει τίς θλατευτικές, τίς ποιμαντικές καὶ τίς προνοιακές ἀνάγκες τῆς ἐνορίας, ἐντασσόμενος σέ μία ἀπό τίς εἰδικότερες κατηγορίες, τίς ὅποιες προβλέπει τό ἄρθρο 1 τοῦ Κανονισμοῦ ύπ' ἀριθμ. 8/1979 «Περί Ἱερῶν Ναῶν και Ἐνοριῶν» (Φ.Ε.Κ. Ἄ' 1/5.1.1980).

2. Ἡ ἐνορία, ὡς βασική μονάδα κανονικῆς ὄργανώσεως τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βίου, λογίζεται ὡς πρός τίς νομικές σχέσεις της ὡς Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, ιδρύεται δέ ὅπως ὥριζει τό ἄρθρο 36 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» σέ συνδυασμό μέ τό ἄρθρο 2 παρ. 1 τοῦ προμνησθέντος Κανονισμοῦ ύπ' ἀριθμ. 8/1979 «Περί Ἱερῶν Ναῶν και Ἐνοριῶν». Ἡ ἐνορία διοικεῖται ἀπό τό Ἐκκλησιαστικό Συμβούλιο, τό ὅποιο συγκροτεῖται ὅπως ὥριζει τό ἄρθρο 7 τοῦ Κανονισμοῦ ύπ' ἀριθμ. 8/1979 «Περί Ἱερῶν Ναῶν και Ἐνοριῶν».

3. Κέντρο τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς τῆς ἐνορίας ἀποτελεῖ ὁ ἐνοριακός Ἱερός Ναός, ὥριζόμενος μέ ἀπόφασην τοῦ οἰκείου Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου (ἄρθρο 36 παρ. 4 τοῦ Ν. 590/1977).

4. Ἡ ἐνορία ἔχει σαφῶς καθορισμένη ἔδαφική περιφέρεια, τά ὅρια τῆς ὥρισας καθορίζονται ἀπό τό οἰκεῖο Μητροπολιτικό Συμβούλιο (ἄρθρο 36 παρ. 3 τοῦ Ν. 590/1977) τηρουμένων, ὡς πρός τόν ἀριθμό τῶν ἐνο-

ριῶν, τάν ἵδρυσην νέας ἐνορίας ἢ τή συγχώνευση ὑφισταμένων ὅμορων ἐνοριῶν, τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Κανονισμοῦ ύπ' ἀριθμ. 8/1979.

5. Σέ κάθε ἐνορία τηρεῖται μέ μέριμνα τοῦ Ἐφημερίου ἢ τῶν Ἐφημερίων κατάλογος τῶν ἐνοριτῶν.

Ἀρθρον 2
Ἐφημέριοι ἐνοριακῶν Ἱερῶν Ναῶν

1. Οι Ἐφημέριοι τῶν ἐνοριακῶν Ἱερῶν Ναῶν, διακρινόμενοι σέ τακτικούς καὶ προσωρινούς, μεριμνοῦν γιά τά θλατευτικά καὶ τίν πνευματική ζωή τῶν ἐνοριτῶν καὶ γά ὅπλα τά ζητήματα, τά ὥρισα ἀφοροῦν στήν πνευματική, τίν προνοιακά καὶ τίν ὑπλική ζωή τῆς ἐνορίας.

2. Τά τοῦ βαθμολογίου, τῆς μισθοδοσίας καὶ τῆς συνταξιοδοτήσεως τῶν Ἐφημερίων τῶν ἐνοριακῶν Ἱερῶν Ναῶν διέπονται ἀπό τίς ἐκάστοτε ισχύουσες σχετικές διατάξεις (ἄρθρο 38 παρ. 1 τοῦ Ν. 590/1977).

3. Οι κενές ὄργανικές ἐφημεριακές θέσεις πληροῦνται μονίμως μέν εἶγάμους Πρεσβυτέρους (τακτικοί Ἐφημέριοι), προσωρινῶς δέ καὶ μέ ἀγάμους (προσωρινοί Ἐφημέριοι), κατά τά εἰδικότερον ὥριζόμενα στόν παρόντα Κανονισμό. Ἔγγαμοι Ἐφημέριοι ὑπηρετοῦντες προσωρινῶς πέραν τῆς πενταετίας στήν αὐτή ὄργανική ἐφημεριακή θέσην καθίστανται αὐτοδικαίως τακτικοί.

4. Χειροτονίες ἄνευ ἀναφορᾶς σέ συγκεκριμένη ἐνορία, ἀπαγορεύονται ἀπολύτως κατά τούς σύρους τῶν Ἱερῶν Κανόνων, ως ἀποθεμένες.

Ἀρθρον 3
Ὀργανικές θέσεις Ἐφημερίων

1. Οι ὑφιστάμενες καὶ λειτουργοῦσες ἐνορίες διατηροῦνται. Σέ κάθε ἐνορίᾳ ὑφίσταται μία τουλάχιστον ὄργανική θέσην Ἐφημερίου.

2. Σέ πόλεις μέ πληθυσμό ἀνώ τῶν 200.000 κατοίκων, σέ κάθε ἐνορίᾳ ὑφίσταται μία ὄργανική θέσην Ἐφημερίου ἀνά δύο χιλιάδες οἰκογένειες καὶ δέν ύπερβαίνουν τούς πέντε τακτικούς Ἐφημερίους ἀνά ἐνορία.

3. Σέ πόλεις μέ πληθυσμό ἀνώ τῶν 100.000 κατοίκων, σέ κάθε ἐνορίᾳ ὑφίσταται μία ὄργανική θέσην Ἐφημερίου ἀνά κιλιμετρικές οἰκογένειες.

4. Σέ πόλεις μέ πληθυσμό ἔως 100.000 κατοίκους, σέ κάθε ἐνορίᾳ ὑφίσταται μία ὄργανική θέσην Ἐφημερίου ἀνά πεντακόσιες οἰκογένειες.

5. Σέ πόλεις μέ πληθυσμό ἔως 100.000 κατοίκους καὶ σέ νησιά, ὅπου τό ἔνα τρίτο τουλάχιστον τοῦ πληθυσμοῦ εἶναι ἀληθιδαποί ἢ ἀληθόθρησκοι ἢ ἐτερόδοξοι, μέ ἀπόφαση τῆς Δ.Ι.Σ. μετά ἀπό σχετική γνωμοδότηση τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν Δογματικῶν καὶ Νομοκα-

νονικῶν Ζητημάτων, σέ ἐνορίᾳ ἄνω τῶν τετρακοσίων οἰκογενειῶν μπορεῖ νά διορισθεῖ καί δεύτερος Ἐφημέριος.

6. Σέ Ο.Τ.Α. πού ἀποτελοῦν κοινῶς γνωστά κέντρα παραθερισμοῦ καί ἔχουν τουλάχιστον τετρακόσιες μόνιμες οἰκογένειες, μέ ἀπόφαση τῆς Δ.Ι.Σ., μετά ἀπό σχετική γνωμοδότηση τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν Δογματικῶν καί Νομοκανονικῶν Ζητημάτων, μπορεῖ νά διορισθεῖ καί δεύτερος Ἐφημέριος.

7. Γιά τὴν ἔφαρμογή τῶν παραγράφων 2-5 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁ ἀριθμός τῶν οἰκογενειῶν ὄριζεται, ἀφοῦ διαιρεθεῖ διά τοῦ 4 ὁ ἀριθμός τῶν Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν τῆς συγκεκριμένης κάθε φορά ἐνορίας.

"Αρθρον 4 Προκήρυξη καί κάτιψη ὄργανικῶν ἐφημεριακῶν θέσεων

1. Οἱ τακτικοὶ Ἐφημέριοι διορίζονται μέ ἀπόφαση τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου κατά τὴν διαδικασία πού περιγράφεται κατωτέρω. Ἐξαιροῦνται ἀπό τὴν διαδικασία αὐτή οἱ ἐφημεριακές θέσεις στούς Μητροπολιτικούς Ἱερούς Ναούς, στίς ὅποιες διορίζονται οἱ Ἐφημέριοι ἀπό τούς οἰκείους Μητροπολίτες χωρίς προηγούμενη προκήρυξη.

2. Ἐντὸς μνώς ἀπό τῆς χηρείας ἐφημεριακῆς θέσεως, ὁ οἰκείος Μητροπολίτης μέ προκήρυξη του, ἡ ὅποια ἀναγινώσκεται στὸν ἐνοριακό Ἱερό Ναό, ὃπου ὑφίσταται ἡ θέση αὐτή, καί δημοσιεύεται στὸ περιοδικό ΕΚΚΛΗΣΙΑ ἢ καί στὸν τοπικό τύπο μέ δαπάνη τοῦ Ναοῦ, καλεῖ τοὺς βουλομένους καί ἔχοντες τὰ ἀπαιτούμενα κανονικά καί νόμιμα προσόντα, νά ὑποβάλουν τὰ δικαιολογητικά τους στοιχεῖα μέσα σέ ἐνα μήνα ἀπό τὴν δημοσίευση τῆς προκηρύξεως στὸ περιοδικό ΕΚΚΛΗΣΙΑ, προκειμένου νά καταλάβουν τὴν κενή ὄργανική θέσην Ἐφημερίου.

3. Ἐάν παρέλθῃ ἀπράκτη ἡ ὥς ἄνω προθεσμία, ἔξακολουθεῖ νά ισχύει ἡ δημοσιεύθεσα προκήρυξη γά δύο ἀκόμη μῆνες.

4. Στὴν κενή ὄργανική θέση καί μέχρι τὴν πιλήρωσή της, κατά τὸν παρόντα Κανονισμό, μέ τακτικό Ἐφημέριο, ὁ οἰκείος Μητροπολίτης τοποθετεῖ προσωρινό Ἐφημέριο.

"Αρθρον 5 Δικαιολογητικά γά τὴν κατάτηψη ἐφημεριακῆς θέσεως

Ο ὑποψήφιος Ἐφημέριος ὀφείλει νά ὑποβάλει στὸν οἰκείο Μητροπολίτην, μέσα στὴ ροτῶς ἀναφερόμενη στὴν προκήρυξη τῆς ἐφημεριακῆς θέσεως προθεσμία, ἔγραφο αἴστοι του συνοδευόμενη ἀπό:

α) Ἀπολιτήριο Στρατοῦ ἢ πιστοποιητικό νόμιμος ἀπαλλαγῆς ἀπό κάθε στρατιωτική ὑποχρέωση, ἐμφαίνονταί τούς πλόγους τῆς νόμιμης ἀπαλλαγῆς.

β) Ἐπικυρωμένο Τίτλο τῶν σπουδῶν του.

γ) Πιστοποιητικό του οἰκείου Δημάρχου ἢ Προέδρου τῆς Κοινότητος περί τῆς ιθαγένειας καί τοῦ ἔτους τῆς γεννήσεώς του.

δ) Βεβαίωση τῆς ἀρμόδιας Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, ὅτι τόσο ὁ ὑποψήφιος ὅσο καί ἡ σύζυγός του ἔχουν τελέσει πρώτο γάμο.

ε) Κανονική συμμαρτυρία Πνευματικοῦ κατά τὸν παραδεδομένο τύπο.

στ) Πιστοποιητικό οἰκογενειακῆς κατάστασης.

ζ) Ἐγγραφη καί ἐνυπόγραφη δήλωση - συγκατάθεση τῆς συζύγου του.

η) Πιστοποιητικό της Πρωτοβάθμιας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς κατά τὸ Νόμο, γιά τὴν ὑγεία καί ἀρτιμέλεια τοῦ ὑποψηφίου Ἐφημερίου.

θ) Ὑπεύθυνη δήλωση μέ βεβαιωμένο τὸ γνήσιο τῆς υπογραφῆς τοῦ ὑποψηφίου Ἐφημερίου, ὅτι οὔτε διώκεται γιά ἀξιόποιντη πράξη, οὔτε ἔκκρεμει ἐναντίον τοῦ κατηγορία γιά ὁποιαδήποτε ἀξιόποιντη πράξη.

ι) Ἡ οἰκεία Ἱερά Μητρόπολη, ως ἔχουσα ἔννομο συμφέρον, ζητεῖ μέ δικές της ἐνέργειες ἀντίγραφο Ποινικοῦ Μητρώου ἀπό τὴν ἀρμόδια ὑπηρεσία.

"Αρθρον 6 Μορφωτικά προσόντα Ἐφημερίων

1. Τά μορφωτικά προσόντα τῶν Ἐφημερίων καθορίζουν τὸν διορισμό τους σέ ἐνορίες:

α) Σέ πόλεις μέ πληθυσμό ἄνω τῶν 40.000 κατοίκων, οἱ πτυχιοῦχοι ὅποιασδήποτε Πανεπιστημιακῆς Σχολῆς.

β) Σέ πόλεις μέ πληθυσμό ἔως 40.000 κατοίκους, ὅσοι ἔχουν ἐξετασθεῖ ἐπιτυχῶς στὰ μισά τουλάχιστον ὑποχρεωτικά μαθήματα, τά ὅποια ἀπαιτοῦνται γιά τὴ πλήψη πτυχίου ὅποιασδήποτε Πανεπιστημιακῆς Σχολῆς, οἱ πτυχιοῦχοι Ἀνωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς τριετοῦ φοιτήσεως, οἱ πτυχιοῦχοι ὅποιουδήποτε Τ.Ε.Ι. καί οἱ ἀπόφοιτοι μεταπλυκειακῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἐκπαίδευσεως (παλαιά Δ' τάξη Ἐκκλησιαστικοῦ Λυκείου, Ἐκκλησιαστικοῦ Ι.Ε.Κ. κ.π.).

γ) Σέ κωμοπόλεις μέ πληθυσμό ἔως 5.000 κατοίκους, καί οἱ ἀπόφοιτοι Μέστις Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς ἢ, γενικῶς Δευτεροβάθμιας Ἐκπαίδευσεως.

δ) Σέ χωρία μέ πληθυσμό ἔως 2.000 κατοίκους, καί οἱ ἀπόφοιτοι Ὑποχρεωτικῆς Ἐκπαίδευσεως.

Ρητῶς διευκρινίζεται ὅτι ἡ ἔννοια τῆς πόλεως δέν ταυτίζεται πρός ἐκείνη τοῦ Δήμου.

2. Μέ τὴν ἐπιφύλαξη τῶν ποιῶν διατάξεων τοῦ παρόντος, ἐπιτρέπεται ὁ διορισμός Ἐφημερίων της ἀμέσως κατώτερης κατηγορίας σέ ἐφημεριακές θέσεις τῆς ἀμέσως ἀνώτερης, ἐφ' ὅσον μετά τὴ δημοσίευση τῆς σχετικῆς προκηρύξεως καί τὴν παρέλθεσην ἀπράκτων τῶν τασσομένων προθεσμιῶν, δέν ἐμφανίσθηκαν ὑποψήφιοι τῆς ἀνώτερης αὐτῆς κατηγορίας.

"Αρθρον 7 Ἀνακήρυξη ὑποψηφίων Ἐφημερίων καί ἐκδίκαση ἐνστάσεων

1. Ο οἰκείος Μητροπολίτης, ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν μετά τὴν παρέλθεση τῆς προθεσμίας, πού ὄριζεται μέ τὸ ἄρθρο 4 παρ. 2 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, ἀφοῦ διενερ-

γήσει ἔπλεγχο τῶν ὑποβληθέντων ἐγγράφων, ἀνακρυσσεῖ τούς ὑποψηφίους Ἐφημερίους μέ Πράξη του, ἡ ὁποία κοινοποιεῖται νομίμως πρός τὸ Ἐκκλησιαστικό Συμβούλιο. Ἡ Πράξη ἀναγινώσκεται στὸν ἐνοριακὸν Ἱερόν Ναό, ἀναρτᾶται στὸν πίνακα ἀνακοινώσεων αὐτοῦ, καθὼς καὶ στὴν ἰστοσελίδα, ἐάν ὑπάρχει, τοῦ ἐνοριακοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ στὸ διαδίκτυο. Στὸν οἰκεῖο Μητροπολίτη ἐπιστρέφεται ἀποδεικτικό ἀπό τὸ Ἐκκλησιαστικό Συμβούλιο, τὸ ὅποιο πιστοποιεῖ ὅτι ἔγιναν οἱ ἀνωτέρω ἐνέργειες.

2. Ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν μετά τὴν πρώτη ἡμέρα τῆς κατὰ τὴν διάταξην τῆς προηγούμενης παραγράφου ἀναρτήσεως, δικαιοῦνται τόσον οἱ Ἐκκλησιαστικοί Σύμβουλοι, ὅσο καὶ ὁποιοσδήποτε ἐνορίτης νά ὑποβάλουν στὸν οἰκεῖο Μητροπολίτην ἐγγράφων καὶ ἐνυπογράφων, ὁποιαδήποτε αἰτιολογημένη πληροφορία ἢ ἐνσταση, γιά κάποιον ἀπό τοὺς ὑποψηφίους. Μετά τὴν παρέμευση τῆς προθεσμίας αὐτῆς, ὁ οἰκεῖος Μητροπολίτης ἀποφαίνεται ἐπὶ τῶν ὑποψηφίων, ἐπιλέγει ἔναν καὶ κοινοποιεῖ νομίμως τὴν ἀπόφασήν του στὸ οἰκεῖο Ἐκκλησιαστικό Συμβούλιο, τὸ ὅποιο ὑποχρεοῦται νά προβεῖ παραχρῆμα στὴν ἀνάρτηση τῆς ἀποφάσεως ἐπί δεκαπέντε ἡμέρες στὸν πίνακα ἀνακοινώσεων τοῦ ἐνοριακοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, καθὼς καὶ στὴν ἰστοσελίδα του, ἐάν ὑπάρχει, στὸ διαδίκτυο.

3. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου μπορεῖ νά ἀσκηθεῖ προσφυγὴ ἐνώπιόν της Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου (Δ.Ι.Σ.) ἐντὸς δεκαπέμερου ἀπό τὴν τελευταίας ἡμέρας τῆς ἀναρτήσεως τῆς ἀποφάσεως σύμφωνα μέ τὴ διάταξην τῆς προηγούμενης παραγράφου. Ἡ προσφυγὴ ἀσκεῖται ἀπό ὁποιονδήποτε ἀπό τοὺς συνυποψηφίους ἢ τούς ἐνορίτες μέ ἔγγραφο ἀπευθυνόμενο πρός τὸν οἰκεῖο Μητροπολίτη, ὁ ὅποιος ὑποχρεοῦται ἐντὸς μιᾶς ἔβδομάδος νά τὸ διαβιβάσει μέ δῆλον τὸν σχηματισθέντα ἀπό τὴν ἀρχὴν τῆς διαδικασίας φάκελο στὴ Δ.Ι.Σ., προκειμένου νά κρίνει τὸν προσφυγήν, κατόπιν σχετικῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Δογματικῶν καὶ Νομοκανονικῶν Ζητημάτων.

4. Πρίν ἀπό τὴν ὄλοκλήρωση τῆς ἀνωτέρω διαδικασίας καὶ τὴν ἐκπνοή τῶν συναφῶν προθεσμιῶν ἀπαγορεύεται ἡ χειροτονία τοῦ ὑποψηφίου.

5. Ἐάν ὁ ἐπιλέγεις ὁ Ἐφημέριος ἀπό τὸν οἰκεῖο Μητροπολίτη, δέν προσέλθει ἀδικαιολογήτως κατὰ τὴν ὄρισθεσα ἡμέρα γιά νά χειροτονθεῖ, θεωρεῖται ὅτι δέν ἀποδέχεται τὴν ἐκλογήν. Ἄν δέ δέν παράσχει ἱκανοποιητικές ἔνηγκσεις, εἶναι ἀπαράδεκτη ἡ ὑποψηφιότητά του καὶ γιά ὁποιαδήποτε ἄλλη προκόρυψη Ἐφημεριακῆς θέσεως.

6. Ὁ μετά τὴν ὄλοκλήρωση τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω διαδικασίας χειροτονούμενος, διορίζεται ὑπό τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου εἰς τὴν προκηρυχθεῖσα ὥργανική θέσην.

„Αρθρον 8 Καθήκοντα Ἐφημερίου

1. Ὁ Ἐφημέριος καθίσταται στὴν ἐνορία του καὶ ἐνεργεῖ πάντοτε κατ’ ἀναφορά πρός τὸν οἰκεῖο Μητροπολίτη

στὸν ἀσκοποῦ τῆς Λειτουργικῆς, τῆς πνευματικῆς καὶ τῆς γενικότερης ποιμαντικῆς διακονίας σὲ ὅλους τους τομεῖς τοῦ Ἐφημεριακοῦ ἔργου, συμφώνως πρός τοὺς Ἱερούς Κανόνες καὶ τίς ὁδηγίες τοῦ Μητροπολίτου.

2. Ὁ Ἐφημέριος λειτουργεῖ μέσα στὰ ὄρια τῆς ἐνορίας, κατά τοὺς Ἱερούς Κανόνες, ὡς ἔξαρτεο ὑπόδειγμα γιά τὴν πνευματική ζωὴν τῶν πιστῶν καὶ ὁφείλει νά ἀποφεύγει ἐνέργεια ἢ παράθιεψη, ἡ ὁποία θά μποροῦσε νά προκαλέσει τὸν σκανδαλισμό τῶν πιστῶν καὶ διδάσκει μέ τὸ πλόγο καὶ τὰ ἔργα ὅλους τους πιστούς. Ειδικότερα:

a. Τελεῖ ἀπαρεγκλίτως καὶ κατά τὴν καθιερωμένην ἐκκλησιαστική τάξην τὴν Θεία Λειτουργία καὶ ὅλα τὰ ἄλλα Ἱερά Μυστήρια, τίς παραδεδομένες ἢ ἄλλης τεταγμένες ἀκολουθίες τοῦ ἑορταστικοῦ κύκλου τῆς Ἐκκλησίας καὶ κάθε ἄλλη ιεροπραξία γιά τὸν ἀγιασμό τῶν πιστῶν, ἀσκεῖ δέ τὴν πνευματική πατρότητα μόνο μετά ἀπό ἀνάθεση μὲ Ένταπτήριο Γράμμα τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

β. Μεριμνᾷ γιά τὶς γενικότερες πνευματικές ἢ ὑλικές ἀνάγκες τῆς ἐνορίας, γιά τὴν ὑποστήριξη τῶν ἀναξιοποθύντων μελῶν της μέ ὄργανωμένες πρωτοβουλίες φιλανθρωπίας καὶ κοινωνικῆς πρόνοιας καὶ συνεργάζεται μὲ τὰ ἄλλα εὐαγγῆλοι ιδρύματα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

γ. Ὁργανώνει τὸ γραφεῖο τῆς ἐνορίας, φροντίζει γιά τὶς ποικίλες ὑποθέσεις της, συντάσσει καὶ συμπληρώνει τὸν κατάλογο τῶν ἐνοριτῶν, τηρεῖ μὲ συνέπεια τὰ Βιβλία Πρωτοκόλλου, Πράξεων, Γάμων, Πιστοποιητικῶν ἀγαμίας καὶ Κτηματολογίου, ἐνημερώνει ὅλους τοὺς φακέλους τοῦ ἀρχείου καὶ μεριμνᾷ γιά τὰ ιερά κειμῆλια καὶ γιά τὰ ἄλλα κινητά καὶ ἀκίνητα πράγματα τῆς ἐνορίας.

3. Ὁ Ἐφημέριος ὀφείλει νά φέρει τὴν καθιερωμένην γιά τοὺς Ὁρθοδόξους κληρικούς περιβολή καὶ ἀμφίσηση, νά ἀποφεύγει δέ κάθε αὐθαίρετη μεταβολή ἢ τὴν ἀποβολή της, νά κατοικεῖ μονίμως μέσα στὰ ὄρια τῆς ἐνορίας του καὶ μόνο μετά ἀπό ἔγκριση τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου ἔχω ἀπό αὐτά. Τίς ἔξαιρέσεις ἔκτιμα καὶ γι αὐτές ἀποφασίζει ὁ οἰκεῖος Μητροπολίτης. Ἐπιπροσθέτως, νά ἔξερχεται ἀπό τὰ ὄρια τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως γιά περισσότερές της μιᾶς ἡμέρες μέ ἀδεια τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, νά ἀσκεῖ τὰ Ἐφημεριακά καθήκοντα ὡς αὐτά ἐπιμερίζονται μεταξύ τῶν Ἐφημερίων, ἐφ’ ὅσον ὑπάρχουν πλείστερες τοῦ ἐνός, συμφώνως πρός τὶς ὁδηγίες τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, τόσο στὴ Λειτουργική ζωὴ καὶ στὴ διοίκηση τῆς ἐνορίας, ὅσο καὶ στὴν ἔχυπηρέτηση τῶν Λειτουργικῶν ἀναγκῶν ἐνοριακῶν ἢ ἄλλων Ναῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ τέλος νά μή συμμετέχει σὲ ξένες πρός τὴν ἀποστολή τῆς Ἐκκλησίας ὥργανωσεις, νά μήν ἀναλαμβάνει κοσμικές φροντίδες, οἱ ὅποιες θά μποροῦσαν νά διαταράξουν τὴν ἐνότητα τῶν ἐνοριτῶν στὴν κοινωνία τῆς πίστεως καὶ στὸ σύνδεσμο τῆς ἀγάπης.

„Αρθρον 9 Δικαιώματα Ἐφημερίου

1. Ὁ Ἐφημέριος ἔχει ὅλα τὰ ἀπορρέοντα ἀπό τὸ Λειτουργημά του καὶ τὴν ἐνοριακή του θέση δικαιώματα, τὰ ὅποια ὄριζονται ἀπό τοὺς Ἱερούς Κανόνες καὶ τὸν Κατα-

στατικό Χάρτη της 'Εκκλησίας της 'Ελλάδος (Ν. 590/1977) και άναφέρονται ειδικότερα:

α. Στήν ισοβιότητα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ του θειτουργήματος.

β. Στήν μονιμότητα τῆς ἐνοριακῆς του θέσεως, ἐκτός ἀπό τίς ρυτῶς προβλεπόμενες νόμιμες ἢ κανονικές ἔξιρέσεις.

γ. Στήν μισθοδοσία, τήν κοινωνική ἀσφάλιση καὶ τή συνταξιοδότηση γιά τήν ἀσκηση τοῦ θειτουργήματος.

δ. Στήν χορήγηση τῶν νομίμων μνημιάών ἀδειῶν, συνεκτιμωμένων τῶν εἰδικῶν ἀναγκῶν τῶν ἐορταστικῶν κύκλων καὶ τῶν ἐφημεριακῶν κενῶν. Ἐπίσης, τῶν ἀναρρωτικῶν ἀδειῶν καὶ τῶν ἀδειῶν πλόγω σπουδῶν, ὅπως προβλέπεται στό ἄρθρο 37 παρ. 9 τοῦ Ν. 590/1977.

ε. Στήν δωδικία συμφώνως πρός τούς Ιερούς Κανόνες καὶ τή σχετική νομοθεσία.

2. Τά δικαιώματα τῶν Ἐφημερίων, τῶν Ιεροκρύκων, τῶν Διακόνων καὶ τῶν Λαϊκῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων ὡς πρός τή βαθμολογική καὶ μισθολογική κατάταξη, τή μισθοδοσία, τήν ἀσφάλιση, τήν ἀξιολόγηση, τίς προαγωγές καὶ τίς ἀποδοχές καθορίζονται ἀπό τίς σχετικές διατάξεις τῆς ισχύουσας νομοθεσίας τῆς Πολιτείας, ἐφόσον δέν ρυθμίζονται εἰδικότερα ἀπό τίς διατάξεις τοῦ παρόντος.

”Αρθρον 10

Ποιμαντική ἐπιμόρφωση καὶ ἐκκλησιαστικές τιμές

1. Η μόρφωση καὶ ἡ ἐπιμόρφωση τῶν Ἐφημερίων κατάπιεται ἀπό τίς 'Ανώτατες Ἐκκλησιαστικές 'Ακαδημίες, τίς Θεολογικές Σχολές τῶν Πλανεπιστημάτων 'Αθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, ἢ καὶ ἀπό ἄλλες 'Ορθόδοξες Θεολογικές Σχολές καὶ περιορισμένως ἀπό τά I.E.K. «Ἐκκλησιαστικῆς καὶ Πολιτιστικῆς Κατάρτισης».

2. Η 'Ἐκκλησία τῆς 'Ελλάδος, ἢ 'Αρχιεπισκοπή 'Αθηνῶν καὶ οἱ Ιερές Μητροπόλεις μποροῦν νά iδρυουν εἰδικές 'Επιμορφωτικές Σχολές ἢ Φροντιστήρια γιά τήν εἰδικήν κατάρτιση καὶ τήν ποιμαντική ἐπιμόρφωση τῶν Κληρικῶν. Η iδρυση τῶν 'Επιμορφωτικῶν Σχολῶν ἀποφασίζεται ἀπό τήν Δ.I.S. γιά νά καλύψει τίς ἀνάγκες τῶν Κληρικῶν μίας Ιερᾶς Μητροπόλεως ἢ καὶ μίας ὅμαδας ὅμορων Ιερῶν Μητροπόλεων, τά δέ ἐπιμορφωτικά προγράμματα προσαρμόζονται στίς εἰδικότερες ἀνάγκες κάθε κατηγορίας Κληρικῶν καὶ ὄργανώνονται σέ διαφορετικούς κύκλους κατόπιν σχετικῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Συνοδικῆς 'Επιτροπῆς ἐπί τῆς 'Ἐκκλησιαστικῆς 'Εκπαιδεύσεως καὶ 'Επιμορφώσεως τοῦ 'Ἐφημεριακοῦ Κλήρου. Τό Πιστοποιητικό Ποιμαντικής 'Επιμορφώσεως συνεκτιμᾶται στήν ἀξιολόγηση τῶν Ἐφημερίων καὶ στήν προαγωγή τους, ἐντάσσεται δέ στόν Κύκλο τῆς Διά Βίου Μαθήσεως.

3. Οι διακρινόμενοι γιά τήν προσφορά τούς Κληρικοί στή θειτουργική ζωή, τήν ποιμαντική διακονία, τήν πνευματική πρόοδο καὶ τή φιλανθρωπική δράση τῆς ἐνορίας τιμῶνται ἀπό τόν οικεῖο Μητροπολίτη μέ τίς καθιερωμένες ἐκκλησιαστικές ἢ τιμητικές διακρίσεις, συμφώνως πρός τούς ὄρους καὶ τίς προϋποθέσεις τοῦ Κανονισμοῦ 142/1999 «Περί ἀπονομῆς 'Ἐκκλησιαστικῶν 'Οφφικίων

ἐν τῇ 'Ἐκκλησίᾳ τῆς 'Ελλάδος» (Φ.Ε.Κ. Α' 300/30.12.-1999).

”Αρθρον 11

Ἀξιολόγηση Ἐφημερίων

1. Ἐντός του πρώτου τριμήνου κάθε ἔτου συντάσσεται ἔκθεση ἀξιολογήσεως τοῦ Ἐφημερίου. Ό τύπος τῆς ἐν πλόγῳ ἐκθέσεως ὥριζεται μέ ἀπόφαση τῆς Δ.I.S. Στό πρώτο μέρος αὐτῆς, ὁ Ἐφημέριος ἀναπτύσσει τήν ἐφημεριακή του διακονία. Στό δεύτερο μέρος ἀξιολογεῖται ἀπό τόν 'Αρχιερατικό 'Επίτροπο τῆς περιφερείας του καὶ στό τρίτο ἀπό τόν Πρωτοσύγκελλο ἢ τόν Γενικό 'Αρχιερατικό 'Επίτροπο τῆς οἰκείας Ιερᾶς Μητροπόλεως, τῆς κρίσεως τῶν ἀνωτέρω θεωρουμένης ὑπό τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου. Ή κατά τά ἀνωτέρω ἀξιολόγηση τοῦ Ἐφημερίου ἐνεργεῖται κατά τά κριτήρια τῆς παραγράφου 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

2. Ὁταν ὁ Ἐφημέριος συμπληρώσει τόν νόμιμο χρόνο γιά νά κριθεῖ καὶ προαχθεῖ βαθμολογικῶς, τό Μητροπολιτικό Συμβούλιο τῆς οἰκείας Ιερᾶς Μητροπόλεως, ἐνεργώντας ὡς 'Υπηρεσιακό Συμβούλιο γιά τούς Ἐφημερίους, διενεργεῖ τήν κρίση βάσει ὅπλων τῶν ἐκθέσεων ἀξιολογήσεως τοῦ κρινομένου, οἱ όποιες συνετάγησαν κατά τά ἔτη μετά τήν τελευταία του κρίση.

3. Κατά τήν κρίση προαγωγής τοῦ Ἐφημερίου, τό οικείο Μητροπολιτικό Συμβούλιο όφείλει νά πάβει ὑπ' ὄψιν τοῦ τά ἔξης κριτήρια:

α) Ἀπόδοση στά γενικά ἐφημεριακά καθήκοντα, ὅπως αιτά ὥριζονται ἀπό τούς Ιερούς Κανόνες, τούς Κανονισμούς καὶ τίς Ἐγκυκλίους τῆς Ιερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

β) Ἀπόδοση στά εἰδικά ἐφημεριακά καθήκοντα, τά όποια τοῦ ἀναθέτει ὁ οικείος Μητροπολίτης, ὅπως τοῦ Προέδρου τοῦ 'Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, τοῦ ὑπευθύνου νέότητος, τοῦ ὑπευθύνου φιλανθρωπικοῦ ἔργου κ.ἄ. Στήν περίπτωση αὐτή ἀξιολογεῖται ἐπιπλέον στήν "Ἐκθεση ἀξιολογήσεως (τέταρτο μέρος) καὶ ἀπό τόν Γενικό 'Υπεύθυνό της ἀντίστοιχης Εἰδικῆς Ποιμαντικής Δραστηριότητας.

γ) Τυχόν πειθαρχικές ποινές.

δ) Ἐπιμόρφωση ἀπό πιστοποιημένους φορεῖς.

4. Κατά τῆς ἀποφάσεως τοῦ οικείου Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου γιά τήν περί βαθμολογική προαγωγής ἢ μή τοῦ Ἐφημερίου κρίση του, δικαιοῦται ὁ Ἐφημέριος νά ἀσκήσει προσφυγή ἐνώπιον τῆς Δ.I.S., ἢ όποια ἐκδικάζεται μετά ἀπό σχετική γνωμοδότηση τῆς Συνοδικῆς 'Επιτροπῆς ἐπί τῶν Δογματικῶν καὶ Νομοκανονικῶν Ζητημάτων.

”Αρθρον 12

Μεταθέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων

1. Τακτικός Ἐφημέριος μετατίθεται:

α) "Υστερα ἀπό αἵτησή του.

β) Μέ ἀπόφαση τῆς Δ.I.S., ύστερα ἀπό αἵτιολογημένη πρόταση τοῦ οικείου Μητροπολίτου, ἐφ' ὅσον ἡ περαι-

τέρω παραμονή τοῦ Ἐφημερίου στὸν ἐνορία ἀποβαίνει ἀσύμφορος γιά τὴν πνευματική της ζωῆν. Ὁ συνοδικός ἀριθμός τῶν μέ αὐτή τῇ διαδικασίᾳ μετατιθεμένων δέν μπορεῖ νά ύπερβαίνει κατ’ ἔτος τοὺς τρεῖς κατά Ἱερά Μητρόπολη, στή δέ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν τοὺς δέκα.

γ) Λόγῳ ποινῆς ἐπιβαλλομένης τελεσιδίκως ὑπό τοῦ Συνοδικοῦ Δικαστηρίου κατά τὰ εἰδικότερον ὄριζόμενα στὸν Νόμο περὶ Ἑκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων (ἄρθρο 37 παρ. 7 τοῦ Ν. 590/1977).

2. Ἀμοιβαία μετάθεση τακτικῶν Ἐφημερίων πού ἔχουν τά ἕδια προσόντα μεταξύ δύο ἐνοριῶν τῆς αὐτῆς Μητροπόλεως συντελεῖται μέ τί συγκατάθεση τῶν μετατιθεμένων καὶ Πράξη τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

„Ἀρθρον 13
΄Απόσπαση τακτικῶν Ἐφημερίων

΄Απόσπαση τακτικοῦ Ἐφημερίου σέ ἄλλην κενή ὄργανη κή θέση δέν μπορεῖ νά παραταθεῖ πέραν τῶν τριών μηνῶν συνεχῶς ἡ διακεκομένως μέσα στὸ ἕδιο ἔτος, ἐκτός ἀν ἡ ἀπόσπαση γίνεται ὕστερα ἀπό αἴτησή του ἡ μέ τί συγκαταθεσή τοῦ (ἄρθρο 37 παρ. 4 τοῦ Ν. 590/1977).

„Ἀρθρον 14
΄Αφυπηρέτηση Ἐφημερίων

1. Οἱ Ἐφημέρειοι μποροῦν νά ἀποχωροῦν τῆς ὑπηρεσίας ὕστερα ἀπό αἴτησή τους μετά τὴν συμπλήρωση τοῦ 70οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας τους, ὡς καὶ 35ετῆ πλήρη Ἐφημεριακή ὑπηρεσία, ἡ καὶ σέ προγενέστερο χρόνο, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ἀνικανότητα πρός ἐκτέλεση τῶν Ἐφημεριακῶν τους καθηκόντων πλόγῳ νόσου πνευματικῆς ἡ σωματικῆς, ἡ ὁποία πιστοποιεῖται ἀρμοδίως σύμφωνα μέ τίς διατάξεις πού ἐφαρμόζονται ἀναπλογικῶς ἐπί τῶν πολιτικῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων. Ἡ πιστοποίηση αὐτή προκαλεῖται εἴτε μέ αἴτηση τοῦ Ἐφημερίου, εἴτε μέ ἐνέργεια τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, πρός τὴν ἀρμόδια Υγειονομική Ἐπιτροπή.

2. Μετά τὴν κατά τὰ ἀνωτέρω διαπίστωση τῆς ἀνικανότητας, ὡς οἰκείος Μητροπολίτης διορίζει προσωρινό Ἐφημέριο μέχρι τὴν πλήρωση τῆς θέσεως κατά τίς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ. Ὡς πρός τὴν ἀφυπηρέτηση τῶν Ἐφημερίων τῶν Κοιμητηρίων ἐφαρμόζεται εἰδικότερα τό ἄρθρο 14 παρ. 9 τοῦ Κανονισμοῦ 8/1979.

„Ἀρθρον 15
Παύση Ἐφημερίων

΄Ο Ἐφημέριος, πιλήν τῶν περιπτώσεων ἀφυπηρετήσεως πού προβλέπονται στὸ προηγούμενο ἄρθρο, παύεται ἀπό τῆς θέσεώς του:

α) Λόγῳ ποινῆς, σύμφωνα μέ τὸν Νόμο περὶ Ἑκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων.

β) Έάν ἐπιδείξει συμπεριφορά ἀντίθετη πρός τίς ὑπηρεσιακές του ὑποχρεώσεις, ὅπως ἔάν ἐγκαταπλείψει τὴ θέση του χωρίς ἀδεια πέραν τῶν 30 ἡμερῶν ἀδικαιολογήτως, ἡ ἔάν δέν συμμορφωθεῖ πρός νομίμως γενομένη

ἀπόσπαση. Ούσιωδη τύπο τῆς σχετικῆς Πράξεως τοῦ Μητροπολίτου ἀποτελεῖται στὶς περιπτώσεις αὐτές ἡ προηγούμενη κλήση τοῦ Ἐφημερίου νά ἀπολογηθεῖ ἡ νά παράσχει ἔξηγήσεις.

γ) Έάν Ἐφημέριος ως ἐκπαιδευτικός, ὁ ὁποῖος ἀσκεῖ Ἐφημεριακά καθήκοντα, μετατεθεῖ σέ ἄλλην ἐκπαιδευτική περιφέρεια μέ συνέπεια νά καθίσταται ἀδύνατη ἡ ἐκτέλεση τῶν Ἐφημεριακῶν του καθηκόντων.

„Ἀρθρον 16
΄Απόλιση Ἐφημερίων

1. Ο οἰκείος Μητροπολίτης δέν δικαιοῦται νά χορηγήσει Ἀπολιτήριον Γράμμα πρός τὸν Ἐφημέριο, προκειμένου αὐτός νά ἐγκατασταθεῖ στὸν περιφέρεια ἄλλην Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἔάν προηγουμένως δέν ἔχει τὸν ἔγγραφη συγκατάθεση τοῦ Μητροπολίτου τοῦ τόπου τῆς νέας ἐγκαταστάσεως τοῦ Κληρικοῦ (ἄρθρο 56 παρ. 6 τοῦ Ν. 590/1977).

2. Τυχόν ἀπόλισης Ἐφημερίου χωρίς τὴν συγκατάθεση τοῦ Ἀρχιερέως τοῦ τόπου στὸν ὁποῖο ὡς Κληρικός θά ἐγκατασταθεῖ εἶναι ἄκυρος.

3. Προκειμένου περὶ προσωρινοῦ Ἐφημερίου, ἀγάμου Κληρικοῦ, ἀπαιτεῖται καὶ βεβαίωση περὶ τῆς μελλούσης ἔγγραφῆς αὐτοῦ στὸ Μοναχοπόλιγον τῆς Μονῆς στὸν ὁποία πρόκειται νά ἔγγραφεῖ.

„Ἀρθρον 17
Χειροτονία ως Ἐφημερίων
ἐν ἐνεργείᾳ ἡ συνταξιούχων
(δημοσίων ἡ ἰδιωτικῶν)
΄ύπαλληλῶν

1. Συνταξιούχοι πρών δημόσιοι ἡ ἰδιωτικοί κ.λπ. ὑπάλληλοι, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα καὶ δέν ύπερέβησαν τὸ 70ό ἔτος τῆς ἡλικίας τους, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀπόφοιτοι Δευτεροβάθμιας Ἐκπαιδεύσεως, μποροῦν νά χειροτονθοῦν καὶ νά τοποθετηθοῦν σέ κενές Ἐφημεριακές θέσεις, κωμοπόλεων ἡ χωρίων, μέ πληθυσμό κάτω τῶν 5.000 κατοίκων, κατά τὴν τελευταία ἀπογραφή. Ως πρός τὴν μισθοδοσία τῶν ἀνωτέρω ἐφαρμόζονται οἱ ἐκάστοτε ἰσχύουσες διατάξεις τῆς συνταξιοδοτικῆς νομοθεσίας. Πρό τῆς χειροτονίας τούς ύποχρεοῦνται αὐτοί νά παρακολουθήσουν ταχύρρυθμην ἐκκλησιαστική ἐπιμόρφωση σέ πιστοποιημένο φορέα.

2. Οι ύποπτοι οἱ πρώτοι Ἐφημέρειοι σέ κενές Ἐφημεριακές θέσεις, τηρουμένων τῶν διατάξεων τῆς ἐκάστοτε ἰσχύουσες νομοθεσίας περὶ καταστάσεως τῶν πολιτικῶν δημόσιων διοικητικῶν ὑπαλλήλων.

„Ἀρθρον 18
΄Πλήρωση εἰδικῶν Ἐφημεριακῶν θέσεων

΄Ο διορισμός Ἐφημερίων σέ Ἱερούς Ναούς Κοιμητηρίων ἡ Φιλανθρωπικῶν, Ἐκπαιδευτικῶν, Σωφρον-

στικών κ.λπ. Ιδρυμάτων, συμπεριλαμβανομένου καί τοῦ Πανελλήνιου Ἱεροῦ Ἰδρύματος Εὐαγγελιστρίας Τήνου, διενεργεῖται ἀπό τὸν οἰκεῖο Μητροπολίτη, μετά ἀπό πρόταση τῆς Διοικήσεως τῶν ἐνδιαφερομένων Ο.Τ.Α. ἢ Ἰδρυμάτων, μεταξύ ὅσων ἔχουν τὰ ἀπαιτούμενα ἀπό τὸν παρόντα Κανονισμό προσόντα Κληρικῶν γιά τὴν πόλη, ὅπου οἱ Ἱεροί Ναοί εύρισκονται, ἀξιοθογοῦνται δέ κατά τίς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

”Αρθρον 19
Προσωρινοί Ἐφημέριοι - Ἱεροκήρυκες

1. Ἀσχέτως τοῦ ἀριθμοῦ οἰκογενειῶν μιᾶς ἐνορίας, ἐφ' ὅσον οἱ πνευματικές ἀνάγκες τῆς ἀπαιτοῦν τὸν διορισμό Κληρικοῦ καταληλῆσον γιά τὸ κέρυγμα, τὸν ἔξομολόγησο, τὴν κατηχητική διακονία καί τὰ παρόμοια, μπορεῖ ὁ οἰκεῖος Μητροπολίτης νά διορίζει, ὡς προσωρινό Ἐφημέριο καὶ Ἱεροκήρυκα, κληρικό κατάληπτο ἀπό ὅσους Ἱερομονάχους εἶναι ἔγγεγραμμένοι στὰ Μοναχολόγια τῶν Ἱερῶν Μονῶν τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως καί ἔχουν τὰ νόμιμα προσόντα. Αὐτός ἐντασσόμενος σὲ μισθολογική κατηγορία βάσει τῶν προσόντων του, μπορεῖ νά ἀσκεῖ τὰ ὡς ἄνω καθήκοντα σὲ περισσότερες ἀπό μία ἔως καὶ δέκα ἐνορίες. Ο διοριζόμενος ὡς προσωρινός Ἐφημέριος καὶ Ἱεροκήρυκας, περιορίζεται ἀποκλειστικῶς στὰ ἀνωτέρω πνευματικά καθήκοντα χωρίς καμία ἀνάμειξη στὰ καθήκοντα καὶ δικαιώματα τῶν τακτικῶν Ἐφημερίων. Αὐτονότο εἶναι ὅτι ὁ διοριζόμενος ὡς προσωρινός Ἐφημέριος καὶ Ἱεροκήρυκας, δέν μπορεῖ νά εἶναι Πρόεδρος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τῆς ἐνορίας ἢ τῶν ἐνορίων, ὅπου διακονεῖ.

2. Ὡς προσωρινοί Ἐφημέριοι εἶναι δυνατόν νά διορίζονται ἐπίσης Ἱερομόναχοι, ὑπό τῆς προϋποθέσεως τῆς προηγουμένης παραγράφου, καὶ στὶς περιπτώσεις τῶν ἄρθρ. 4 παρ. 4 καὶ ἄρθρ. 14 παρ. 2 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

3. Ἐκπλιπόντων τῶν πνευματικῶν ἀναγκῶν τοῦ διορισμοῦ τῶν προσωρινῶν κατά τὰ ἀνωτέρω Ἐφημερίων, ὁ οἰκεῖος καὶ διορίσας αὐτούς Μητροπολίτης δύναται νά ἀνακαλέσει τὸν διορισμόν αὐτῶν.

”Αρθρον 20
Διορισμός Διακόνων

1. Ὁργανικές θέσεις Διακόνων σὲ ἐνοριακούς Ἱερούς Ναούς ύφιστανται σύμφωνα μέ τὰ ἀρχικῶς προβλεπόμενα ἀπό τὸ Ν.Δ. 1398/1973, ὅπως αὐτὸ ἐκάστοτε ἰσχύει.

2. Ἐπιτρέπεται κειροτονία ἔγγάμου ὡς Διακόνου γιά τὴν κάλυψη κενῆς ὄργανικῆς θέσεως. Ἀγαμοὶ κειροτονοῦνται γιά τὴν κάλυψη τελετουργικῶν ἀναγκῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, στό μοναχολόγιο τῆς ὥποιας εἶναι ἔγγεγραμμένοι ὡς μοναχοί. Ἐπ' αὐτῶν (Ἱεροδιάκονοι) ἐφαρ-

μόζονται κατ' ἀναλογίαν τὰ ἰσχύοντα ἐπί προσωρινῶν Ἐφημερίων. Ή κατά παράβαση τῆς παρούσας διατάξεως τελουμένη κειροτονία εἶναι ἀντικανονική ὡς ἀπολελυμένη.

3. Ο διορισμός τῶν Διακόνων διενεργεῖται μέ ἀπόφαση τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, ἐφαρμοζομένων κατ' ἀναλογίαν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 4, 5 καὶ 7 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

4. Τὰ τοῦ βαθμολογίου, τῆς μισθοδοσίας, τῆς ἀσφαλίσεως καὶ τῆς συνταξιοδοτήσεως τῶν Διακόνων τῶν ἐνοριακῶν Ἱερῶν Ναῶν διέπονται ἀπό τίς ἐκάστοτε ἰσχύουσες διατάξεις.

”Αρθρον 21
Διορισμός Ἱεροκηρύκων

1. Ὁργανικές θέσεις Ἱεροκηρύκων στὴν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν καὶ στὶς Ἱερές Μητροπόλεις ύφιστανται σύμφωνα μέ τὰ προβλεπόμενα ἀπό τὸ ἄρθρο 25 τοῦ προμνησθέντος Ν. 817/1978.

2. Στὶς θέσεις αὐτές διορίζονται μέ ἀπόφαση τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου ἄγαμοι Κληρικοί, ἀπόφοιτοι Ὁρθόδοξης Θεολογικῆς Σχολῆς. Ὡς πρός τὴν μισθοδοσία, τὴν ἀσφάλισην καὶ τὴν συνταξιοδότησην αὐτῶν ἐφαρμόζονται οἱ ἐκάστοτε ἰσχύουσες σχετικές διατάξεις.

”Αρθρον 22
Ειδική διάταξη

Οι πλαϊκοί ἐκκλησιαστικοί ύπαλληλοι, οἱ κατέχοντες θέσεις ἐκ μετατροπῆς ὄργανικῶν διακονικῶν θέσεων καὶ, κατά τὶς κείμενες διατάξεις, μισθοδοτούμενοι ὑπό τοῦ Δημοσίου ύπαγονται στὶς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ 5/1978 «Περὶ Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Υπαλλήλων» (Φ.Ε.Κ. Α' 48/3.4.1978), σύμφωνα μέ τὴν παράγραφο 5 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Νόμου 1476/1984 (Φ.Ε.Κ. 136 Α').

”Αρθρον 23
Κατάργηση ἀντιθέτων διατάξεων

Κάθε γενική ἢ εἰδική διάταξη Κανονισμοῦ, ἡ ὁποία ἀντίκειται στὸν παρόντα Κανονισμό καταργεῖται.

”Αρθρον 24
Ἐναρξη ἰσχύος τοῦ Κανονισμοῦ

Ἡ ισχὺς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀρχίζει ἀπό τὴν ἡμέρα τῆς δημοσιεύσεως του στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ περιοδικό ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8ῃ Μαρτίου 2012

τὸ Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

· Ο Ἀρχιγραμματεύς

· Ο Διαυλείας Γαβριήλ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ

Ίερά Μητρόπολις Νέας Σμύρνης

”Εχοντες ύπ’ ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, Γ) τοῦ Ν. 673/1977, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς Ἱ. Ναοῖς

Μεταμορφώσεως Σωτῆρος Λεωφ. Συγγροῦ,
Άγιου Αθλεξάνδρου Παλαιοῦ Φαλήρου,

καθοῦμεν τούς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακονικάς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τά ύπο τοῦ ύπ’ ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τά νενομισμένα δικαιολογητικά διά τά περαιτέρω.

Ἐν Νέᾳ Σμύρνη τῇ 19ῃ Μαρτίου 2012

† Ο Νέας Σμύρνης ΣΥΜΕΩΝ

Ίερά Μητρόπολις Χίου, Ψαρῶν καὶ Οίνουσῶν

”Εχοντες ύπ’ ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ύπ’ ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὄργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Μεταμορφώσεως Σωτῆρος Χριστοῦ Ψαρῶν,
καθοῦμεν τούς βουλομένους καὶ ἔχοντας τά κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τά ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Χίῳ τῇ 9ῃ Ἀπριλίου 2012

† Ο Χίου, Ψαρῶν καὶ Οίνουσσῶν
ΜΑΡΚΟΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

‘Η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος *Oι ἐργασίες της Δ.Ι.Σ. της 3.4.2012*

Συνῆλθε τήν Τρίτη, 3 Απριλίου 2012, στήν πρώτη Συνεδρία Της γιά τόν μηνα Απρίλιο ή Διαρκής Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, ύπό τήν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνῶν καί πάσος Ελλάδος κ. Ιερωνύμου.

Κατά τήν σημερινή Συνεδρία:

‘Η Διαρκής Ιερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τά Πρακτικά της Εξουσιοδοτήσεως.

‘Ο Μακαριώτατος Πρόεδρος ἐνημέρωσε τά Μέλη της Διαρκοῦς Ιερᾶς Συνόδου γιά τήν ἐπίσκεψή του στόν Παναγιώτατο Οἰκουμενικό Πατριάρχη κ. Βαρθολομαῖο.

Ἐπίσης ή Διαρκής Ιερά Σύνοδος συζήτησε καί ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικά μέ τρέχοντα ὑπηρεσιακά ζητήματα.

‘Εκ της Διαρκοῦς Ιερᾶς Συνόδου.

Oι ἐργασίες της Δ.Ι.Σ. της 4.4.2012

Συνῆλθε τήν Τετάρτη, 4 Απριλίου 2012, στήν δεύτερη Συνεδρία Της ή Διαρκής Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, ύπό τήν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνῶν καί πάσος Ελλάδος κ. Ιερωνύμου.

Κατά τήν σημερινή Συνεδρία:

‘Η Διαρκής Ιερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τά Πρακτικά της Εξουσιοδοτήσεως, καί συζήτησε καί ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικά μέ τρέχοντα ὑπηρεσιακά ζητήματα.

Στό δεύτερο μέρος της Συνεδρίας, ή Διαρκής Ιερά Σύνοδος ύπεδέχθη τόν Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Νέας Ιουστινιανῆς καί πάσος Κύπρου κ. Χρυσόστομο καί τήν Συνοδεία του, ό δοπιος ἐπισκέπτεται τήν Εκκλησία μας γιά νά τελέσει, αὗριο Πέμπτη 5 Απριλίου 2012, τήν Ακολουθία τῶν Εγκαινίων στό Κοινωνικό Παντοπωλεῖο «Αποστολή Αγάπης» της Ιερᾶς Αρχιεπι-

σκοπῆς Αθηνῶν. Τό Κοινωνικό αὐτό Παντοπωλεῖο θά λειτουργήσει μέ τήν ὑποστήριξη τῆς Ιερᾶς Αρχιεπισκοπῆς Κύπρου καί ἄλλων φορέων τῆς Νήσου.

‘Εκ της Διαρκοῦς Ιερᾶς Συνόδου

Oι ἐργασίες της Δ.Ι.Σ. της 5.4.2012

Συνῆλθε τήν Πέμπτη, 5 Απριλίου 2012, στήν τρίτη Συνεδρία Της ή Διαρκής Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, ύπό τήν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνῶν καί πάσος Ελλάδος κ. Ιερωνύμου.

Κατά τήν σημερινή Συνεδρία:

‘Η Διαρκής Ιερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τά Πρακτικά της προηγούμενης Συνεδρίας.

‘Η Διαρκής Ιερά Σύνοδος, ἐνημερώθηκε ἀπό τήν Συνοδική Επιτροπή Κοινωνικῆς Προνοίας καί Εύποιίας, ὅτι γιά τό ἔτος 2011 δαπανήθηκαν περίπου ἑνενήντα ἔξι ἑκατομμύρια ευρώ, (95.823.175,50 €), γιά τήν συντήρηση καί τήν λειτουργία τῶν Ιδρυμάτων καί γιά φιλανθρωπικούς καί κοινωνικούς σκοπούς. Ή Εκκλησία της Ελλάδος ἀσκεῖ ἔνα τεράστιο κοινωνικό καί φιλανθρωπικό ἔργο πρός ἀνακούφιση τῶν πασχόντων καί ἀναξιοπαθούντων ἀδελφῶν μας, τό δοπιο ἐπιτελεῖται μέ ἐπτακόσια (700) περίπου Ιδρύματα στήν Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνῶν καί τίς Ιερές Μητροπόλεις.

Ἐπίσης, μέ τήν μέριμνα τῆς Ιερᾶς Αρχιεπισκοπῆς Αθηνῶν καί τῶν Ιερῶν Μητροπόλεων, προσφέρονται καθημερινά περισσότερες ἀπό 50.000 μερίδες φαγητοῦ, σέ συνανθρώπους μας πού καταφένγουν στά συσσίτια τῆς Εκκλησίας.

‘Η Διαρκής Ιερά Σύνοδος δέχθηκε τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Δωδώνης κ. Χρυσόστομο, Πρόεδρο τοῦ Συνοδικοῦ Γραφείου Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων (Θρησκευτικοῦ Τουρισμοῦ) καί ἐνημερώθηκε γιά τούς τρόπους καί τίς προοπτικές ἀναπτύξεως τοῦ Θρησκευτικοῦ Τουρισμοῦ.

Ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος δρισε τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Γλυφάδας κ. Παῦλο, νά ἐκπροσωπήσει τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος στήν Τελετή Ἀφῆς τοῦ Ἀγίου Φωτός κατά τό Μεγάλο Σάββατο, στά Ἱεροσόλυμα.

Τέλος ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος, ἐνέκρινε ἀποσπάσεις Κληρικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος σέ Ἱερές Μητροπόλεις τοῦ ἔξωτεροικοῦ καὶ ἐλαβε ἀποφάσεις σχετικά μέ τοέχοντα ὑπηρεσιακά ζητήματα.

Ἐκ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου

Ἀνακοινωθέν τῆς 3.4.2012

Τό γεγονός τῆς αὐτοκτονίας τοῦ ἥλικιωμένου συνταξιούχου στήν Πλατεία Συντάγματος μᾶς προξενεῖ λύπη καὶ συμπάθεια καὶ μᾶς ὁδηγεῖ στήν παρακάτω σκέψεις:

α. Ἡ συγκεκριμένη αὐτοκτονία καὶ οἱ παρόμοιες μέ αὐτήν, στήν ὄδυνηρές ἡμέρες τῆς κρίσεως πού περνάμε, εἶναι γεγονός πού προβληματίζει ἔντονα τήν κοινωνία μας. Τά διογκούμενα προβλήματα καὶ ἡ ἐπιδείνωση τῆς κρίσεως, καλλιεργοῦν τήν ἀπόγνωση καὶ ὁδηγοῦν τούς ἀνθρώπους σέ ἀπονενομένες καταστάσεις, τούς στεροῦν δέ τήν ἀξιοπρέπειά τους.

β. Ἡ Ἐκκλησία οὐδέποτε ἐπικροτεῖ τέτοιες ἐπιλογές ὡς ἀπάντηση στά προβλήματα τῶν ἀνθρώπων. Ἀντίθετα καλλιεργεῖ τήν ὑπομονή, τήν ἐλπίδα καὶ τήν ἐμπιστοσύνη στό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ.

γ. Φιλανθρωπώς συμπαραστεκόμεθα στούς οἰκείους τοῦ ἐκλιπόντος καὶ εὐχόμεθα ὁ Θεός νά τούς χαρίζει εἰρήνη καὶ τήν ἐξ ὑψους παρηγορία.

Ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Συμμετοχή στή Διεθνή Ἐκθεση Θροσκευτικοῦ Τουρισμοῦ στή Μόσχα

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐλαβε μέρος στή Διεθνή Τουριστική Ἐκθεση προβολῆς θροσκευτικῶν τόπων καὶ μνημείων, ἡ οποία πραγματοποιήθηκε στή Μόσχα ἀπό 17 ἕως καὶ 21 Μαρτίου 2012. Τήν εὐθύνη τῆς παρουσιάσεως τῶν ἐλληνικῶν θροσκευτικῶν μνημείων ἀνέλαβε καὶ ὑλοποίησε τό Συνοδικό Γραφεῖο Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων Θροσκευτικοῦ Τουρισμοῦ κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ καὶ

Τουρισμοῦ τῆς χώρας μας. Οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας μας παρουσίασαν ξενόγλωσσο ὅπτικοακουστικό ὄλικό Ἱερῶν Μονῶν καὶ Προσκυνημάτων ἀπό εἴκοσι Ἱερές Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Στήν Ἐκθεση μετέσχον 5000 ρωσικά τουριστικά γραφεῖα.

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν

Δήλωση τοῦ Μακαριωτάτου γιά τήν ἀξιοποίηση τῆς περιουσίας τῆς Ἐκκλησίας

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσος Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος ἔκανε τήν ἀκόλουθη δήλωσην: “Εἶναι ἀπορίας ἀξιοῦ πώς κάθε φορά πού ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν καὶ ἐν γένει ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐπιχειροῦν νά ἀξιοποιήσουν νομίμως τήν περιουσία τους, πρός ὅφελος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ πού δοκιμάζεται σκληρά, παρουσιάζονται αἴφνις πάσος φύσεως προσκόμματα, ἐνδεδυμένα μέ τόν μανδύα κάθε εἴδους εὐαισθησίῶν, ἀπό πρόσωπα τῶν ὅποιων ἡ κοινωνική προσφορά καὶ ἀλληλεγγύη περιορίζεται ἀπλά καὶ μόνο σέ βαρύγδουπες, δακρύβρεχτες καὶ δῆθεν ἰδεολογικά φορτισμένες διακρούξεις.

Οὔτε ὁ λαός μας, πού ἔχει βυθιστεῖ στή φτώχεια καὶ τήν ἀνασφάλεια ἀνακουφίζεται μέ λόγια, οὔτε τά πολυάριθμα ἐκκλησιαστικά ἰδρύματα κοινωνικοῦ χαρακτῆρα, τά ὅποια κάθε μέρα ὅλο καὶ περισσότερο ἐγκαταλείπονται ἀπό τό κράτος πρόνοιας, συντηροῦνται μέ δηλώσεις, οὔτε οἱ λειτουργικές ἀνάγκες τῆς Ἐκκλησίας ἀντιμετωπίζονται μέ εὐχολόγια.

Ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἔχοντας συναίσθηση τῆς εὐθύνης τούς ἀπέναντι στήν πατρίδα καὶ ἐπίγνωση τῆς ἀποστολῆς τους σέ ὕδρες ἐξαιρετικά κρίσιμες γιά τή διατήρηση τῆς κοινωνικῆς συνοχῆς καὶ εἰρήνης, ἐμμένουν στήν ἀπόφασή τους γιά τήν ἀξιοποίηση μέ κάθε νόμιμο τρόπο τῆς περιουσίας τους. Καὶ θέλουν νά πιστεύουν πώς ἡ Πολιτεία θά ἀντιληφθεῖ ὅτι παραμένουν ἀρωγοί στόν κοινό σκοπό καὶ ὅχι κατ’ ἐπίφαση συνεργάτες ἢ ἀντίπαλοι.

Περαιτέρω ἡ Ἐκκλησία μας θά εὐχόταν νά δοθεῖ ἡ δυνατότητα καὶ σέ ἄλλους φορεῖς, ὅπως π.χ. τά Ἀσφαλιστικά Ταμεῖα, γιά τήν ἀξιοποίηση τῆς

περιουσίας τους, πού μέχρι σήμερα έχει καταληφθεῖ, προκειμένου νά μπορέσουν οἱ ἡλικιωμένοι μας νά ἀνταπεξέλθουν μέ ἀξιορέπεια στό βάρος τῶν γηρατειῶν τους.

*Ἐθιμοτυπική συνάντηση
τοῦ Μακαριώτατοῦ μὲ τὸν νέον Ὑπουργό¹
Παιδείας κ. Γ. Μπαμπινιώτη*

Ἐθιμοτυπική συνάντηση μέ τὸν νέον Ὑπουργό Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης καὶ Θρησκευμάτων κ. Γ. Μπαμπινιώτη εἶχε τὴν Τετάρτη 14 Μαρτίου τὸ πρωί ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμος. Στό τέλος ἔγιναν οἱ ἔξῆς δηλώσεις: “Ἐχω μία βαθιά πίστη, αὐτή πού ἔχει ὅλος ὁ ἀπλός ἐλληνικός λαός. Θεώροσα χρέος μου νά ἔρθω νά σᾶς δῶ, ὅχι μόνον ἐθιμοτυπικά, ἀλλὰ νά συζητήσουμε τά θέματα τῆς Ἐκκλησίας, τά ὅποια μάλιστα εἶναι καὶ ἴδιαιτέρως ἐπίκαιοα, καθώς πλησιάζει ἡ ἑορτή τῆς 25ης Μαρτίου”, σημείωσε ὁ κ. Μπαμπινιώτης. “Διότι ὅσοι ξέρουν τὴν ἰστορία τὴν ἐλληνική, ὁ Κλῆρος ἔπαιξε ἔναν ἀποφασιστικό ρόλο στὸν Ἐπανάστασην μέσα ἀπό τὸν Ἐλληνικὸν Διαφωτισμό, ὅπου Ἱερωμένοι σέ μεγάλο βαθμό ὁ Εὐγένιος Βούλγαρης, ὁ Ἀνθίμος Γαζῆς, ὁ Νεόφυτος Δούκας, ὁ Νεόφυτος Βάμβας, ὅλοι αὐτοί, ὁ Κωνσταντίνος Οἰκονόμος ἐξ Οἰκονόμων, ὁ Πατροκοσμᾶς, ἔπαιξαν ἔναν τεράστιο ρόλο στὸν ἀφύπνιστον Γένουν ἀλλά καὶ στὸν ἴδιο τὸν Ἀγώνα, ὅπως ὁ Ἀθανάσιος Διάκος”.

Καί πρόσθεσε: “Αὐτά, λοιπόν, ἐμεῖς δέν πρέπει νά τά ξεχνᾶμε, πρέπει νά τά περνᾶμε μέσα ἀπό τὴν Παιδεία μας γιατί αὐτή εἶναι ἡ παράδοσή μας, αὐτή εἶναι ἡ ἰστορία μας, αὐτός εἶναι ὁ πολιτισμός μας. Καί ἔνα βασικό κομμάτι τοῦ πολιτισμοῦ μᾶς εἶναι ἡ Ἐκκλησία μας καὶ ἡ Ὁρθοδοξία μας, ἡ Ὁρθόδοξη πίστη μας. Ἐπομένως ἡ παρουσία μου ἐδῶ εἶναι οὐσιαστική καὶ δέν εἶναι ἐθιμοτυπική καὶ δηλώνω ὅτι ὅπου μποροῦμε γιά ὅσο διάστημα εἶναι νά σταθοῦμε πλάι στὴν Ἐκκλησία, πλάι στὸν ἐλληνικό λαό. Καί θέλω καὶ δημόσια νά σᾶς συγχαρῶ γιά ὅλη αὐτή τή δραστηριότητα πού ἔχει ἀναπτύξει ἡ Ἐκκλησία μας, ὑπό τὴν ἡγεσία σας, ὡς ἀπλός ὑπηρέτης πού στὸν πραγματικότητα εἶναι ἡ ἐτυμολογία τοῦ ὑπουργοῦ”.

‘Από τὸν πλευρά του ὁ Μακαριώτατος συνεχάρη τὸν κ. Μπαμπινιώτη γιά τὴν ἀνάληψη τῶν νέων του καθηκόντων, ἐπισημαίνοντας πώς εἶναι “ὁ κατάλληλος ἄνθρωπος στὴν κατάλληλη θέση”. “Ἐύχαριστοῦμε πάρα πολὺ καὶ νά εὐχηθοῦμε νά μπορέσετε αὐτές τὶς σκέψεις νά τὶς κάνετε πραγματικότητα. Ἐμεῖς θά εἴμαστε κοντά σας. Θά ἔλεγα σχετικά μέ τὴν κρίση καὶ τὶς δυσκολίες πού περνᾶμε, πώς θά τὶς ξεπεράσουμε καὶ αὐτές μέ ἀγώνα καὶ ἵσως εἶναι μία εὐκαιρία νά δοῦμε πολλά πράγματα τά ὅποια τά ξεχάσαμε, τί μᾶς λείπει, τί μποροῦμε νά κάνουμε νά τά ξαναβάλουμε στὴν θέση τους”.

*Ο Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος
στὰ Γραφεῖα τῆς ΜΚΟ «Ἀποστολή»*

Τά γραφεῖα τῆς φιλανθρωπικῆς ἑταιρείας τῆς Ἰ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν “Ἀποστολή” ἐπισκέφθηκαν στὶς 4.4.2012 οἱ Ἀρχιεπίσκοποι Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμος καὶ Νέας Ιουστινιανῆς καὶ πάσης Κύπρου κ. Χρυσόστομος. Πρός τιμήν τῶν δύο Προκαθημένων ὁ Γενικός Διευθυντής τῆς “Ἀποστολῆς” κ. Κ. Δήμτσας παρέθεσε ἐπίσημο γεῦμα.

‘Ο Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος ἀναφέρθηκε στὴν παγκόσμια οἰκονομική κρίση καὶ ἐξέφρασε τὴν ἀνησυχία του γιά τὶς ἐπιπτώσεις πού θά ἔχει στούς λαούς. «Συναντᾶμε εἰκόνες πού ἐμεῖς οἱ παλαιότεροι τὶς ξύσαμε μόνο κατά τὴν περίοδο τοῦ πολέμου. Οἱ εἰκόνες φτώχειας μᾶς συγκλονίζουν ὅλους. Πρέπει ὅλοι νά συνεργαστοῦμε γιά νά σταθοῦμε δίπλα στούς ἀνθρώπους πού ὑποφέρουν. Ἐμεῖς βρισκόμαστε δίπλα στούς Ἑλλήνες καὶ θά συνεχίσουμε μέσω τῆς Ἰερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ τῆς Μ.Κ.Ο. «Ἀποστολή» νά στηρίζουμε τὶς προσπάθειες σᾶς” εἶπε χαρακτηριστικά.

“Τὸ Κοινωνικό Παντοπλεῖο πού ἐγκαινιάζουμε τὴν Πέμπτη στὴν Καλλιθέα”, πρόσθεσε, “εἶναι μόνο ἔνας σταθμός στὴ μεγάλην καὶ δύσκολην διαδρομή πού ἔχουμε νά διανύσουμε. Γιά τὴν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου δέν ξεχωρίζουμε τὸν ἐλληνικό λαό ἀπό τὸν κυπριακό, γιατί ἡ καρδιά μας, τὸ μυαλό μας καὶ ἡ ψυχή μᾶς εἶναι ἐλληνική. Εἴμαστε κοντά σᾶς ὥπως κοντά μᾶς σταθήκατε καὶ ἐσεῖς στὶς πιο δύσκολες περιόδους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου”.

‘Ο Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Ἱερώνυμος, ἀναφέρθηκε ἀπό τὸν πλευρά του λεπτομερῶς στὸ προνοιακό ἔργο τῆς «Ἀποστολῆς», ἐπισημαίνοντας τὸν ρόλο ποὺ διαδραματίζει ἡ Ἑκκλησία στὴ σημερινή συγκυρίᾳ. Ἀπευθυνόμενος στὸν Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου εἶπε: «Ἀνακουφίζετε μὲ τὴ βοήθεια σας συνανθρώπους μας ποὺ ὑποφέρουν καὶ γι’ αὐτὸ σας εὐχαριστοῦμε».

‘Ο Γενικός Διευθυντής τῆς «Ἀποστολῆς» κ. Κωνσταντῖνος Δίμτσας, παρουσίασε στὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου τὰ προγράμματα ποὺ ἔχει ἐφαρμόσει ἡ «Ἀποστολή», ἐνῶ χαρακτήρισε συγκινητική τὴν προσφορὰ τοῦ κυριακοῦ ἀδελφοῦ λαοῦ, κάνοντας λόγο γιά “πανστρατιά συμπαράστασης Ἑκκλησίας, Δήμων, Φορέων καὶ τῶν ἐπιχειρηματιῶν τῆς Μεγαλονήσου”. “Πιστεύουμε”, κατέληξε, “ὅτι αὐτή εἶναι μία γκρίζα παρένθεση γιά τὴ χώρα μας καὶ πολύ γρήγορα ἡ Ἑλλάδα θά δείξει τὸ πραγματικό της πρόσωπο καὶ τὴ δύναμη της ἀνακτώντας τὴν θέσην ποὺ τῆς ἀρμόζει”.

Στὸ γεῦμα παρευρέθηκαν ἐκ μέρους τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ Ἀντιπρόεδρος Μητροπολίτης Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων κ. Νεκτάριος, ὁ Μητροπολίτης Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ. Ἰωήλ, ὁ Μητροπολίτης Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Παῦλος καὶ ὁ Ἀρχιγραμματέας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Ἐπίσκοπος Διαυλείας κ. Γαβριήλ. Ἐπίσης στὸ γεῦμα παρακάθησαν ὁ Μητροπολίτης Ἐλασσῶνος κ. Βασίλειος καὶ ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κιτίου κ. Χρυσόστομος.

Ἀρχιεπίσκοπος: «Ναὶ στὸν διάλογο,
ἀλλά μέ προϋποθέσεις»

Στὴ Σχολή Εὐελπίδων βρέθηκε στὶς 29 Μαρτίου ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος, ὅπου εἶχε τὴν εὐκαιρία νά συζητήσει μὲ τοὺς σπουδαστές γιά ἐπίκαιρα θέματα.

Γιά τὶς ἀντιδράσεις στὸ διάλογο μέ τοὺς Ρωμαιοκαθολικούς:

«Δέν κάναμε ποτέ ἐμεῖς διάλογο μόνοι μας, ὡς Ὁρθόδοξοι Ἑλληνες, μέ τοὺς Καθολικούς. Οὕτε οἱ Ρώσοι θά μποροῦσαν νά πᾶνε μόνοι τους. Ἡρθαν ὅλοι οἱ Ὁρθόδοξοι, ψήφισαν καὶ εἶπαν θά κάνουμε τὸ διάλογο μέ τοὺς Καθολικούς, κάτω ἀπό δρισμένες προϋποθέσεις καὶ δρισμένους

ὅρους. ”Ερχονται μερικοί Ἀρχιερεῖς -καὶ ἐπηρεάζουν καὶ μερικούς λαϊκούς- καὶ λένε “τί τὸν θέλουμε αὐτὸν τὸν διάλογο;”

Κατ’ ἀρχήν, χριστιανικά, δέν μποροῦμε νά ἀπορρίψουμε ποτέ τὸν διάλογο. Μέ δῆλος πρέπει νά μιλᾶμε. Τὸ θέμα εἶναι νά κρατᾶμε τὸν ἀλήθειαν. ”Εχουμε, λοιπόν, αὐτὸν τὸν διάλογο καὶ ὑπάρχουν μερικοί ποὺ λένε “δχι!”. Μά δέν εἶναι ἀπόφαση μόνο δική μας. Εἶναι ἀπόφαση πού ἔχουν πάρει ὅλοι οἱ Ὁρθόδοξοι. Δέν εἶναι θέμα δικό μου νά πω “δχι στὸ διάλογο”.

Συνῆλθαν ὅλοι οἱ Ὁρθόδοξοι καὶ ἀποφάσισαν νά μιλήσουν καὶ μέ τοὺς Καθολικούς. Τώρα τελευταία μιλᾶμε καὶ μέ τὸ Ἰσλάμ, νά μιλήσουμε καὶ μέ τούς Διαμαρτυρομένους κ.λπ. Ἡ προσοχή τοῦ διαλόγου εἶναι μέχρι ποῦ φτάνουν, ἐάν ζητοῦν νά κάνουμε παραχωρήσεις, συμφωνίες κ.λπ. Ἡ Ἑκκλησία μας, λοιπόν, δέν ᔹχει παρατηρήσει σημεῖα μέ βάση τὰ ὄποια πρέπει νά ποῦμε πώς διακόπουμε τὸν διάλογο»

Σχετικά μέ τὴν ἔννοια τῆς Νεοπατερικῆς ἢ Μεταπατερικῆς Θεολογίας:

«Ἡ ἐποχή μᾶς ᔹχει βγάλει κι αὐτή Πατέρες. Ἡ νεοπατερική, τὴν εἴπανε μεταπατερική, δέν εἶναι ἄλλη θεολογία, εἶναι χρονικό πρᾶγμα. ”Οπως θά λέγαμε ἡ σύγχρονη θεολογία, οἱ σύγχρονοι θεολόγοι. Περιμένουμε, βέβαια, τὴν ἀπάντηση τοῦ Σεβ. Δημητρίαδος. Ἐάν εἶναι, λοιπόν, ζήτημα χρονικό, δέν ᔹχουμε τίποτα νά κάνουμε».

Σχετικά μέ τὴν ἔκκλησιαστική περιουσία καὶ τὸν χωρισμὸν Ἑκκλησίας-Κράτους:

«”Οταν βλέπω ὅτι τὴν περιουσία τὴν δίνω στὸν φτωχό καὶ τὴν παίρνεις καὶ τὴ δίνεις στὸν πλούσιο, δέν θά διαμαρτυρηθῶ; Τώρα τί λέει ὁ νόμος: ὅποια περιουσία δόθηκε τὸ 1952 καὶ δέν ᔹχει διατεθῆ, τὸ κράτος μπορεῖ νά τὴ δώσει ὅπου θέλει».

«Ἐίμαστε ὑπέρ τοῦ χωρισμοῦ, δχι γιατί τὸ θέλουμε ἐμεῖς, ἐμεῖς δέν θά τὸ ζητήσουμε ποτέ. Ἐάν μᾶς ποῦνε ὅτι δέν μᾶς θέλουν, θά τὸ κάνουμε. Θά περάσουμε καλύτερα. Μόνοι μας δέν θά τὸ κάνουμε, γιατί μποροῦμε ὅτι μποροῦμε νά βοηθήσουμε ἀκόμη..»

Σχετικά μέ τὰ πρεσβυτερικά καὶ τὶς ἔξελίξεις στὴ Συρία:

«Στὸ Ἰράκ κάθηκε ὁ Χριστιανισμός ὅλος. Πρέπει νά μᾶς ἀπασχολήσει τὸ θέμα τῶν Χριστιανῶν

γύρω από τη Μεσόγειο. Φεύγουν άπο όλα αυτά τά μέρη γιά νά γίνουν άραβικά. Δέν πρέπει έμεις νά νοιαστοῦμε γι' αυτούς τους άνθρωπους;»

Τέλος, γιά τά μέτρα πού έλήφθησαν γιά τίς πρόσφατες παρελάσεις ό Μακαριώτατος τόνισε:

“Τά μέτρα πού έλήφθησαν πρίν μερικές μέρες είναι ταπεινωτικά γιά όλους μας”.

Γεῦμα Ἀγάπης γιά 350 δοκιμαζόμενους πολίτες

Γεῦμα ἀγάπης και ἀξιοπρέπειας διοργανώθηκε τήν Κυριακή 22 Ἀπριλίου γιά 350 συνανθρώπους μας, οί δόποιοι δοκιμάζονται άπο τήν οἰκονομική κρίση και σιτίζονται μέσω τῆς Ἐκκλησίας, στής ἐγκαταστάσεις τοῦ Στρατοπέδου Καποτά στήν Παρνηθα. Τό γεῦμα παρετέθη μέ πρωτοβουλία τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ, τοῦ Ραδιοφώνου και τῆς Τηλεόρασης τοῦ Σκάι στό πλαίσιο τῆς πρωτοβουλίας «Ολοι Μαζί». Ὅταν δὲ Ἀρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος ἔφτασε στόν χῶρο τῆς ἐκδηλώσεως, πολύ κοντά ἐκεῖ δύον βρίσκονται οί ἀποθῆκες πού ἔχουν παραχωρηθεῖ στόν Φιλανθρωπικό Ὁργανισμό τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς «Ἀποστολή», ἐσπευσε νά εὐλογήσει και νά χαιρετήσει όλους ἐκείνους γιά τούς δύον παρετέθη τό γεῦμα.

Στόν σύντομο χαιρετισμό τοῦ εύχαριστοσε τίς 900 ἐθελόντριες τῶν συσσιτίων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς και όλους ἐκείνους πού συνδράμουν στό ἔργο τῶν ἐνοριακῶν φιλόπτωχων, τόν Ἀρχηγό τοῦ ΓΕΣ, τά ἐπιτελικά στελέχη τοῦ Στρατοῦ και ἴδιαιτέρως τούς στρατευσίμους πού βοήθησαν στήν ὁργάνωση τοῦ γεύματος και τόν Σκάι.

Ο Ἀρχιεπίσκοπος ὑπογράμμισε δτι πρέπει νά κρατηθοῦμε γιά νά ξεπεράσουμε τήν κρίση και εύχηθηκε τό ἐπόμενο τραπέζι νά βρεῖ τήν πατρίδα και τόν λαό σέ καλύτερη κατάσταση.

Κατά τήν ἀναχώρησή τους, γιά τίς ἐνορίες τους, και οί 350 συμπολίτες μας πού ἔχουν ἀνάγκη παρέλαβαν ἔνα μικρό δέμα μέ τρόφιμα άπο τής ποσότητες πού ἔχουν συγκεντρωθεῖ μέσω τῆς πρωτοβουλίας τοῦ Σκάι και τῆς Ἐκκλησίας, «Ολοι Μαζί» και τά δύοια εἶχε ἐτοιμάσει δτι «Ἀποστολή».

Ἐκτός άπο τόν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν Ιερώνυμο παρέστησαν δέ πιχώριος Μπροπολίτης Ἰλίου, Πετρουπόλεως και Ἀχαρνῶν Ἀθηναγόρας, δτι Ἀναπληρωτής Υπουργός Αμυνας Γιάννης Ρα-

γκούσπης, δτι Ἀρχηγός ΓΕΣ Ἀντιστράτηγος κ. Ζιαζίας, δτι Διευθύνων Σύμβουλος τοῦ Σκάι Ἰ. Σπανολιός, δτι Ἐπίσκοπος Διαυλείας Γαβριήλ, δτι Πρωτοσύγκελος τῆς Ιερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, Ἀρχιμ. Μάξιμος Παπαγιάννης, δτι κ. Κωστής Δήμτας, Διευθυντής τῆς ΜΚΟ τῆς Ἰ. Ἀρχιεπισκοπῆς, «Ἀποστολή», ἐκπρόσωποι τῆς Τοπικῆς Αύτοδιοίκησης και Ἀξιωματικοί τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Τιερά Μπρόπολις Δημπτριάδος

Παρουσιάστηκε δτι Ἀρθρογραφία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου

Στής 26 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε δτι ἐκδήλωση παρουσίαση τοῦ Α' δύον τῆς Ἀρθρογραφίας τοῦ Μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν και πάσης Ἐλλάδος Χριστοδούλου, δτι δύοια δημοσιεύεται στόν Δ', κατά σειρά, Τόμο τῶν ἔργων του, πού ἔξεδωσαν δτι Ιερά Μπρόπολη Δημπτριάδος και οί ἐκδόσεις «Ἀκρίτας» και περιέχει τά κείμενα πού δημοσίευσε στήν Ἐφημερίδα «Πληροφόρηση» τῆς Ιερᾶς Μπροπόλεως Δημπτριάδος άπο τό 1981 ἕως τό 1998.

Στήν ἐκδήλωση, πού ἔλαβε χώρα στήν Στοά Βιβλίου στήν Ἀθήνα, τόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν και πάσης Ἐλλάδος κ. Ιερώνυμο ἐκπροσώπησε δτι Σεβ. Μπροπολίτης Βελεστίνου κ. Δαμασκηνός, ἐνώ παρέστησαν δτι τ. Πρωθυπουργός κ. Ιωάννης Γρίβας, οί Σεβ. Μπροπολίτες Δημπτριάδος κ. Ἰγνάτιος, Πειραιῶς κ. Σεραφείμ, Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων κ. Κύριλλος, Νέας Σμύρνης κ. Συμεών, Κερκύρας, Παξῶν και Διαποντίων Νήσων κ. Νεκτάριος, Σύρου κ. Δωρόθεος, δτι Ὑπουργός Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων Καθηγητής κ. Γεώργιος Μπαμπινιώτης, δτι Ἐκδότης κ. Πέτρος Κυριακίδης, ἐκπρόσωποι κομμάτων, Καθηγητές Πανεπιστημίου, δτι τ. Πρωτοσύγκελλος τῆς Ιερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν π. Θωμᾶς Συνοδινός, πνευματικά τέκνα τοῦ ἀσιδίμου Πρωθιεράρχου και πλῆθος κόσμου πού κατέκλεισε τής αἴθουσες τῆς Στοᾶς Βιβλίου.

Τήν ἐκδήλωση χαιρέτησε δτι Σεβ. Μπροπολίτης Δημπτριάδος κ. Ἰγνάτιος, δτι δύοιος, μεταξύ ἄλλων σημείωσε: «Δοξολογῶ τόν Ἀγιο Θεό, διότι ὡς διάδοχος τοῦ μακαριστοῦ στήν Ποιμαντορική

Διακονία τῆς Θεοσύνου Ἐπαρχίες τῆς Δημοτιάδος, ἔγινα κληρονόμος αὐτοῦ τοῦ μεγάλου πνευματικοῦ πλούτου, τὸν ὅποῖον ἴδιοις κόποις ἐκεῖνος συγκέντρωσε καὶ κληροδότησε στούς ἐπιγενομένους. Γιά τοῦτο καὶ θεωρῶ ὡς Ἱερό καθῆκον, προσωπικό ἀλλά καὶ ὅλης τῆς τοπικῆς μας Ἑκκλησίας, νά ἐργασθοῦμε ἀπό κοινοῦ γιά τή διαφύλαξη αὐτοῦ του θησαυροῦ. Φρονῶ πώς ἡ ἐκδοση τῶν ἔργων του ἐξυπηρετεῖ ἀπόλυτα τὸν σκοπό αὐτοῦ. Διότι καθιστᾶ τό εὖρος τῶν ὁραματισμῶν, τό βάθος τῆς ἀγάπης καὶ τὴν πολύτιμην ποιμαντορικήν πεῖρα τοῦ ἀειμνήστου προκατόχου μας προσιτά σέ Ἐπίσκοπο, κλῆρο καὶ λαό, ἀποδεκτά βοηθητικά μέσα στὸν πνευματικό ἄγωνα ἀπό τὸν κάθε καλῆς διαθέσεως ἄνθρωπο...».

Πρῶτος ὁμιλητής ἦταν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κερκύρας κ. Νεκτάριος, ὁ ὅποῖος ἀναφέρθηκε στά ὁραματα καὶ στοὺς ὁραματισμούς τοῦ Πνευματικοῦ του Πατρός. Ἐπόμενος ὁμιλητής ἦταν ὁ Ὑπουργός Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης καὶ Θρησκευμάτων Καθηγητής κ. Γεώργιος Μπαμπινιώτης. Ὁ κ. Ὑπουργός, μέ λόγο γλαφυρό καὶ παραστατικό, χαρακτήρισε τά κείμενα τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου «πνευματικά πετράδια», ἐνῶ ἐπαίνεσε τοὺς συντελεστές τῆς ἐκδοσης. Σημείωσε ὅτι «ὁ Χριστόδουλος προβληματιζόταν καὶ εἶχε τό χάρισμα νά περνᾶ τὸν προβληματισμό του στοὺς ἀναγνῶστες του, ἐνῶ κινοῦνταν σέ ἀξίες πού τίς ξεχάσαμε καὶ φθάσαμε ἐδῶ πού φθάσαμε, ἀξίες ὅπως ἡ πατρίδα, ἡ παράδοση, ἡ πίστη, ἡ κληρονομιά μας, ἡ οἰκογένεια κ.ἄλ.». Τόν κύκλο τῶν ὁμιλητῶν ἐκλεισε ὁ Ὁμότιμος Καθηγήτρια τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Ἀθηνῶν κ. Μερόπη Σπυροπούλου, ἡ ὅποια ἀναφέρθηκε στήν εὐāισθητή καὶ ἀγαπητική σχέση τοῦ Μακαριστοῦ Χριστοδούλου μέ τοὺς νέους. Καταληκτικό χαιρετισμό ἀπούθυνε ὁ Ἐκπρόσωπος τοῦ Μακαριωτάτου Σεβ. Μητροπολίτης Βελεστίνου κ. Δαμασκηνός, ὁ ὅποῖος μετέφερε τίς εὐχές τοῦ κ. Ἱερωνύμου, εὐχαρίστησε καὶ συνεχάρη τοὺς συντελεστές τοῦ ἔργου καὶ ἐξῆρε τήν μεγάλη φυσιογνωμία τοῦ Μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου, σημειώνοντας ὅτι «μέσα ἀπό τά κείμενά του ἔχουμε τήν εὐκαιρία νά βλέπουμε καὶ νά ἀκοῦμε νοερά τὸν λόγο του, γιά νά στηριζόμεθα στόν ἀγώνα καὶ τίς δυσκολίες τῆς ζωῆς μας».

Τόν συντονισμό τῆς ἐκδήλωσης εἶχε ὁ Ἀρχιμ. Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου, Ἐπιμελητής τῶν ἔργων τοῦ Μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

Τερά Μητρόπολις Γλυφάδας

Λειτουργεῖ τό Κοινωνικό Ιατρεῖο στό Ελληνικό

Ἐντός τῆς πρώην Ἀμερικανικῆς Βάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ λειτουργεῖ ἡδη τό Μητροπολιτικό Κοινωνικό Ιατρεῖο τῆς Τερᾶς Μητροπόλεως Γλυφάδας. Ἡ πρωτοβουλία ἀνελήφθη ἀπό ἐθελοντές ιατρούς καὶ φαρμακοποιούς ὑπό τήν εὐλογία καὶ τόν συντονισμό τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γλυφάδας, Ἐλληνικοῦ, Βούλας, Βουλιαγμένης καὶ Βάρης κ. Παύλου. Στό Ιατρεῖο παρέχονται δωρεάν ιατρικές ἔξετάσεις, φάρμακα, Ψυχολογική ὑποστήριξη καὶ βρεφική φροντίδα σέ ὅλους τούς ἀνασφάλιστους, ἀπορούς καὶ ἀνεργούς τῆς περιοχῆς. Ὅσοι θέλουν νά προσφέρουν φάρμακα μποροῦν νά προσέλθουν κάθε Τετάρτη καὶ Πέμπτη πρωί στά γραφεῖα τῆς Τερᾶς Μητροπόλεως στήν Βούλα (ἐναντί τοῦ Ἀσκληπιείου Νοσοκομείου).

Τερά Μητρόπολις Φθιώτιδος

Βάπτιση Νεοφωτίστων Ένηλίκων

Τήν βάπτιση δεκατριῶν Ένηλίκων Κατηχουμένων τέλεσε στήσ 3 Ἀπριλίου τ.ἔ. ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Νικόλαος. Τό μυστήριο ἐτελέσθη στό σταυροειδές Βαπτιστήριο, τό ὅποιο βρίσκεται στόν Τερό Ναό Ἀγίας Παρασκευῆς Νέας Ἀμπλιαντος Λαμίας. Οἱ Νεοφωτίστοι Χριστιανοί, πού προέρχονται ἀπό διάφορα μέρη τῆς Φθιώτιδος, εἶχαν προηγουμένως παρακολουθήσει τά μαθήματα τῆς Σχολῆς Κατηχήσεως τῆς Τερᾶς Μητροπόλεως. Συνολικά ἀπό τό 2001 πού δημιουργήθηκε τό Βαπτιστήριο Ένηλίκων ἔχουν βαπτισθεῖ ἀπό τόν Σεβασμιώτατο κ. Νικόλαο 305 (τριακόσιοι πέντε) Κατηχούμενοι.

Τερά Μητρόπολις Χίου, Ψαρῶν καὶ Οίνουσσῶν

Συνεργασία Ἑκκλησίας καὶ Ὁμογενείας

Μία πρότυπη συνεργασία με τούς Ὁμογενεῖς τῆς Ἀμερικῆς μέ σκοπό τήν κοινωνική ἀλληλεγγύη ἀναπτύσσει ἡ Τερά Μητρόπολις Χίου, Ψαρῶν καὶ Οίνουσσῶν. Ἡ πρωτοβουλία ἔχει σκοπό τή στήριξη τῶν κοινωνικά ἀποκλεισμένων καὶ τῶν

άνεργων καί ύλοποιεῖται σέ συνεργασία μέ τή Χιακή Όμοσπονδία τῆς Νέας Υόρκης. Η δύμαδα έργασίας όνομάζεται Help Chios Relief Fund καί άναχτεῖ δωροπέτες γιά τά συσσίτια τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Χίου. Η Μητρόπολις μέ τή φροντίδα τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χίου κ. Μάρκου ἕδη στίζει 400 ἀπόρους στή Χίο. Ο λογαριασμός πού δόθηκε στή δημοσιότητα γιά νά καταθέσουν χρήματα οἱ ύποψήφιοι δωροπέτες εἶναι 1000070298 στήν έλληνικής ιδιοκτησίας τράπεζα τῶν ΗΠΑ Marathon Bank.

Ιερά Μητρόπολις Νέας Σμύρνης
Πασχαλινό Μήνυμα
τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Συμεών
(΄Απόσπασμα)

Ἐορτάζουμε καί πάλι μέ χαρά τήν ἔνδοξην καί ζωηφόρο Ἀνάστασην τοῦ Κυρίου μας. Ἀλλά ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ προϋποθέτει τόν θάνατό Του. Η βεβαιότητα τῆς Ἀναστάσεως στηρίζεται στήν πραγματικότητα τοῦ θανάτου Του. Ο Χριστός ἐπαθεῖ, ἀπέθανε ἐπί τοῦ Σταυροῦ, ἐνταφιάστηκε καί μετά ἀπό τρεῖς ἡμέρες ἀναστήθηκε. Χωρίς τόν σταυρικό Του θάνατο δέν ὑπάρχει ἡ Ἀνάστασή Του. “Οπως διδάσκει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, «ὅτι Χριστός πήρε μορφή δούλου, ἔγινε ἀνθρωπος, ταπεινώθηκε θεληματικά ὑπακούοντας μέχρι θανάτου, καί μάλιστα θανάτου σταυρικοῦ» (Φιλ. 2, 7-8). Καί Ο Θεός Πατέρας Τόν ἀνέστησε ἀπό τούς νεκρούς (Πράξ. 3,15).

Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ εἶναι νίκη ἐπί τοῦ θανάτου. Ο Κύριός μας, καθώς φάλλουμε, μέ τόν θάνατό Του «πατεῖ» τόν θάνατο. «Καταργεῖ τόν τό κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου», δηλαδή τόν διάβολο (Ἐρθ. 2,14). Καί μέ τήν Ἀνάστασή Του ἐλευθερώνει ἀπό τή φθορά τό ἀνθρώπινο γένος καί δωρίζει στόν κόσμο ζωή καί ἀφθαρσία.

Γι’ αὐτό καί οἱ πιστοί, γεμάτοι χαρά καί ἐλπίδα, μποροῦμε νά φάλλουμε κατά τήν εὐφρόσυνη πασχάλια νύχτα: «θανάτου ἐορτάζομεν νέκρωσιν, ”Αἰδουν τήν καθαίρεσιν, ἄλλης βιοτῆς, τῆς αἰωνίου ἀπαρχήν...».

Ο Θάνατος ἀποτελεῖ ἔνα συγκλονιστικό γεγονός, μία ὀδυνηρή πραγματικότητα τοῦ παρόντος

κόσμου. Η ἐμπειρία τοῦ θανάτου εἶναι ὁ κλῆρος ποῦ ἀναμένει κάθε ἀνθρωπο πού βλέπει τό φῶς τοῦ ήλιου. «Ποιός εἶναι ὁ ἀνθρωπός ἐκεῖνος» ἀναρωτιέται ὁ Δαβίδ, «ὅ ὅποιος θά ζήσει καί δέν θά πεθάνει;» (Ψαλμ. 88,49). Ωστόσο, ἡ παρουσία τοῦ θανάτου γέμιζε πάντοτε τήν ψυχή τοῦ ἀνθρώπου μέ φόβο καί ἔφερνε τήν σκέψη του σέ ἀπορία καί ἀδιέξοδο. Ο ἄγιος Ιωάννης ὁ Δαμασκηνός, ἐκφράζοντας τό πανανθρώπινο δέος ἐνώπιον τοῦ θανάτου, ὑπογραμμίζει στά νεκρώσιμα Ίδιόμελά του: «”Οντως φοβερώτατον τό τοῦ θανάτου μυστήριον...»».

Πῶς προῆλθε ὁ θάνατος; Πῶς μπῆκε στή ζωή μας; Ο θάνατος εἶναι ὁ πικρός καρπός καί ἡ τραγική συνέπεια τῆς ἀμαρτίας. «Φθόνῳ διαβόλου θάνατος εἰσῆλθεν εἰς τόν κόσμον» (Σοφ. Σολ. 2,24). Δέν εἶναι ἔργο τοῦ Θεοῦ ὁ θάνατος, ἀλλά συνέπεια τῆς πτώσεώς μας καί τῆς ἀποστασίας μας ἀπό τόν ζῶντα καί ἀληθινό Θεό. «Μέσω ἐνός ἀνθρώπου», γράφει ὁ Παῦλος, «μπῆκε στόν κόσμο ἡ ἀμαρτία καί μέσω τῆς ἀμαρτίας ὁ θάνατος» (Ρωμ. 5,12). «Οὐχὶ Θεός ἔκτισε θάνατον», διδοκει καί ὁ Μέγας Βασίλειος, «ἄλλ’ ἡμεῖς ἔαντοῖς ἐκ πονηρᾶς γνώμης ἐπεσπασάμεθα».

Ιερά Μητρόπολις Χαλκίδος

Έκκληση γιά προσφορά φαρμάκων

Στά πλαίσια τῆς λειτουργίας τοῦ Κοινωνικοῦ Ιατρείου-Φαρμακείου, κάθε ἡμέρα, ἀπό Δευτέρα ἔως Παρασκευή, καί κατά τίς ὥρες 14.00-16.00 τό μεσημέρι, στό ίσογειο τοῦ Κτιρίου Πνευματικοῦ (Μεσσαπίων 10 Χαλκίδα), μέλη τοῦ Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου Εύβοιας δέχονται φάρμακα πού περισσεύουν ἀπό ὅλους μας καί εἶναι σέ καλή κατάσταση, δίχως νά ἔχει παρέλθει ἡ ἡμερομηνία λήξης τους (Συσκευασίες χαπιῶν ἀπό τίς ὥρες θά λείπουν κάποια χάπια θά γίνονται δεκτές. Προσοχή!!! ὅχι Σιρόπια, Κολλύρια, Κρέμες, Είσπνεόμενα ή Σπρέι (ἀνοιγμένα), Ναρκωτικά καί Ήρεμιστικά χάπια).

Σ’ αὐτήν τήν προσπάθεια, ἡ βοήθεια ὅλων εἶναι ἀπολύτως ἀπαραίτητη!

ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ

Ἐκκλησία τῆς Κύπρου

Ἀνακοινωθέν τῆς δευτέρας τακτικῆς τῆς Ἱερᾶς Σύνοδου

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου συνῆλθε τήν Πέμπτη, 26 Ἀπριλίου 2012, στὴ δεύτερη τοῦ ἔτους τακτικὴ συνεδρία, ὅπο τὴν προεδρία τῆς Α.Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Χρυσοστόμου καὶ ἐργάσθηκε ὡς ἔξῆς:

1) Κατάρτισε τὸ πρόγραμμα τῆς ἐπίσημης ἐπίσκεψης στὴν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου τοῦ Πατριάρχου Μόσχας κ. Κυρίλλου. Ἡ ἐπίσκεψη ἀρχίζει τὸ πρῶτη τῆς 8ης Ἰουνίου καὶ τελειώνει τὸ βράδυ τῆς 11ης Ἰουνίου. Τὴν Κυριακή, 10 Ἰουνίου, θὰ γίνει τὸ ἐπίσημο συλλείτουργο τῶν δύο Προκαθημένων μὲ Ἀρχιερεῖς τῶν δύο Ἐκκλησιῶν. Συλλείτουργο, ἐπίσης, θὰ γίνει καὶ τὴ Δευτέρᾳ, 11 Ἰουνίου, μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα, ἰδρυτοῦ καὶ προστάτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

2) Ἐξέτασεν τὴν οἰκονομικὴ κατάσταση τῶν Θρόνων καὶ τῶν Μονῶν σὲ σχέση μὲ τὴν οἰκονομικὴ κρίση, ποὺ πλήττει τὴν Κύπρο.

Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας

Λεπλασίες καὶ βανδαλισμοί σὲ Ὁρθοδόξους ναούς

Τὴν ἀδιαφορία τῶν ἀλβανικῶν ἀρχῶν γιά τὴν προστασία τῶν Ὁρθοδόξων ναῶν σὲ περιοχές ὅπου ζεῖ ἡ Ἑλληνικὴ ἔθνικὴ μειονότητα, καταδικά-

ζει ἡ «Ὀμόνοια». Ἡ ὁργάνωση τῆς Ἑλληνικῆς Ἐθνικῆς Μειονότητας καταδικάζει, εἰδικότερα, τὴ «λεπλασία καὶ τὸν βανδαλισμό» τοῦ ναοῦ τῶν Ἅγιων Πάντων, στὴ Χιμάρα.

«Ἐγκληματικά στοιχεῖα λεπλάτησαν τὸ ναό καὶ προκάλεσαν φθορές σὲ εἰκόνες ἀνεκτίμητης θρησκευτικῆς καὶ ἴστορικῆς ἀξίας», ἀναφέρεται στὸν ἀνακοίνωση τῆς «Ὀμόνοια». Καὶ συνεχίζει: «Καὶ σὲ προπούμενες ἀνακοινώσεις μας ἔχουμε καταγγείλει παρόμοια περιστατικά, ἀλλά δυστυχῶς οἱ ἀρμόδιες ἀρχές δέν ἔλαβαν ποτέ συγκεκριμένα μέτρα γιά τὴν προστασία καὶ τὴ σύλληψη τῶν δραστῶν. Οἱ περιπτώσεις κλοπῶν σὲ ναούς καὶ ἐκκλησίες αὐξάνονται καθημερινά».

Ο ναός τῶν Ἅγιων Πάντων, στὴ Χιμάρα ἔχει ριζικά καὶ οὐσιαστικά ἀναστηλωθεῖ ἀπ’ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀναστάσιο καὶ ἀποτελεῖ πνευματικό μνημεῖο μοναδικό λόγω τῶν διαστάσεων πού ἔχει, τῆς ἴστορίας πού κουβαλάει, ἀλλά καὶ τῆς προσφορᾶς τοῦ σήμερα, καθώς ἀποτελεῖ τὸ κέντρο τῆς πνευματικῆς ζωῆς τῆς πολυάριθμης Ὁρθόδοξης κοινότητας τῆς Χιμάρας, ὅπως ἀναφέρει ἡ ἴστοσελίδα www.deropoli.com.

Μαζί μὲ τὴν ἀναστήλωση τοῦ κτίσματος ἐπεμβάσεις εἶχαν γίνει καὶ γιά τὴν ἀποκατάσταση τοῦ εἰκονοστασίου, καθώς καὶ τῆς μοναδικῆς τέχνης ξύλινης ὁροφῆς, χαρακτηριστικῆς γιά τὴν ἐκκλησιαστικὴ τέχνη στὴν περιοχὴ τῶν παραλίων.

Στὶς ἀρχές Ἀπριλίου, στὸ χωριό Παλάσα τῆς Χιμάρας, οἱ κάτοικοι κατήγγειλαν δημοσίως τὴ λεπλασία, γιά τρίτη φορά, τῶν δύο Ὁρθοδόξων ἐκκλησιῶν τοῦ χωριοῦ τους.